

Ministrstvo za javno upravo RS gp.mju@gov.si
Številka: 007-34/2019/223
Ljubljana,2021
EVA 2019-3130-0004
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o elektronskih komunikacijah (EVA 2019-3130-0004) – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o elektronskih komunikacijah (EVA 2019-3130-0004) in ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem zakonodajnem postopku.
mag. Janja Garvas Hočevar v. d. generalnega sekretarja
Sklep prejmejo: <ul style="list-style-type: none">– Ministrstva– Služba Vlade RS za zakonodajo,– Urad Vlade RS za komuniciranje,– Generalni sekretariat Vlade RS.
Priloga: <ul style="list-style-type: none">– predlog zakona
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> – Boštjan Koritnik, minister za javno upravo – mag. Peter Geršak, državni sekretar, – Peter Jenko, v. d. generalnega direktorja, – Tina Bizjak Ahačič, sekretarka. 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Pri pripravi predloga zakona so sodelovali predstavniki Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije. Njihovo sodelovanje ni povezano z javnofinančnimi izdatki.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
<ul style="list-style-type: none"> – Boštjan Koritnik, minister za javno upravo, – mag. Peter Geršak, državni sekretar, – Peter Jenko, v. d. generalnega direktorja, – Tina Bizjak Ahačič, sekretarka. 		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>Konec decembra 2018 je bila sprejeta Direktiva (EU) 2018/1972 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (Direktiva 2018/1972/EU), ki spreminja obstoječ regulativni okvir Evropske unije za področje elektronskih komunikacij, z rokom za prenos do 21. decembra 2020. Področje elektronskih komunikacij je v Republiki Sloveniji urejeno z Zakonom o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14-ZIN-B, 54/14-odl. US, 81/15 in 40/17; v nadaljevanju: ZEKom-1) iz leta 2012. Zaradi kompleksnosti in obsežnosti sprememb, ki jih prinaša spremenjen regulativni okvir, predlagamo sprejem novega systemskega zakona o elektronskih komunikacijah in ne morebitne zakonske novele. Hkrati z uskladitvijo z določbami Direktive 2018/1972/EU se predlaga izboljšava obstoječe zakonske ureditve v delu, ko gre za nacionalne določbe ali pa je mogoče zagotoviti jasnejši in primernejši način prenosa določb predpisov EU. Ob tem se v poglavju o varnosti omrežij in storitev ter delovanju v izjemnih stanjih hkrati zagotavlja tudi implementacija (zlasti strateških) ukrepov iz Nabora orodij EU za kibernetsko varnost tehnologije 5G (Nabor orodij EU), ki je rezultat skupnih prizadevanj in pristopa držav članic Evropske unije (EU), predstavnikov Agencije Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA) in Evropske komisije (EK), ki ga je podprla tudi Republika Slovenija. Nabor orodij EU je izrecno podprla tudi EK s t.i. Sporočilom o varni uvedbi tehnologije 5G, pomen in stanje implementacije (ki se vzpodbuja) Nabora orodij EU upošteva tudi t.i. Skupno sporočilo o strategiji EU za kibernetsko varnost.</p> <p>Predlagane rešitve stremijo k učinkovitejši uporabi radiofrekvenčnega spektra, spodbujanju investicij v visokozmogljiva in visokokakovostna omrežja, zagotavljanju varnosti omrežij in storitev vključno zaradi povečanih tveganj, ki jih prinaša tehnologija 5G pri zagotavljanju teh omrežij in storitev subjektom, ki z vidika države in družbe zagotavljajo t.i. kritične storitve, zaščitijo potrošnikov in izboljššanemu dostopu do storitev ter varovanju življenj prek dostopa do številke za komunikacije v sili. V okviru univerzalne storitve se zagotavlja prenosno hitrost, ki omogoča uporabo širokega nabora storitev, kot so npr. e-Uprava, spletno bančništvo in videoklici.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA

b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije je neodvisni regulativni organ in deluje kot pravna oseba javnega prava. Financira se med drugim iz prihodkov od zavezancev za plačila za izvajanje nalog, ki jih opravlja na podlagi javnega pooblastila po tem zakonu, to je od operaterjev. Financiranje delovanja agencije nima neposrednega vpliva na javnofinančna sredstva.

S sprejemom tega zakona se bodo spremenile nekatere pristojnosti agencije, tako da bo treba nameniti dodatne človeške vire za zagotavljanje učinkovitega izvajanja predvidenih nalog. Agencija po uveljavitvi predloga zakona in najpozneje v okviru sprejemanja prvega programa dela in finančnega načrta po uveljavitvi predloga zakona zagotovi (predvidoma za leto 2023 in naprej) tri dodatne zaposlitve zaradi povečanja pristojnosti in obveznosti iz naslova širšega kroga zavezancev, varnosti omrežij in storitev, povečanega števila nadzornih postopkov, poročanja drugim nacionalnim organom, spremljanja tržnega interesa in poizvedovanja po napovedih postavitve omrežij ter reševanja sporov v zvezi z dostopom do maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk. Agencija pripravi kadrovske načrte kot prilogo finančnega načrta tako, da se število zaposlenih prikaže po virih financiranja skladno s 60. členom Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2020 in 2021. Zaradi financiranja treh dodatnih zaposlitev bo treba povečati prihodke agencije okvirno za 80.000,00 EUR letno.

Hkrati se dosedanje finančne posledice ureditve elektronskih komunikacij za državni proračun, to je finančna sredstva za uresničitev projektov vodenja in analiz podatkov o kapacitetah in zasedenosti omrežij elektronskih komunikacij, ohranijo do vključno leta 2021.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za javno upravo	3130-17-0027 UREDITEV EK, Vzdrževanje informatičnega sistema za vodenje podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter omrežnih priključnih točk in strokovno tehnična pomoč	170098	59.000,00 EUR	
Ministrstvo za javno upravo	3130-17-0027 UREDITEV EK Vzdrževanje informatičnega sistema za vodenje in spremljanje projektov GOŠO, tržnega interesa in belih lis ter strokovno tehnična pomoč	170098	80.000,00 EUR	50.000,00 EUR
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

- Finančne posledice za državni proračun

Dosedanje finančne posledice ureditve elektronskih komunikacij za državni proračun se ohranijo do vključno leta 2021.

Zaradi potreb po vodenju in analizah podatkov o kapacitetah in zasedenosti omrežij elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji ter izvajanja Direktive 2014/61/EU o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti in Direktive 2018/1972/EU o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah bo še vnaprej treba zagotoviti:

- sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah in
- sistem vodenja in spremljanja projektov gradnje širokopasovnih omrežij, tržnega interesa in belih lis.

Sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah se zagotavlja v okviru pristojnega Ministrstva za javno upravo in se financira iz državnega proračuna do vključno leta 2021; nato se zagotavljanje celotnega sistema vodenja in vzdrževanja prenese na agencijo.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne dejavnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov

proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA

Gradivo je bilo dne 7. 9. 2020 poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije: DA,
- Združenju občin Slovenije: DA,
- Združenju mestnih občin Slovenije: DA.

Od združenj občin nismo prejeli pripomb na zakonski osnutek.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

V fazi predhodnega zbiranja mnenj je Ministrstvo za javno upravo (MJU) že januarja 2019 na spletnih straneh ministrstva (http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Javni_poziv.pdf) objavilo javni poziv strokovni, zainteresirani in drugi javnosti za predložitev predlogov v okviru priprave novega področnega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) z rokom za podajo prispevkov do 28. 2. 2019 oz. naknadno podaljšan do 15. 3. 2019.

V okviru javnega poziva so mnenja, predloge in pripombe poleg treh posameznikov podali tudi MEGA M, Eles, Svet za elektronske komunikacije, Zveza potrošnikov Slovenije, GZS – Medijska zbornica, GZS – ZIT, Mreža NVO za vključujočo informacijsko družbo, A1, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje kablskih operaterjev Slovenije, Telekom Slovenije, Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS, AKOS, Radio Center, GIZ radiodifuznih radijskih in televizijskih medijev, Slovensko zavarovalno združenje, Svet za radiodifuzijo in Akton. Prejete predloge in pripombe je MJU preučilo objavilo na svojih spletnih straneh.

Predlog zakona je bil dne 28. 8. 2020 v okviru javne obravnave objavljen na Državnem portalu Republike Slovenije, e-uprava v rubriki e-demokracija z rokom za predložitev predlogov in pripomb do 15. oktobra 2020. Hkrati so bili pripombodajalci iz javnega poziva še dodatno obveščeni o poteku javne obravnave. Predlogu zakona je bil predložen tudi odziv MJU na prejete predloge in pripombe iz javnega poziva.

Mnenja, predloge in pripombe strokovne in zainteresirane javnosti (brez omejitev v zvezi z zaupnostjo gradiva) so podali: Svet za radiodifuzijo, Slovensko zavarovalno združenje, Rune Rural Networks, Akton d.o.o., TSmedia, Telekom Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Huawei, Svet za elektronske komunikacije (SEK), DARS, Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK), A1, Pošta Slovenije, Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS), Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS), Host net d.o.o., GZS – Medijska zbornica, Združenje kabelskih operaterjev Slovenije (ZKOS), Združenje slovenskih operaterjev digitalnih televizijskih storitev, GVO, T-2, d.o.o., Inštitut Digitas in Forum za digitalno družbo, DIGITALEUROPE, nekateri posamezniki in AKOS.

Podrobnejši povzetek usklajevanja z navedenimi deležniki je predstavljen v točki 7 vladnega gradiva – prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA

Boštjan Koritnik
minister za javno upravo

ZAKON O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Splošno stanje sektorja elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji¹

Konec leta 2019 je bilo v uradno evidenco operaterjev pri Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) vpisanih 151 operaterjev, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja oziroma izvajajo javne komunikacijske storitve.

Fiksna telefonija še vedno predstavlja pomemben in dobro razvit del trga elektronskih komunikacij. Operaterji fiksno telefonijo ponujajo kot klasično fiksno telefonijo ali kot IP-telefonijo. Klasično fiksno telefonijo vse bolj nadomešča IP-telefonija, ki jo operaterji ponujajo v cenovno ugodnih paketih v kombinaciji z drugimi elektronskimi komunikacijskimi storitvami, kot so širokopasovni dostop do interneta, IP-televizija in mobilna telefonija. PSTN in ISDN predstavljata že manj kot petino vseh priključkov. Storitev klasične telefonije je v nasprotju z IP-telefonijo cenovno nekonkurenčna in glede na to, da ni konvergenčna storitev, je operaterji ne ponujajo v paketih storitev. V letu 2019 je bila zabeležena ponovna rast števila priključkov IP telefonije, in sicer več kot dve odstotni točki na račun klasične telefonije in zdaj znaša 85,1 odstotkov. Operaterji klasično telefonijo postopoma ukinjajo. Noben operater, ki ponuja storitve fiksne telefonije, nima izrazito prevladujočega tržnega deleža glede števila fiksnih priključkov oziroma opravljanja govornega prometa, konkurenco pa sta tudi v letu 2019 uspešno zagotavljali prenosljivost števil in prehajanje uporabnikov širokopasovnega interneta med operaterji, pri čemer gre večinoma za najemanje paketov trojčkov in četverčkov, katerih del je praviloma tudi fiksni telefonski priključek. Fiksne telefonske priključke poseduje 83,9 odstotkov gospodinjstev.

Trg mobilne telefonije obvladujejo štiri vertikalno integrirani operaterji, ki vsi ponujajo konvergenčne pakete storitev ter tako hkrati konkurirajo na fiksnem in mobilnem maloprodajnem trgu.

Infrastrukturni mobilni operaterji vlagajo v razvoj svojih mobilnih omrežij. Slednje se kaže v izjemno visoki pokritosti prebivalstva z LTE omrežji in znatnem dvigu hitrosti dostopa in količin prenesenih podatkov v mobilnih omrežjih. Konkurenčni paketi operaterjev omogočajo uporabnikom neomejene količine govornih klicev, SMS in MMS sporočil ter vedno večje količine prenosa podatkov, ki znašajo že več GB prenesenih podatkov. Uporabniki lahko storitve uporabljajo veliko bolj brezskrbno ter v vedno večji meri. Penetracija aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo je konec leta 2019 dosegla 120 odstotka. Za končne uporabnike je zelo pomembna tudi odprava stroškov gostovanja v EU, ki omogoča končnim uporabnikom brezskrbno uporabo storitev tudi med gostovanjem, kar se odraža v večji rabi storitev, predvsem pa v večji količini prenesenih podatkov. Evropska komisija je med kazalniki DESI indeksa za leto 2019 prikazala tudi stopnjo pokritosti

¹ Povzeto po podatkih Agencije.

poseljenih področij z mobilnim LTE omrežjem. Omenjeni indikator kaže, da je v Sloveniji pokritost zrasla, in sicer na 99,5 odstotka, kar jo uvršča med vodilne evropske države.

V Sloveniji se storitve širokopasovnega dostopa ponujajo prek bakrenega omrežja, kableskega koaksialnega omrežja, optičnega omrežja, fiksnega brezžičnega omrežja in mobilnega omrežja. Vse bolj se uveljavljajo brezžične tehnologije, predvsem mobilne, saj se pojavljajo novejša tehnologije, ki omogočajo vedno večje prenosne hitrosti. Konec leta 2019 je penetracija fiksnega širokopasovnega dostopa na gospodinjstva znašala 83,2%, na prebivalstvo pa 32,8%. Nadaljuje se pospešena rast tržnega dela priključkov širokopasovnega dostopa za optična omrežja, ki je konec leta 2019 znašal 40 odstotka.

V letu 2019 se je še naprej nadaljevala pospešena rast tržnega deleža priključkov širokopasovnega dostopa do interneta na optičnem omrežju, ki je konec leta 2019 znašal 40%. Delež pokritosti gospodinjstev s tehnologijami elektronskih komunikacij naslednjih generacij je v Sloveniji nad povprečjem EU in je v letu 2018 znašal 85,9 %, še boljše rezultate pa dosega Slovenija pri pokritosti gospodinjstev s tehnologijami elektronskih komunikacij na ruralnih področjih, kjer dosega pokritost 59,7%, kar je 7,4 odstotnih točk bolje, kot znaša povprečje EU. Operaterji sledijo tehnološkemu razvoju, to pa je končnim uporabnikom prineslo tudi dvig hitrosti internetnih povezav, kar pa se pozna na rasti števila priključkov s hitrim širokopasovnim dostopom.

Na področju dostopa do televizije so najvišji tržni delež konec leta 2019 zabeležili priključki IP televizije, ki je znašal 55,7%. Tržni delež priključkov kableske televizije je znašal 38%, satelitske televizije 5,1 %, MDDS tehnologije pa 1,1%.

Pri konvergenčnih storitvah se je v letu 2019 nadaljevala rast paketov četverček (IP telefonija, širokopasovni dostop do interneta, televizija, mobilna telefonija), vendar se ta postopoma umirja. Tržni delež paketov četverček je znašal 40,4%, paketov trojček 35,4%, dvojček 9,8%, delež samostojnega širokopasovnega dostopa, kjer so vključeni priključki IP telefonije, širokopasovnega dostopa do interneta in IPTV znaša 8,9%,

Stanje zakonodaje na področju elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji

V pravni red Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS) so določbe direktiv Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), povezanih s trgom elektronskih komunikacij vse od leta 2004 prenesene s krovnim zakonom, ki ureja regulacijo elektronskih komunikacij, to je z Zakonom o elektronskih komunikacijah. Prvi nacionalni zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04, 86/04 - ZVOP-1, 129/06, 102/07 – ZDRad, 110/09 in 33/11; v nadaljnjem besedilu: ZEKom) je v pravni red RS prenesel določbe evropskih direktiv regulativnega okvira EU in celovito uredil regulacijo elektronskih komunikacij, kar krovni zakon na področju urejanja elektronskih komunikacij ureja še danes, in sicer: opredeljuje pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, zagotavljanje univerzalne storitve, upravljanje radiofrekvenčnega spektra, izrabo številkega prostora (oštevilčenje), ureja pravice uporabnikov, pogoje delovanja omrežij in storitev, zahteve za zaščito zaupnosti elektronskih komunikacij, postavlja pravila reševanja sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije kot neodvisnega regulativnega organa ter pristojnosti drugih organov, uredil pa je tudi nekatera druga vprašanja, povezana z elektronskimi komunikacijami.

Že ZEKom je tako v nacionalni pravni red prenesel določbe direktiv EU regulativnega okvira elektronskih komunikacij, in sicer:

- Direktivo 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju (t.i. Direktiva o dostopu; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/19/ES),
- Direktivo 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (t.i. Direktiva o odobritvi; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/20/ES),
- Direktivo 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (t.i. Okvirna direktiva; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/21/ES),
- Direktivo 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (t.i. Direktiva o univerzalnih storitvah; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/22/ES),
- Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (t.i. Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/58/ES).

Poleg gornjih direktiv EU regulativnega okvira elektronskih komunikacij je ZEKom v pravni red RS prenesel tudi določbe Direktive Komisije 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/77/ES) ter v nadaljevanju tudi Direktivo 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi Direktive 2002/58/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/24/ES).

Konec leta 2012 je bil sprejet nov Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US 81/15 in 40/17; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1), ki je začel veljati 15. januarja 2013. Tudi ta krovni zakon je v nacionalno regulacijo elektronskih komunikacij še naprej implementiral določbe vseh direktiv EU iz regulativnega okvira elektronskih komunikacij, tokrat s prenovo, kot sta jo v regulacijo EU zakonodaje vnesli Direktiva 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev in Direktiva 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/136/ES).

ZEKom-1 je bil z zadnjo novelo iz leta 2017 dopolnjen tudi s prenosom Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/61/EU).

Na področju regulativnega okvira EU je konec leta 2018 pričela veljati Direktiva (EU) 2018/1972/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju: Direktiva 2018/1972/EU), ki narekuje potrebo po prenosu v nacionalno zakonodajo v dvoletnem roku, to je do 21. decembra 2020. Z Direktivo (EU) 2018/1972/EU se uvaja nadaljnja EU prenova štirih direktiv, in sicer Direktive 2002/19/ES, Direktive 2002/20/ES, Direktive 2002/21/ES in Direktive 2002/22/ES. Direktiva 2002/58/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo 2009/136/ES, še naprej velja do sprejetja neposredno uporabljive uredbe o zasebnosti.

Na MJU smo še pred oblikovanjem prvega osnutka predloga ZEKom-2 z objavo javnega poziva strokovni, zainteresirani in drugim javnostim za predložitev predlogov v postopek priprave novega področnega zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) vključili strokovno in druge javnosti. Tako je MJU januarja 2019 na spletnih straneh ministrstva (http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Javni_poziv.pdf) objavilo javni poziv strokovni, zainteresirani in drugi javnosti za predložitev predlogov oz. mnenj in stališč. Prejeti prispevki so bili objavljeni na spletnih straneh MJU, odziv MJU pa je bil objavljen v okviru javne obravnave osnutka ZEKom-2. V osnutku ZEKom-2 so bile tako upoštevane tudi pripombe in predlogi, ki izhajajo iz izvajanja obstoječega ZEKom-1 in za katere se je izkazalo, da so potrebne spremembe.

Pri pripravi predloga zakona je sodelovala tudi agencija.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj priprave predloga zakona je prenos Direktive 2018/1972/EU v nacionalni pravni red in tako tudi v nacionalni zakonodaji prenova rešitev oz. ureditve, kot je ta postavljena z implementacijo štirih EU direktiv, ki so z Direktivo 2018/1972/EU prenovljene. Predlog zakona ima hkrati tudi cilj ojačati varnost zlasti javnih komunikacijskih omrežij in storitev, vključno zaradi povečanih tveganj, ki jih prinaša tehnologija 5G, še posebej pri zagotavljanju navedenega subjekta, ki z vidika države in družbe zagotavljajo t.i. kritične storitve, kar ima pomen tudi za nacionalno varnost. Navedeno se zagotavlja tudi z implementacijo (zlasti strateških) ukrepov iz Nabora orodij EU za kibernetško varnost tehnologije 5G (Nabor orodij EU), ki je rezultat skupnih prizadevanj in pristopa držav članic Evropske unije (EU), predstavnikov Agencije Evropske unije za kibernetško varnost (ENISA) in Evropske komisije (EK), ki ga je podprla tudi Republika Slovenija. Nabor orodij EU je izrecno podprla tudi EK s t.i. Sporočilom o varni uvedbi tehnologije 5G, pomen in stanje implementacije (ki ga vzpodbuja) Nabora orodij EU pa upošteva tudi t.i. Skupno sporočilo o strategiji EU za kibernetško varnost.

Vsebinsko gledano je poleg prenosa Direktive 2018/1972/EU namen priprave predloga zakona pospeševanje razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v Republiki Sloveniji in s tem gospodarskega in družbenega razvoja v državi, vključno z razvojem informacijske družbe, dostop

do zelo visokozmogljivih omrežij in njihova uporaba za vse državljane in podjetja v EU ob hkratni krepitvi varnostnih zahtev za zagotavljanje omrežij in storitev, kar bo zaradi večjega zaupanja uporabnikov pospešilo tudi uporabo zadevnih storitev, kot tudi razvijanje notranjega trga EU in uveljavljanje legitimnih interesov vseh njenih državljanov. Zato je namen tega zakona tudi zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, univerzalne storitve in varstvo pravic uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, ter pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev, kot tudi ojačana varnosti pri zagotavljanju omrežij in storitev, še posebej v luči tveganj, ki jih prinašajo nove tehnologije. Predlog zakona bo predvidoma izboljšal veljavno zakonsko ureditev tudi v segmentu, ko gre za nacionalne določbe oz. kjer je mogoče zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa, kjer se je pri uporabi posameznih določb v praksi pokazalo, da je to potrebno in mogoče.

2.2 Načela

Zakonski predlog vsebinsko uresničuje načela, ki izhajajo že iz same EU regulacije, in sicer načela, ki jih priznava Listina EU o temeljnih pravicah, zlasti pravico do zasebnosti, svobodno gospodarsko pobudo, lastninsko pravico in pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Predlog hkrati sledi spoštovanju načel objektivnosti, nediskriminacije, preglednosti in sorazmernosti ter zasleduje tudi prispevanje h kar največjemu zmanjševanju administrativnih ovir. Predlog zakona tako tudi načelom pravne varnosti z zagotavljanjem jasnosti in predvidljivosti ureditve ob zagotovitvi spoštovanja človekovih pravic.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Glede na obsežnost in vsebinsko kompleksnost predlaganih sprememb v primerjavi z ZEKom-1 je bila sprejeta odločitev za pripravo novega systemskega zakona in ne morebitne novele obstoječega zakona. V nadaljevanju so predstavljene poglavitne rešitve, zlasti tiste, ki se razlikujejo od ZEKom-1:

Splošne določbe

Predlog zakona ohranja strukturo ZEKom-1 po poglavjih z dvema spremembama. Osnutek predloga ZEKom-2 ne vsebuje ločenega poglavja o digitalni radijski in televizijski distribuciji (njegove določbe so uvrščene v poglavje o zagotavljanju konkurence oziroma poglavje o pravicah uporabnikov), vzpostavljeno pa je novo poglavje o digitalni radiodifuziji. V skladu s predlogi iz javnega poziva se razveljavlja Zakon o digitalni radiodifuziji (ZDRad), saj je del njegovih določb zaradi že izvedenega prenosa z analognega na digitalno televizijsko oddajanje obsoleten, še relevantne določbe pa so systemsko uvrščene v predlog ZEKom-2.

Med namenom zakona je tako kot v 1. členu Direktive 2018/1972/EU, ki opredeljuje njen namen, v primerjavi z ZEKom-1 dodatno izpostavljen cilj zagotavljanja dostopa do zelo visokozmogljivih omrežij in njihova uporaba za vse državljane in podjetja v Evropski uniji (2. člen).

Pojasnjujejo se uporabljeni izrazi, pri čemer se sledi zlasti spremembam, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU ob upoštevanju načela tehnološke nevtralnosti in tržnega razvoja. Prezete so opredelitve iz Zakona o digitalni radiodifuziji, določene opredelitve, ki se v predlogu zakona ne uporabljajo več, so izpuščene. Dodatno so vključene posamezne opredelitve izrazov, ki so potrebne za namen poglavja o varnosti omrežij in storitev (3. člen).

Pogoji za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev

Za zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanje javnih komunikacijskih storitev kot doslej zadostuje obvestilo agenciji. Določeni so podatki, ki morajo biti v obvestilu navedeni, in ki jih agencija in Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) potrebujeta za vzdrževanje uradne evidence operaterjev oziroma nadzor. Agencija zaradi zagotavljanja preglednosti in zmanjšanja administrativnega bremena iz uradne evidence operaterjev izbriše operaterje, za katere ugotovi, da niso več vpisani v Poslovni register Slovenije (5. člen).

Ohranja se režim določanja letnega plačila, ki ga morajo operaterji plačati agenciji na podlagi obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev. Administrativno plačilo se odmeri sorazmerno glede na višino letnega prihodka, ki ga ima posamezni operater v Republiki Sloveniji iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Kot doslej se operaterjem na utemeljen predlog pri prihodku od javnih komunikacijskih storitev mednarodnega prometa, ki v celoti izvira in se zaključi izven Slovenije, upošteva le polovica letnega prihodka od teh storitev (6. člen).

Gradnja omrežij in pripadajoče infrastrukture

V pretežni meri se ohranjajo določbe o gradnji omrežij in pripadajoče infrastrukture iz ZEKom-1, saj so bile večje spremembe poglavja vključene že v novelo ZEKom-1C iz leta 2017, s katero je bila v pravni red RS prenesena Direktiva 2014/61/EU.

Zaradi vključenosti vidika elektronskih komunikacij že v fazi prostorskega načrtovanja, se ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, določi za državnega nosilca urejanja prostora. S tem se bodo znižali stroški gradnje in obremenilni vpliv na okolje. Pristojnost za izdajo gradbenih dovoljenj za komunikacijske objekte, za katere je v skladu s predpisi potrebno gradbeno dovoljenje, se predstavlja z upravnih enot na ministrstvo, pristojno za gradbene zadeve (10. člen).

Zaradi večje jasnosti in pravne varnosti se vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim bo agencija določila, kaj šteje za dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo oziroma določila izjeme od obveznosti položitve prazne kabelske kanalizacije za primere, ko naložitev obveznosti investitorju ne bi bila sorazmerna glede na predvidene koristi. V primeru gradnje z javnimi sredstvi se v javnem razpisu lahko določijo drugačne zahteve glede položitve dovolj zmogljive proste kabelske kanalizacije (12. člen).

Določa se varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij, v katerem se smejo graditi drugi objekti in naprave ter izvajati dela, ki bi lahko vplivala na delovanje elektronskega

komunikacijskega omrežja, le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od vodov in objektov tega omrežja (17. člen).

Zaradi prenosa 22. člena Direktive 2018/1972/EU se spreminja postopek poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo, pri čemer se pristojnost zbiranja podatkov prenaša z ministrstva na agencijo. Agencija bo morala vsaka tri leta objaviti javni poziv za poizvedovanje po nameri za gradnjo ali nadgradnjo visokozmogljivih omrežij, dodatno pa bo izvedla poizvedovanje po tržnem interesu na vlogo organa javnega sektorja, ki dodeluje javna sredstva (18. in 19. člen).

Razlastitev in omejitve lastninske pravice

Poglavje o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice v pretežni meri ohranja določbe IV. poglavja ZEKom-1.

Zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti skupne gradnje je dodana določba, v skladu s katero je v primeru ustanovitve služnosti na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti obvezna sestavina pogodbe o ustanovitvi služnosti tudi določilo o dopustnosti skupne gradnje s strani drugega operaterja omrežja, vendar samo na isti trasi in ob plačilu nadomestila za služnost (27. člen).

Radiofrekvenčni spekter

Poglavje o radiofrekvenčnem spektru je strukturno in vsebinsko povzeto po ZEKom-1. Spremembe so večinoma posledica sprememb, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU. Uvodoma so navedena splošna načela uporabe radiofrekvenčnega spektra, na novo pa je določen tudi postopek usklajevanja politike radiofrekvenčnega spektra ter njegove čezmejne koordinacije (32. in 33. člen).

S predlogom zakona se stremi k čim bolj enostavnemu in učinkovitemu pristopu k podeljevanju spektra, kar pomeni uporabo radijskih frekvenc na podlagi splošne odobritve povsod, kjer je to možno, in izdaja individualnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc le v primerih, ko je to nujno potrebno zaradi zakonsko določenih razlogov. V splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc bo morala biti upoštevana možnost kombinacije splošne odobritve in izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, pri čemer agencija upošteva učinke različnih kombinacij in prestopnega prehoda iz enega načina uporabe radijskih frekvenc v drugega na razvoj inovativnih storitev in zagotavljanje konkurence na trgu. V splošnem aktu se določijo tudi radiofrekvenčni pasovi, v katerih je dovoljena souporaba, pri čemer se določijo tudi pogoji souporabe (39. člen).

V skladu z Direktivo 2018/1972/EU je predvidena enotna uporaba harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra, pri čemer pa se uvaja institut alternativne rabe harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra pod zakonsko določenimi pogoji za primere, da ni interesa za njegovo uporabo za harmonizirane storitve (47. člen).

Zaradi zagotavljanja večje predvidljivosti in s tem povezane pravne varnosti se v okviru določbe o vsebini odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta agencije, s katerim bo agencija vnaprej določila način določanja

območij pokrivanja v primeru dodeljevanja radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo (63. člen).

Posodablajo se pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pri uporabi radijskih frekvenc. Za zagotovitev uspešne in učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra ali za izboljšanje pokritosti agencija spodbuja souporabo radiofrekvenčnega spektra in pri tem določi pogoje za souporaba pasivne ali aktivne infrastrukture, poslovne dogovore o dostopu do gostovanja in skupno postavitvev infrastrukture za zagotavljanje omrežij in storitev, ki temeljijo na uporabi radiofrekvenčnega spektra (64. člen).

V skladu s predlogom bo agencija odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje brezžičnih širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev izdala za 20 let. Navedeno je skladno z zahtevami Direktive 2018/1972/EU po zagotavljanju regulatorne predvidljivosti. Za ostale radijske frekvence časovna veljavnost odločbe ostaja največ 15 let, razen radijskih frekvenc za zrakoplovno in pomorsko mobilno storitev, ki se izdajajo za nedoločen čas. Testne frekvence agencija lahko izda za največ 18 mesecev in za omejeno območje pokrivanja, razen radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo, ki se za testne namene lahko uporabljajo največ 90 dni (65. člen).

Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve bo mogoče podaljšati, razen, če je bila možnost podaljšanja izključena ob dodelitvi radijskih frekvenc. V primeru podaljšanja se plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine (67. člen).

Predvideno je enkratno plačilo, ki ga imetniki radioamaterskega dovoljenja plačajo ob izdaji dovoljenja in ki krije stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom dela radiofrekvenčnega spektra, ki je predviden za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev. Pri plačilu zneska za učinkovito rabo radiofrekvenčnega spektra kot omejene naravne dobrine je predvidena možnost določitve obročnega plačila glede na predviden začetek uporabe dodeljenih radijskih frekvenc. Pri določitvi višine in načina tega plačila je treba upoštevati gospodarske in tehnične razmere trga, na katerega se nanašajo razpisane frekvence, višino tovrstnih plačil v drugih državah EU, konkurenčne razmere na trgu, vključno z možnostjo alternativne uporabe razpisanih radijskih frekvenc ter morebitne stroške, ki jih ima izbrani ponudnik z izpolnjevanjem pogojev iz javnega razpisa (72. člen).

V skladu s predlogom mora agencija pri postopkih podeljevanja, podaljševanja in spreminjanja pravic rabe uporabe radiofrekvenčnega spektra spodbujati učinkovito konkurenco in preprečevati izkrivljanje konkurence, pri čemer zaradi specifičnih znanj sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence. Naloga agencije je, da zagotovi dejansko in učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra ter prepreči izkrivljanje konkurence s protikonkurenčnim kopičenjem (74. člen).

Za postavitvev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, ki bodo ustrezale kriterijem, ki jih je določila Evropska komisija z izvedbenim aktom, se v skladu z Direktivo 2018/1972/EU ne zahteva nobeno predhodno dovoljenje. Osebe javnega sektorja bodo morali operaterjem omogočiti postavitvev teh maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk na svoji fizični infrastrukturi, ki je primerna za postavitvev. Agencija bo reševala morebitne spore glede postavitvev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk (75. člen).

Ureja se dostop do radijskih lokalnih omrežij. Za dostop do javnih elektronskih komunikacijskih omrežij prek radijskih lokalnih omrežij z uporabo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra ni treba pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc (76. člen).

Digitalna radiodifuzija

Poglavje o digitalni radiodifuziji je bilo v predlog zakona preneseno iz ZDRad. Pri tem so ohranjene določbe, ki so še relevantne, ob upoštevanju potrebnih popravkov zaradi razvoja od sprejema ZDRad in vpetosti v celoten kontekst predloga zakona. Določbe glede prehoda z analogne na digitalno televizijsko oddajanje niso več relevantne.

Določene so zahteve za medobratovalnost radijskih sprejemnikov, in sicer morajo vsi avtomobilski sprejemniki, vgrajeni v nov avtomobil kategorije M, ki so dani na trg za prodajo ali najem, vsebovati sprejemnike, ki omogočajo sprejem digitalnega radia prek prizemne digitalne radiodifuzije. Za druge radijske sprejemnike za zvokovno radiodifuzijo, ki bodo dani na trg za prodajo, bo ta obveznost veljala od 1. januarja 2022 dalje (93. člen).

Vzpostavljena je pravna podlaga za ukrepe ministrstva in agencije za pospeševanje razširjenosti digitalnega radia (94. člen).

Oštevilčenje

Poglavje o oštevilčenju ohranja strukturo istoimenskega VI. poglavja ZEKom-1. Vsebinske spremembe so večinoma odraz sprememb regulativnega okvira, ki jih prinaša Direktiva 2018/1972/EU, v določeni meri pa tudi odraz potrebe po natančnejši ureditvi nacionalnih določb. Predlog poglavja ne vsebuje več določbe o ENUM-številkah, saj se je v praksi izkazalo, da od uveljavitve ZEKom-1 ni bilo interesa po ENUM funkcionalnosti. Glede na navedeno ni potrebe po ohranitvi določbe, katere izvajanje sicer nalaga določene obveznosti agenciji, med drugim sprejem splošnega akta.

Elemente oštevilčenja lahko pridobi operater, druge fizične ali pravne osebe pa le, če lahko dokažejo, da so sposobne upravljati z elementi oštevilčenja. Če obstaja nevarnost izčrpanja elementov oštevilčenja, se vlagateljem, ki niso operaterji, elementi oštevilčenja prenehajo podeljevati (100. člen).

Uvaja se termin eksteritorialne uporabe elementov oštevilčenja, torej uporabe elementov oštevilčenja zunaj ozemlja države članice, ki jih dodeli. S tem se skuša učinkovito podpreti prost pretok blaga, storitev in oseb v EU. Agencija mora tako v primeru odločbe o dodelitvi negeografskih števil, ki se uporabljajo za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve, na območju drugih držav članic določiti pogoje, s katerimi se zagotovi skladnost s predpisi o varstvu potrošnikov in drugimi predpisi držav članic, v katerih se bodo elementi oštevilčenja uporabljali (103. člen).

Zaradi varstva končnih uporabnikov v primeru razveljavitve odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja se v takšnih primerih predlaga postopek, po katerem agencija preveri, h kateremu operaterju je bilo prenesenih največ števil, ki so bile dodeljene imetniku odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki se razveljavlja, ter po uradni dolžnosti bloke števil dodeli operaterju, h kateremu je bilo prenesenih največ števil iz odločbe o dodelitvi

elementov oštevilčenja. V tem okviru je predvideno tudi zadostno obveščanje končnih uporabnikov (108. člen).

Varnost omrežij in storitev ter delovanje v izjemnih stanjih

Predlog poglavja pretežno ohranja strukturo in delno tudi vsebino VII. poglavja ZEKom-1 Glavnina sprememb je posledica sprememb regulativnega okvira ter implementacije ukrepov, predvidenih s Sporočilom EK »Varna uvedba tehnologije 5G v EU – izvajanje nabora orodij EU«. Za operaterje se krepijo zahteve in pogoji glede varnosti omrežij in storitev v luči varnostnih tveganj, ki jih prinaša tehnologija 5G.

Operaterji morajo sprejeti ustrezne in sorazmerne tehnične ter organizacijske ukrepe za ustrezno obvladovanje tveganja za varnost omrežij in storitev, vključno s pripadajočimi informacijskimi sistemi) Med ukrepe sodi sprejem, izvajanje in spremljanje sistema upravljanja varnosti, kar zajema sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP) in sistem upravljanja varovanja informacij (SUVI). Operaterji morajo redno izboljševati sistem in pripadajoče ukrepe (114. člen).

Operaterji mobilnih komunikacijskih omrežij, ki zagotavljajo ta omrežja upravljavcem kritične infrastrukture, izvajalcem bistvenih storitev, organom državne uprave oziroma nosilcem ključnih delov nacionalnovarnostnega sistema morajo upoštevati dodatne varnostne zahteve. V ta namen morajo izvajati oceno tveganja za svoje dobavitelje oziroma ponudnike storitev podpore tretje strani ter pri zagotavljanju predmetnih omrežij ne smejo uporabljati opreme oziroma storitev podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo dobavitelji z visokim tveganjem (115. člen). Dobavitelje z visokim tveganjem z odločbo po predpisanem postopku in ob upoštevanju predpisanih meril določi Vlada po predhodnem mnenju Sveta za nacionalno varnost. Vsaj vsaki dve leti se preverja ustreznost izdanih odločb in morebitno potrebo po izdaji novih (116. člen).

Zaradi večje učinkovitosti in takojšnjega razreševanja varnostnih incidentov bodo operaterji o varnostnem incidentu morali obvestiti tako agencijo kot nacionalni CSIRT (SI-CERT). Če bo z varnostnim incidentom prizadeta komunikacija v sili, pa tudi center za sprejem komunikacije v sili. S splošnim aktom agencije bo podrobneje določeno, kdaj gre za varnostne incidente, ki pomembno vplivajo na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev (117. člen).

Pristojnost za vrednotenje priglašeni incidentov je na agenciji, ki pri tem sodeluje z nacionalnim CSIRT (118. člen). V primeru težjega ali kritičnega incidenta ali v primeru kibernetkega napada lahko organ, pristojen za informacijsko varnost, določi primerne in sorazmerne ukrepe (119. člen).

Organ, pristojen za informacijsko varnost, v sodelovanju z agencijo in nacionalnim CSIRT oceni, kdaj gre za stanje povečane ogroženosti. V tem primeru lahko zadevnemu operaterju ali operaterjem z odločbo določi primerne in sorazmerne ukrepe (120. člen).

Če je v zvezi s sprejetimi ukrepi iz 118. ali 119. člena tega zakona potrebno obveščanje javnosti, organ, pristojen za informacijsko varnost, v sodelovanju z UKOM pripravi sporočilo za javno objavo, ki ga mediji lahko objavijo le v nespremenjeni obliki (121. člen).

Ojačane so obveznosti operaterjev z vidika njihovega neprekinjenega poslovanja za primer izrednih stanj (123. člen).

Operaterji morajo v primeru izjemnih stanj prednostno zagotavljati delovanje delov omrežja, storitev in povezav, ki so nujni za nemoteno delovanje omrežij ključnih delov nacionalnovarnostnega sistema in komunikacij v sili ter za podporo delovanju kritične infrastrukture, izvajalcev bistvenih storitev ter organov državne uprave. Možnost določitve drugih ukrepov in omejitev ali prekinitev delovanja, povezanih z zagotavljanjem javnih komunikacijskih omrežij, s sklepom vlade je poleg naravnih in drugih nesreč ter katastrofalnih izpadov omrežja razširjeno tudi na razglašeno epidemijo v skladu s predpisi, ki urejajo javno zdravje (124. člen).

Zagotavljanje konkurence

Poglavje o zagotavljanju konkurence ohranja koncept VIII. poglavja ZEKom-1 o zagotavljanju konkurence ob upoštevanju sprememb regulativnega okvira, to je zlasti novih oziroma prenovljenih ukrepov simetrične regulacije in novih obveznosti za operaterje s pomembno tržno močjo. Poseben poudarek je dan tudi regulativni obravnavi novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov in postopku za prevzemanje zavez. Določbe, ki pomenijo prenos Direktive 2014/61/EU in so bile vključene že v novelo ZEKom-1C iz leta 2017, se ne spreminjajo.

Določena je obveznost agencije, da pripravi in na svojih spletnih straneh objavi smernice in informacije o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop. S tem se zagotavlja, da lahko zlasti mala in srednja podjetja ter operaterji z omejenim geografskim dosegom izkoristijo prednosti, ki jih prinašajo naložene obveznosti (130. člen).

V primeru, da bo Evropska komisija sprejela delegirane predpise, so predvidene obveznosti, ki jih bo agencija lahko naložila izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, v utemeljenih primerih, kadar je ogrožena povezljivost med obema koncema zaradi nezadostnega vzajemnega delovanja storitev, v obsegu, ki je potreben za zagotovitev povezljivosti med obema koncema med končnimi uporabniki (131. člen).

Kot ukrep simetrične regulacije je dodana naložitev obveznosti v zvezi s souporabo pasivne infrastrukture in obveznosti sklenitve lokalno omejenih sporazumov o nacionalnem gostovanju, kadar je to neposredno potrebno za lokalno zagotavljanje storitev, ki uporabljajo radiofrekvenčni spekter, ter če nobenemu operaterju ni omogočen izvedljiv in podoben alternativni način dostopa do končnih uporabnikov pod poštenimi in primernimi pogoji (133. člen).

Agencija lahko v določenih primerih naloži skupno uporabo napeljave v stavbi tudi prek prve razdelilne točke na točko, ki je čim bližje končnim uporabnikom in ki lahko gosti zadostno število takšnih uporabnikov, in sicer v primeru, kadar obstajajo velike in stale fizične ali gospodarske ovire za podvajanje, ki povzročajo bistvene težave glede konkurence ali nedelovanja trga na maloprodajni ravni v škodo končnih uporabnikov (138. člen).

Merila za presojo prevladujočega položaja in merila za presojo skupnega prevladujočega položaja so posodobljena in prilagojena glede na zadnje Smernice za tržno analizo in ocenitev pomembne tržne moči v skladu z regulativnim okvirom EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve iz leta 2018 (143. in 144. člen).

Časovni interval za izvedbo analiz upoštevni trgov se zaradi večje stabilnosti in predvidljivosti regulativnih ukrepov podaljšuje na pet let, pri čemer se to obdobje izjemoma lahko podaljša za največ eno leto (147. člen).

Pri ukrepih, ki upoštevajo vpliv novega razvoja trga, na primer v zvezi s poslovnimi sporazumi, vključno s sporazumi o vlaganju, ki vplivajo na dinamiko konkurence, pri čemer razvoj ni tako pomemben, da bi bilo treba izvesti novo analizo trga, agencija take ukrepe naloži z odločbo v upravnem postopku na podlagi tržne analize, ki je bila podlaga za predhodno naložene obveznosti. Izreki odločb in pravnomočne odločbe se objavijo na spletnih straneh agencije (148. člen).

Določba o obveznosti zagotavljanja preglednosti, ki je namenjena pospešitvi pogajanj, preprečevanju sporov in krepitvi zaupanja trga, je posodobljena glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. Tako ni več predviden sprejem splošnega akta agencije, temveč bo morala agencija pri preverjanju ustreznosti vzorčne ponudbe v največji možni meri upoštevati smernice BEREC (149. člen).

Kot nov ukrep je predvidena naložitev dostopa do komunikacijskih objektov v lasti operaterja s pomembno tržno močjo. Agencija lahko obveznost naloži kot samostojen ukrep za izboljšanje konkurenčne dinamike in dinamike postavitve na vseh trgih na koncu prodajne verige. Agencija mora upoštevati možnost naložitve tega ukrepa, preden naloži druge potencialne popravne ukrepe (152. člen).

Določba o naložitvi obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva je dopolnjena glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. Agencija ne naloži obveznosti na podlagi tega člena, če pri operaterju obstaja omejitev maloprodajnih cen, obveznosti iz predhodnih členov pa zagotavljajo učinkovit in nediskriminacijski dostop (154. člen).

Evropska komisija bo z delegiranim aktom določila enotno najvišjo ceno zaključevanja govornih klicev za mobilne storitve in enotno najvišjo ceno zaključevanja govornih klicev za fiksne storitve, ki se zaključujejo po vsej Uniji. Tudi v Republiki Sloveniji se ne bodo smele uporabljati cene, ki bi bile višje od določenih najvišjih cen. Če cene ne bodo določene na ravni Evropske komisije, bo agencija lahko izvedla analizo trga zaključevanja klicev in določila operaterja s pomembno tržno močjo ter mu predpisala stroškovno naravnane cene zaključevanja klicev (155. člen).

V okviru regulativne obravnave zelo visokozmogljivih omrežnih elementov bo agencija, kadar bo operater s pomembno tržno močjo objavil ponudbo za sovlaganje v zelo visokozmogljiva omrežja, imela možnost, da se vzdrži naložitve obveznosti glede novega zelo visokozmogljivega omrežja, če je vsaj eden od potencialnih sovlagateljev sklenil sporazum o sovlaganju s tem operaterjem (156. člen).

Operaterjem s pomembno tržno močjo je s ciljem izboljšanja preglednosti in zagotovitve pravne varnosti dana možnost, da ponudijo zaveze, ki jih agencija upošteva pri odločanju o ustreznih regulativnih obveznostih (160. člen).

Pri izključno veleprodajnih operaterjih mora biti regulativni odziv sorazmerno nevsiljiv, ohranjena pa mora biti zlasti možnost uvedbe obveznosti v zvezi s pošteno in razumno ceno. Agencija tako izključno veleprodajnemu operaterju lahko naloži obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznosti dopustitve operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (161. člen).

V okviru urejanja prehoda z obstoječe infrastrukture bo agencija imela možnost spremljanja pobud operaterjev ter bo po potrebi lahko določila pogoje za izvedbo ustreznega prehoda, na primer s predhodnim obveščanjem, preglednostjo in razpoložljivostjo alternativnih dostopovnih izdelkov vsaj primerljive kakovosti, potem ko operater omrežja pokaže

pripravljenost za nadgrajeno omrežje. Agencija bo lahko preklicala obveznosti dostopa v zvezi z bakrenim omrežjem, potem ko je bil določen ustrezen postopek prehoda z obstoječe infrastrukture (162. člen).

Postopek določitve meddržavnih trgov je spremenjen glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. Analizo morebitnega meddržavnega trga izvede BEREC. Če so meddržavni trgi opredeljeni in je regulativno ukrepanje upravičeno, mora agencija (kadar meddržavni trg obsega tudi Slovenijo) skupa z drugimi nacionalnimi trgi, ki jih ta trg obsega, izvesti analizo trga in Evropski komisiji prigrasiti osnutek ukrepov. Na enak način nacionalni regulativni organi sodelujejo, kadar meddržavni trgi niso opredeljeni, a so na njihovih ozemljih tržni pogoji dovolj enotni, da bi imel usklajen regulativni pristop prednosti (163. člen).

Univerzalna storitev in dodatne obvezne storitve

Poglavje o univerzalni storitvi in dodatnih obveznih storitvah ohranja strukturo istoimenskega X. poglavja ZEKom-1, pri čemer je prišlo do precejšnjih konceptualnih in vsebinskih sprememb upoštevajoč določbe Direktive 2018/1972/EU. Razvoj koncepta univerzalne storitve odraža napredek v tehnologiji in tržni razvoj ter spremembe povpraševanja uporabnikov. Tako se spreminja minimalni nabor storitev, ki se zagotavljajo v okviru univerzalne storitve, zagotavljanje univerzalne storitve pa se deli na zagotavljanje razpoložljivosti univerzalne storitve (torej, da se zagotovi osnovne storitve na geografskih področjih, kjer ta možnost ni na voljo) in zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve (za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami).

V skladu s predlogom se v okviru univerzalne storitve zagotavlja priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji, prek katere je zagotovljen dostop do govorne komunikacijske storitve in ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta s prenosno hitrostjo, ki jo določi agencija s splošnim aktom. Končni uporabnik lahko od izvajalca zahteva, da mu zagotovi dostop samo do govorne komunikacijske storitve ali samo ustrezen širokopasovni dostop do interneta. V univerzalni storitvi se še naprej ohranjata univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba, ne pa tudi javne telefonske govorilnice (166. člen).

Cenovna dostopnost univerzalne storitve se zagotavlja prek naložitve obveznosti ponujanja posebnih cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami vsem izvajalcem storitev iz nabora univerzalne storitve, če so izpolnjeni določeni ekonomski pogoji. Sredstva za financiranje ukrepov zagotavlja ministrstvo, pristojno za socialne zadeve (173. člen).

Končni uporabniki invalidi so upravičeni do prilagojene terminalske opreme, ki jim omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev iz nabora univerzalne storitve, kot ga imajo drugi končni uporabniki, v skladu s predpisom, ki ureja tehnične pripomočke za uporabnike invalide. Vlada z uredbo določi tudi druge ukrepe, s katerimi se končnim uporabnikom invalidom zagotavlja enakovredno uporabo in dostop do storitev (175. člen).

Zaradi zmanjšanja stroškov in obremenjujočega vpliva na okolje bo izvajalec storitev naročniku poslal račun v elektronski obliki, razen če bo naročnik zahtevala papirnat račun (177. člen).

Agencija s splošnim aktom v okviru univerzalne storitve določi prenosno hitrost, primerno za širokopasovni dostop do interneta, ki končnim uporabnikom omogoča družbeno in ekonomsko udeležbo v družbi in rok, v katerem jo je treba doseči. S predlogom zakona je

določen minimalen nabor storitev, ki jih mora določena prenosna hitrost omogočati (180. člen).

Pravice uporabnikov

Direktiva 2018/1972/EU za poglavje o pravicah končnega uporabnika določa popolno harmonizacijo, kar pomeni, da v pravnem redu RS ni dovoljeno ohraniti ali uvesti določb o zaščiti končnih uporabnikov, ki bi se razlikovale od določb Direktive 2018/1972/EU, vključno z bolj ali manj strogimi določbami za zagotovitev drugačne ravni zaščite, razen če je mestoma določeno drugače. Glede na precejšnje spremembe regulativnega okvira in glede na pristop popolne harmonizacije se tudi večina določb tega poglavja precej razlikuje glede na ZEKom-1. Ohranjena je struktura členov, spremenjeni oziroma dopolnjeni pa so določeni vsebinski poudarki.

Uvodoma je določena prepoved diskriminacije, kar pomeni, da pogodbeni pogoji in zahteva operaterja za dostop do omrežja ali storitev ali njihovo uporabo ne smejo vsebovati diskriminacijskih določil na podlagi državljanstva, prebivališča ali sedeža končnega uporabnika, razen če je razlikovanje objektivno upravičeno (183. člen).

V skladu z načelom sorazmernosti se večina določb iz poglavja o pravicah uporabnikov ne uporablja za mikro družbe, ki zagotavljajo le medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke. Operater mora končne uporabnike o takšnem izvzetju obvestiti pred sklenitvijo pogodbe (185. člen).

Predlog zakona določa informacije, ki jih mora izvajalec storitev potrošniku zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe. Informacije morajo biti zagotovljene na jasn in razumljiv način in na trajnem nosilcu podatkov oziroma če posredovanje na trajnem nosilcu podatkov ni izvedljivo, na način, ki omogoča, da lahko naslovnik dokument s temi informacijami enostavno prenese k sebi, če je v digitalni obliki. Na zahtevo končnega uporabnika invalida mora izvajalec storitev informacije zagotoviti v obliki, ki omogoča dostop do informacij, vključno z možnostjo strojnega branja (186. člen).

Izvajalci morajo pred sklenitvijo pogodbe potrošniku zagotoviti tudi strnjen in lahko berljiv povzetek pogodbe z glavnimi informacijami. Če povzetka pogodbe iz tehničnih razlogov ni mogoče zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, ga izvajalec storitev potrošniku zagotovi brez nepotrebnega odlašanja (187. člen).

Naročniška pogodba za javne komunikacijske storitve mora v jasni in razumljivi obliki vsebovati najmanj podatke o pogodbenih strankah, o storitvi in pogojih njenega izvajanja, njeni ceni in drugih morebitnih plačilih ter o trajanju pogodbe (188. člen).

V primeru paketnih storitev (ko je element paketa vsaj storitev dostopa do interneta ali javno dostopna medosebna komunikacijska storitev na podlagi številke) se tudi za preostale elemente paketa uporabljajo posamezne določbe o varstvu končnih uporabnikov (189. člen).

Končni uporabnik lahko sklene pogodbo z izvajalcem za nedoločen ali določen čas. Enako velja v primeru pogodb s samodejnim podaljševanjem. V primeru pogodb s samodejnim podaljševanjem lahko naročnik po samodejnim podaljšanju pogodbe kadar koli prekine pogodbo z enomesečnim odpovednim rokom brez navajanja razlogov in brez plačila morebitnih stroškov prekinitve naročniškega razmerja oziroma drugih administrativnih stroškov. V primeru pogodb s samodejnim podaljševanjem mora izvajalec storitev končnim uporabnikom vsaj enkrat letno svetovati o najboljših tarifah (190. člen).

Naročniška pogodba s potrošnikom ne sme določati začetnega zavezujočega obdobja vezave, ki presega 24 mesecev. Razširitev naročniške pogodbe na dodatne storitve ali terminalsko opremo praviloma ne podaljša obdobja vezave prvotne pogodbe. Potrošniku se pri prehajanju med naročniškimi paketi istega izvajalca in pri prekinitvi naročniškega razmerja po poteku zavezujočega obdobja vezave ne smejo zaračunati administrativni stroški (191. člen).

Naročniki imajo pravico odstopa od pogodbe brez plačila stroškov prekinitve naročniškega razmerja oziroma drugih administrativnih stroškov, pogodbenih kazni, zneskov prejetih ugodnosti ali drugih prejetih nadomestil zaradi sprememb pogodbenih pogojev, razen če so spremembe izključno v korist končnega uporabnika ali so zgolj administrativne narave in nimajo negativnih posledic za končnega uporabnika ali so potrebne zaradi uskladitve s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi sprejetimi predpisi, drugimi predpisi ali neposredno uporabljivimi predpisi EU. V primeru, da naročnik ob prekinitvi pogodbe obdrži subvencionirano terminalsko opremo, povrne izvajalcu znesek sorazmernega dela njene vrednosti po načelu časovne porazdelitve, izračunane na podlagi vrednosti, določene ob sklenitvi pogodbe, ali preostalega dela plačil za storitev do izteka vezave, odvisno od tega, kateri znesek je nižji (192. člen).

V primeru stalnega ali pogosto ponavljajočega se znatnega razhajanja med dejanskim izvajanjem elektronske komunikacijske storitve, ki ni storitev dostopa do interneta ali medosebna komunikacijska storitev, neodvisna od številke, ter kakovostjo določeno v pogodbo, ima naročnik pravico odstopa od pogodbe, kot velja za odstop zaradi sprememb pogodbenih pogojev na strani izvajalca, če izvajalec ne odpravi razhajanja v 15 dneh, odkar ga je potrošnik obvestil o razhajanju. V primeru paketnih storitev se pravica do odstopa uporablja tudi glede preostalih elementov paketa (193. člen).

Naročnik mora od izvajalca storitev dostopa do interneta dobiti vse informacije o zamenjavi izvajalca storitev dostopa do interneta. Sprejemni izvajalec zagotovi, da se storitev dostopa do interneta začne izvajati v najkrajšem možnem času na datum in v časovnem okviru, kot je izrecno dogovorjen s končnim uporabnikom. Prekinitev delovanja storitve med postopkom zamenjave ne sme biti daljša od enega delovnega dne (194. člen).

Ohranja se obveznost zagotovitve prenosljivost številke ob zamenjavi izvajalca storitev. Postopek prenosa številke mora biti za končnega uporabnika popolnoma brezplačen. Številka mora biti v omrežju sprejemnega izvajalca aktivirana v enem delovnem dnevu od dogovorjenega datuma, pri čemer prekinitve delovanja storitve ne sme biti daljša od enega delovnega dneva. Končni uporabnik lahko prenese številko še en mesec po odpovedi naročniške pogodbe (195. člen).

Postopek zamenjave izvajalca storitve dostopa do interneta oziroma prenosa številke vodi sprejemni izvajalec. Končni uporabniki so upravičeni do nadomestila v primeru nespoštovanja zakonskih določb o zamenjavi oziroma prenosu ter v primeru zlorab in zamud pri postopku zamenjave in v primeru, da se storitev ne opravi v dogovorjenem roku oziroma na dogovorjen datum. V primeru predplačniških storitev lahko naročnik, ki je potrošnik, od prenosnega izvajalca zahteva povračilo morebitnega preostalega dobroimetja ob predložitvi ustreznega dokazila, iz katerega izhaja povezava z določeno številko (196. člen).

V okviru zagotavljanja preglednosti in objave informacij agencija zagotovi, da so objavljene zakonsko določene informacije o izvajalcih storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev. Agencija s splošnim aktom predpiše, katere informacije

morajo objaviti izvajalci sami. Končni uporabniki morajo imeti možnost brezplačnega dostopa do neodvisnega orodja za primerjavo izvajalcev storitev. Če takšnega orodja ni na trgu, ga zagotovi agencija (197. člen).

Izvajalec storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev mora zagotavljati možnosti za spremljanje in nadzor porabe storitev, če se te plačujejo na podlagi dejanske porabe. Izvajalec mora naročnika brezplačno obvestiti pred in ob dosegu količinske oziroma finančne meje (198. člen).

Določba o kakovosti javnih komunikacijskih storitev se posodablja glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU. V konkurenčnem okolju izvajalci storitev sami zagotavljajo zainteresirani javnosti ustrezne in najnovejše informacije o svojih storitvah. Kljub temu se ohranja možnost, da agencija zahteva od izvajalcev storitev da objavijo informacije, če na trgu niso dostopne v zadostnem obsegu. Vzpostavljena je pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim agencija predpiše način določanja nadomestil, ki jih operaterji povrnejo svojim končnim uporabnikom ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev (199. člen).

Posodablja se določila o komunikaciji v sili, pri čemer se uporablja nova terminologija v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU. Določene zahteve se širijo na enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000 (200. člen).

Izvajalec javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora v primeru aktualnih ali bližajočih se naravnih in drugih nesreč proti plačilu zagotoviti obveščanje in alarmiranje končnih uporabnikov prek javnega mobilnega omrežja. Na zahtevo organa, pristojnega za zaščito in reševanje, mora zaradi preprečevanja negativnih posledic za zdravje oziroma premoženje posameznikov posredovati informacijo o številu uporabnikov mobilnih telefonov, ki se nahajajo na določenem območju, če je to tehnično mogoče (201. člen).

S predlogom zakona se spodbuja k medobratovalnosti digitalne televizijske opreme. Končni uporabnik po izteku pogodbe s ponudnikom digitalnih televizijskih storitev digitalno opremo lahko vrne ponudniku, razen če je oprema povsem interoperabilna z digitalnimi televizijskimi storitvami drugih ponudnikov (203. člen).

V okviru določbe o pravici do ugovora in sporu je novost, da operater lahko pošlje svojo odločitev o ugovoru po elektronski pošti, če je uporabnik ugovor poslal po elektronski pošti. Končnemu uporabniku ob ugovoru ni treba več izrecno navesti, da vloga ugovor v smislu dotičnega člena zakona (209. člen).

Obdelava osebnih podatkov in varstvo zasebnosti elektronskih komunikacij

Predlog poglavja ohranja vsebino istoimenskega poglavja ZEKom-1, ki se nanaša na varstvo osebnih podatkov in varstvo komunikacijske zasebnosti skladno z Direktivo 2002/58/ES. Ker se slednja z Direktivo 2018/1972/EU ni prenovila, predlog zakona ne prinaša večjih vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev. V postopku sprejemanja na ravni EU je namreč predlog Uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo neposredno uporabljiva v vseh državah članicah.

V okviru splošnih določb o varnosti obdelave je vzpostavljena pravna podlaga za fakultativni splošni akt agencije, ki ga za izvajanje člena izda agencija. Takšen predlog lahko agenciji poda tudi organ, pristojen za informacijsko varnost (212. člen).

Ne glede na splošno zahtevo po predhodnem obvestilu o snemanju komunikacij takšno obvestilo ni potrebno v primeru klicev na operativno telefonsko številko, ki ni namenjena javnosti in s katero upravlja izvajalec bistvenih storitev, ki je določen na podlagi zakona, ki ureja informacijsko varnost. Izvajalec bistvenih storitev mora v varnostni dokumentaciji opredeliti pomen in način rabe operativne telefonske številke (214. člen).

Agencija

Izpostavljena so področja, na katerih pri izvajanju nalog agencije ne sme zaprositi ali prejemati navodil od drugih državnih organov (zagotavljanje konkurence, reševanje sporov, oblikovanje trga in konkurence v postopkih dodelitve pravic uporabe radijskih frekvenc, izvajanje nalog, s katerimi se prispeva k varstvu pravic končnih uporabnikov, nevtralnost interneta, kompenzacijski sklad in izračun neupravičenega bremena izvajanja univerzalne storitve, prenosljivost številke). Izjema je posvetovanja z organoma za varstvo potrošnikov in varstvo konkurence ter sodelovanje z drugimi regulativnimi organi, EK, BEREC in RSPG (231. člen).

Zaradi zagotavljanja likvidnosti in kot vir za investicije se predlaga možnost oblikovanja rezerv. Presežki prihodkov nad odhodki agencije se lahko izločijo v rezerve agencije v višini, določeni s finančnim načrtom. Ostanek presežka se usmeri v znižanje tarif (252. člen).

Med cilji, ki jih morata upoštevati agencija in ministrstvo, se v skladu z Direktivo 2018/1972/EU posebej izpostavlja povezeljivost in dostop do zelo visokozmogljivih omrežij ter njihova uporaba za državljane in podjetja v EU (259. člen).

Določbe o spodbujanju razvoja notranjega trga, podpiranju interesov državljanov in regulativnih načelih se posodablja glede na zahteve Direktive 2018/1972/EU (260. do 262. člen).

Določba o zbiranju in dajanju podatkov in informacij se posodablja v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU z namenom vzpostavitve pogojev za učinkovito opravljanje regulativnih nalog agencije. Na novo je podana pristojnost agencije, da pridobi podatke tudi od drugih podjetij, ki delujejo v sektorju elektronskih komunikacij ali sorodnih sektorjih (265. in 266. člen).

Zaradi večje jasnosti je izrecno določeno, da obveznost posvetovanja z zainteresirano javnostjo velja tudi za strateške dokumente. Zaradi zagotavljanja vseh javnih obravnav na enem mestu državni organi agencijo obvestijo o javnih posvetovanjih svojih dokumentov, da agencija lahko objavi povezave na svoji spletni strani (269. člen).

Kadar agencija podeljuje pravice uporabe harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra, mora pred objavo javnega razpisa obvestiti Skupino za politiko radiofrekvenčnega spektra (278. člen).

Reševanje sporov

Poglavje o reševanju sporov zajema določbe o pristojnosti agencije za reševanje sporov, določbe o postopku reševanja sporov ter reševanja čezmejnih sporov, določbe posredovanja

agencije za mirno rešitev nastalega spora ter določbe glede reševanje sporov zaradi znižanja stroškov gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij.

Glede na prenos vsebine iz Zakona o digitalni radiodifuziji v predlog zakona se med spori, ki jih rešuje agencija, dodajajo spori med operaterji multipleksa ter spori med operaterji multipleksa in ponudniki vsebin. Med uporabniške spore po novem sodijo tudi spori glede terminalske opreme, ki je v lasti in pod upravljavskim nadzorom operaterja in je potrebna za zagotavljanje storitev, določenih v naročniški pogodbi (282. člen).

Določba o postopku reševanja spora je nekoliko dopolnjena. Če stranka v predlogu za rešitev spora uveljavlja več zahtevkov, agencija lahko ugodi naslednjemu zahtevku, če spozna, da tisti zahtevek, ki ga stranka uveljavlja pred njim, ni utemeljen. Dopusčena je možnost spremembe oziroma razširitve zahtevka ves čas posredovalnega postopka, po koncu ustne obravnave pa le, če agencija presodi, da bi bilo to koristno za rešitev spora med strankama (283. člen).

V primerjavi z ZEKom-1 je precej spremenjen člen o reševanju čezmejnih sporov. Cilj je zagotoviti preprost postopek, ki se v primeru sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ki nastane v različnih državah članicah Evropske unije, lahko sproži na zahtevo katere koli stranke v sporu (284. člen).

S ciljem večje učinkovitosti postavitve maloobmočnih dostopovnih točk in s tem pospeševanja gradnje omrežij se med infrastrukturne spore dodajajo tudi spori med operaterji omrežja in lastniki oziroma upravljavci fizične infrastrukture, primerne za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk (286. člen).

V primeru sporov v okviru skupne gradnje je predvidena izdaja začasne odredbe, s katero se do izdaje odločbe oziroma za največ dva meseca zadrži izvajanje gradbenih del (286. člen).

Nadzor in odločanje o prekrških

Poglavje o nadzoru in odločanju o prekrških ohranja strukturo in vsebino istoimenskega poglavja ZEKom-1.

Agencija lahko izda odločbi o ugotovitvi obstoja kršitve določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov ali ukrepov, ki jih sama sprejme (270. člen).

Svet za elektronske komunikacije

Določbe o Svetu za elektronske komunikacije se glede na ZEKom-1 ne spreminjajo.

Kazenske določbe

Glede na nekatere spremenjene določbe in nove obveznosti, ki so večinoma posledica prenosa Direktive 2018/1972/EU, se v primerjavi z ZEKom-1 nekateri prekrški spreminjajo, nekateri pa so dodani na novo. Znaki posameznih prekrškov so jasneje določeni.

V primeru posredovanja zavajajočih, napačnih ali nepopolnih informacij v okviru poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij iz 19. člena predloga

zakona storilec odgovarja le, če je prekršek storil z naklepom ali iz zavestne malomarnosti. Pri določanju globe se upošteva, ali je imelo ravnanje storilca negativne posledice za konkurenco in zlasti ali je storilec v nasprotju s prvotno posredovanimi informacijami ali njihovimi posodobitvami postavil, razširil ali nadgradil omrežja oziroma omrežja ni postavil ter spremembe načrta ni objektivno utemeljil.

Prehodne in končne določbe

Prehodne določbe urejajo prehodno stanje, zlasti glede novonastalih obveznosti, ki jih prinaša predlog zakona. Posebej so naštetih tudi predpisi, ki prenehajo veljati, ter predpisi, ki z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, vendar se še naprej uporabljajo kot skladni s tem zakonom do izdaje novih podzakonskih aktov.

Končna določba predvideva uveljavitev zakona 30 dni po njegovi objavi v Uradnem listu RS.

b) Način reševanja:

Predlaga se sprejem novega zakona za zagotovitev celostne uskladitve z Direktivo 2018/1972/EU. Predlagane rešitve stremijo k učinkovitejši uporabi radiofrekvenčnega spektra, spodbujanju investicij v visokozmogljiva in visokokakovostna omrežja, zagotavljanju varnosti omrežij in storitev, zaščiti potrošnikov in izboljššanemu dostopu do storitev ter varovanju življenj prek dostopa do številke za komunikacije v sili. V okviru univerzalne storitve se zagotavlja prenosno hitrost, ki omogoča uporabo širokega nabora storitev, kot so npr. e-Uprava, spletno bančništvo in videoklici.

Hkrati se predvideva izboljšava zakonske ureditve v delu, ko gre za nacionalne določbe, ali pa je mogoče zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa določb predpisov EU. Glede na obseg prenove regulativnega okvira EU je bil iz razloga jasnosti ureditve pripravljen predlog novega področnega Zakona o elektronskih komunikacijah in ne morebitna novelirana oblika obstoječega zakona, saj ocenjujemo, da bi s ponovno novelo zakonsko besedilo postalo nepregledno, prav tako novela glede na število spremenjenih oziroma dopolnjenih členov in glede na bistven poseg v samo vsebino urejanja ne bi bila skladna z Nomotehničnimi smernicami.

Poglavitna vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom, so navedena v predhodni točki.

54. člen Direktive 2018/1972/EU, ki zahteva pravočasno izvedbo postopkov za dodelitev določenih delov radiofrekvenčnega spektra, se ne prenaša s predlogom tega zakona, temveč se mora njegova implementacija realizirati neposredno z izvedbo postopkov dodelitve radiofrekvenčnega spektra, ki jih vodi agencija.

Vprašanja, ki se bodo podrobneje urejala v podzakonskih predpisih, so naslednja:

- obvestilo o začetku oziroma spremembi zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (5. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše vsebino in obliko obvestila, vsebino podatkov, ki morajo biti navedeni v obvestilu in obliko ter vsebino potrdila;
- plačilo na podlagi obvestila (6. člen) – vrednost točke, ki je podlaga za izračun plačila na podlagi obvestila, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;

- enostavni objekti in vzdrževanje komunikacijskih objektov (10. člen) - minister določi glede na stopnjo zahtevnosti gradnje enostavne komunikacijske objekte, za katere v skladu s predpisi o gradnji objektov ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, in predpiše, kaj se šteje za vzdrževanje komunikacijskih objektov;
- agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi način izvrševanja sedmega in osmega odstavka 10. člena (10. člen);
- določitev lokacije omrežnih priključnih točk (10. člen) – agencija s splošnim aktom opredeli lokacije omrežnih priključnih točk;
- skupna gradnja (12. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje členov o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in skupno gradnjo;
- vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov (15. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za infrastrukturo, in ministrom, pristojnim za prostor, za izvajanje določb o vpisu v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov izda pravilnik;
- varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij (17. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor in graditev, predpiše pogoje, pod katerimi se smejo v skladu s predpisi o gradnji objektov in urejanju prostora graditi drugi objekti in naprave v varovalnem pasu sistema elektronskih komunikacij, in pogoje, pod katerimi se smejo izvajati dela na območju varovalnih pasov sistema elektronskih komunikacij;
- poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij (19. člen) – agencija za izvajanje člena izda splošni akt;
- pogoji za uporabo javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij (20. člen) – določi jih vlada z uredbo;
- načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov (34. člen) – vlada z uredbo sprejme načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov;
- načrt uporabe radijskih frekvenc (35. člen) – agencija s splošnim aktom sprejme načrt uporabe radijskih frekvenc;
- uporaba radijskih frekvenc za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (39. člen) – vlada uredi upravljanje in dodeljevanje teh radijskih frekvenc;
- izvajanje radioamaterskih storitev (40. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje člena o izvajanju radioamaterskih storitev;
- določitev območja pokrivanja v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc (63. člen) – agencija s splošnim aktom določi način določanja območij pokrivanja v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc v primeru radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije;
- pogoji souporabe radiofrekvenčnega spektra – agencija lahko sprejme splošni akt za izvajanje drugega odstavka 64. člena tega zakona;
- agencija s splošnim aktom podrobneje določi način uporabe sistema RDS in način identifikacije v DAB+ omrežjih (64. člen);
- agencija s splošnim aktom podrobneje določi tehnične in operativne pogoje modulacijskih signalov za analogne radiodifuzne postaje (64. člen);
- plačila za uporabo radijskih frekvenc (72. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna plačila agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc; višina vrednosti točke, od katere je odvisno končno plačilo, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
- načrt oštevilčenja (97. člen) – načrt oštevilčenja določi agencija s splošnim aktom;
- odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja (100. člen) – agencija s splošnim aktom določi merila za ocenjevanje sposobnosti upravljanja z elementi oštevilčenja in nevarnosti izčrpanja elementov oštevilčenja, vsebino in obliko vloge za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ter velikost bloka številčk iz 5. točke drugega odstavka 100. člena zakona;

- plačila za uporabo elementov oštevilčenja (110. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna višine plačil za uporabo elementov oštevilčenja; višina vrednosti točke, od katere je odvisno končno plačilo, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
- agencija izda splošni akt za izvajanje 114. člena (varnost omrežij in storitev);
- agencija izda splošni akt za izvajanje 115. člena (dodatne varnostne zahteve);
- določitev, kdaj ima varnostni incident pomemben vpliv na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev (117. člen) – agencija s splošnim aktom določi vsebino obvestila o varnostnem incidentu in določi v katerih primer gre za pomemben vpliv, pri čemer upošteva zakonsko določene kriterije;
- agencija izda splošni akt za izvajanje 118. člena (vrednotenje varnostnega incidenta);
- določitev omrežnih priključnih točk s prednostjo (124. člen) – vlada z uredbo določi skupine uporabnikov, ki imajo pravico do omrežnih priključnih točk s prednostjo;
- agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje določb poglavja o varnosti omrežij in storitev (127. člen);
- razvrstitev programov (135. člen) – agencija s splošnim aktom izda navodila za razvrstitev programov, ki jim je izdala dovoljenja po zakonu, ki ureja medije;
- dostop do obstoječe fizične infrastrukture (139. člen) - agencija za izvajanje člena sprejme splošni akt;
- obveznost ločitve računovodskih evidenc (151. člen) – agencija lahko s splošnim aktom podrobneje določi način izpolnjevanja obveznosti;
- obveznost dopustitve operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (153. člen) – agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju člena; v tem okviru določi zlasti tehnične ali operativne pogoje dostopa, ki jih morajo upravičenci oziroma ponudniki izpolnjevati za zagotovitev normalnega delovanja omrežja;
- nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve (171. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše način izračuna neto stroškov in nematerialne koristi, ki se upoštevajo pri izračunu neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve;
- zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve (173. člen) – agencija s splošnim aktom določi način upoštevanja meril, ki so podlaga za naložitev obveznosti ponujanja posebnih cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami;
- ukrepi za uporabnike invalide v okviru univerzalne storitve (175. člen) – vlada z uredbo določi ukrepe, s katerimi se končnim uporabnikom invalidom zagotavlja enakovredno uporabo in dostop do storitev v okviru univerzalne storitve;
- razčlenitev računa (177. člen) – agencija lahko s splošnim aktom predpiše minimalen nabor elementov, ki morajo biti v osnovni stopnji razčlenitve računa ločeno navedeni;
- kakovost univerzalne storitve (179. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše kakovost univerzalne storitve ter vsebino, obliko, način in pogostost objave podatkov o kakovosti univerzalne storitve;
- prenosna hitrost v okviru univerzalne storitve (180. člen) – agencija s splošnim aktom določi prenosno hitrost, primerno za širokopasovni dostop do interneta, ki končnim uporabnikom omogoča družbeno in ekonomsko udeležbo v družbi, in rok, v katerem jo je treba doseči;
- dodatne obvezne storitve (181. člen) - vlada lahko z uredbo določi dodatne storitve, ki so poleg storitev v okviru univerzalne storitve javno dostopne na vsem ozemlju Republike Slovenije, in njihovo kakovost;
- metodologija izračuna sorazmerne vrednosti prejete terminalske opreme (192. člen) – agencija jo lahko določi s splošnim aktom;

- postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta oziroma prenosa številke (196. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način zamenjave in prenosa, višino oziroma način izračuna nadomestila ter tehnične in druge zahteve za zagotovitev učinkovitosti in enostavnosti postopka zamenjave in prenosa; s splošnim aktom se določijo tudi ukrepi za zagotovitev obveščenosti in zaščite končnih uporabnikov v postopku zamenjave oziroma prenosa;
- preglednost in objava informacij (197. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše, katere informacije morajo zagotavljati izvajalci storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev sami; lahko predpiše tudi dodatne zahteve glede oblike, v kateri morajo biti informacije objavljene;
- spremljanje in nadzor porabe storitev (198. člen) – agencija s splošnim aktom določi količinsko oziroma finančno mejo, ob kateri mora izvajalec opozoriti naročnika; s splošnim aktom se tudi podrobneje uredi način izvajanja tega člena;
- kakovost javnih komunikacijskih storitev (199. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje tega člena, lahko predpiše tudi, da morajo izvajalci storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev, ki nadzorujejo vsaj nekatere elemente omrežja, objaviti primerljive, celovite, zanesljive, uporabniku prijazne informacije o kakovosti svojih storitev; agencija s splošnim aktom lahko uredi tudi način določanja nadomestil ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev;
- komunikacije v sili (200. člen) – agencija v soglasju z ministrom, pristojnim za zaščito in reševanje, in ministrom, pristojnim za notranje zadeve, s splošnim aktom predpiše kakovost storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, številko policije 113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000;
- ukrepi za uporabnike invalide (202. člen) – vlada lahko, če oceni, da je to potrebno, z uredbo določi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, da se končnim uporabnikom invalidom zagotovi dostop do teh storitev;
- medobratovalnost digitalne televizijske opreme (203. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše zahteve za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme;
- dodatne zmogljivosti in obveznosti (206. člen) – agencija lahko s splošnim aktom predpiše, da morajo tudi drugi izvajalci zagotavljati storitve, ki sicer veljajo za univerzalno storitev;
- splošne določbe o varnosti obdelave (212. člen) – agencija lahko za izvajanje tega člena izda splošni akt;
- posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (220. člen) – minister, pristojen za notranje zadeve, po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca podrobneje predpiše način posredovanja zahteve, obdelave posredovanih podatkov, notranjega nadzora glede načina oziroma tehničnih vprašanj obdelave osebnih podatkov ter tehnične značilnosti informacijskega sistema;
- kršitev varnosti osebnih podatkov (227. člen) – za izvrševanje tega člena agencija lahko izda splošni akt glede okoliščin, v katerih morajo izvajalci javnih komunikacijskih storitev izdati obvestilo o kršitvi varnosti osebnih podatkov, oblike takega obvestila in načina obveščanja;
- zakonito prestrezanje informacij (228. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, ministrom pristojnim za obrambo in direktorjem SOVE predpiše funkcionalnost opreme in določi primerne vmesnike;
- objava podatkov, ki jih agencija pridobi od operaterjev (266. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje določi način dostopa do objav, če se odloči za objavo podatkov;

- posredovanje (285. člen) – agencija lahko v splošnem aktu podrobneje določi pravila posredovanja.

Zaradi uskladitve z določbo prvega odstavka 175. člena predloga bo potrebna sprememba Pravilnika o tehničnih pripomočkih in prilagoditvah vozila (Uradni list RS, št. 71/14, 37/17 in 57/18).

Predlog zakona za obstoječe podzakonske predpise s področja elektronskih komunikacij skladno s pravili nomotehnike določa, da prenehajo veljati. Vendar pa predlog zakona pri tem razlikuje med tistimi predpisi, ki jim podaljšuje uporabo do izdaje podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona (določba 317. člena) in tistimi, kjer se njihova nadaljnja uporaba ne omogoča (določba 318. člena). Uporaba podzakonskih predpisov iz 317. člena (gre za veliko večino obstoječih podzakonskih predpisov) do izdaje novih je namreč še naprej potrebna tudi v okoliščinah sprejema novega zakona, medtem ko nadaljnja uporaba (manjšega števila) predpisov iz 318. člena predloga ni potrebna glede na vsebino predloga zakona oziroma to tudi ne bilo skladno z regulativnim okvirom, ki ga ta predlog zakona prenaša.

Predlog zakona ne predvideva več izdaje pravilnika, ki bi določal kategorije potrošnikov, ki so upravičene do posebnih cenovnih opcij ali paketov. Vsebinska je urejena neposredno v zakonu. Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati tudi Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07, 85/10, 47/12 in 109/12 – ZEKom-1). S tem se zmanjšuje število predpisov.

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi:

1. Splošni akt o razčlenjenem računu (Uradni list RS, št. 99/13),
2. Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-4) (Uradni list RS, št. 10/18 in 46/19),
3. Splošni akt o varnosti omrežij in storitev (Uradni list RS, št. 75/13 in 64/15),
4. Splošni akt o pogojih za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih radioamaterski in radioamaterski satelitski storitvi (Uradni list RS, št. 68/13 in 48/18),
5. Splošni akt o načinu upoštevanja meril glede nudenja cenovnih opcij in za določitev paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami v okviru zagotavljanja univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 62/13),
6. Splošni akt o zbiranju, uporabi in dajanju podatkov o razvoju trga elektronskih komunikacij (Uradni list RS, št. 77/16 in 58/19),
7. Splošni akt o obliki in načinu objave obvestila o spremembi pogojev iz naročniške pogodbe (Uradni list RS, št. 62/13 in 43/17),
8. Splošni akt o posredovalnem postopku (Uradni list RS, št. 62/13),
9. Splošni akt o zahtevah za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (Uradni list RS, št. 44/13),
10. Sklep o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 41/13 in 66/17),
11. Splošni akt o razvrščanju programov v javnih digitalnih televizijskih omrežjih (Uradni list RS, št. 48/13),
12. Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 31/13, 21/16, 15/17 in 72/18),
13. Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 30/13 (33/13 popr., 40/13 popr.), 81/14, 21/16, 63/16, 64/19)
14. Splošni akt o prenosljivosti številok (Uradni list RS, št. 62/13, št. 23/18 in 77/18),
15. Splošni akt o načrtu oštevilčenja (Uradni list RS, št. 62/13, 107/13- popr., in 41/18),

16. Splošni akt o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalni dostop do interneta (Uradni list RS, št. 27/18),
17. Splošni akt o kakovosti univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 27/18),
18. Splošni akt o vsebini in obliki obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev (Uradni list RS, št. 62/13),
19. Splošni akt o velikosti številskih blokov, za pridobitev katerih je treba vlogi priložiti projekt (Uradni list RS, 62/13 in 72/18),
20. Splošni akt o vsebini in obliki vloge za izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 62/13 in 72/18),
21. Splošni akt o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 27/18),
22. Splošni akt o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture (Uradni list RS, št. 9/18),
23. Splošni akt o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture (Uradni list RS, št. 12/18),
24. Splošni akt o minimalnih zahtevah pri načrtovanju in izvedbi dostopovnih in razdelilnih točk (Uradni list RS, št. 39/18),
25. Splošni akt o spremljanju in nadzoru porabe podatkovnih storitev (Uradni list RS, št. 9/18),
26. Splošni akt o storitvah dostopa do interneta in s tem povezanih pravic končnih uporabnikov (Uradni list RS, št. 54/19),
27. Splošni akt o uporabi sistema RDS in identifikaciji v DAB omrežjih (Uradni list RS, št. 67/15),
28. Splošni akt o omejitvah signalov analognih zvokovnih radiodifuznih postaj (Uradni list RS, št. 44/13),
29. Statut Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/18)
30. Uredba o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov (Uradni list RS, št. 69/13, 1/17 in 170/20),
31. Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 38/14),
32. Uredba o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo (Uradni list RS, št. 79/13),
33. Pravilnik o načinu izvajanja 153. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 73/13),
34. Pravilnik o kakovosti storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113 (Uradni list RS, št. 17/18),
35. Pravilnik o enostavnih komunikacijskih objektih in vzdrževanju komunikacijskih objektov (Uradni list RS, št. 77/13),
36. Pravilnik o opremi in vmesnikih za zakonito prestrezanje informacij (Uradni list RS, št. 89/13),
37. Pravilnik o vodenju in vsebini podatkov o komunikacijskih omrežjih in pripadajoči infrastrukturi, omrežnih priključnih točkah in drugih elektronskih komunikacijskih omrežjih (Uradni list RS, št. 19/18),
38. Pravilnik o službeni izkaznici pooblaščene osebe Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 11/15),
39. Splošni akt o pretvorbi števil v ENUM – številke (Uradni list RS, št. 62/13),
40. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji (Uradni list RS, št. 6/19),
41. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za razvezan dostop do krajevne zanke (Uradni list RS, št. 62/13),
42. Pravilnik o kategorijah potrošnikov, ki so upravičeni do posebnih cenovnih opcij ali paketov (Uradni list RS, št. 105/13),
43. Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07, 85/10, 47/12 in 109/12 – ZEKom-1),

44. Zakon o elektronskih komunikacijah ((Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US, 81/15 in 40/17).

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom in s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo. S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L št. 321 z dne 17. 12. 2019, str. 36) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/1972/EU),
- Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L št. 201 z dne 31. 7. 2002, str. 37), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L št. 337 z dne 18. 12. 2009, str. 11),
- Direktiva 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (UL L št. 249 z dne 17. 9. 2002, str. 21) in
- Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (UL L št. 155 z dne 23. 5. 2014, str. 1).

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je v največji možni meri usklajen s ciljnimi skupinami oziroma subjekti, na katere se predlog zakona nanaša. Predlog zakona je bil dne 28. 8. 2020 v okviru javne obravnave objavljen na Državnem portalu Republike Slovenije, e-uprava v rubriki e-demokracija z rokom za morebitne pripombe do 15. oktobra 2020, pri čemer je bil rok na predlog zainteresirane javnosti podaljšan do konca oktobra. Hkrati so bila združenja občin in vsi pripombodajalci iz javnega poziva še posebej obveščeni o javni obravnavi.

Prejeta mnenja in predlogi so bili upoštevani na način, kot je razviden iz odziva na pripombe zainteresirane javnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Dosedanje finančne posledice ureditve elektronskih komunikacij za državni proračun se ohranijo do vključno leta 2021.

Zaradi potreb po vodenju in analizah podatkov o kapacitetah in zasedenosti omrežij elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji ter izvajanja Direktive 2014/61/EU o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti in Direktive

2018/1972/EU o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah bo še vnaprej treba zagotoviti:

- sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah in
- sistem vodenja in spremljanja projektov gradnje širokopasovnih omrežij, tržnega interesa in belih lis.

Za uresničitev teh potreb sta v pripravi naslednja projekta:

Projekti	Proračunska postavka	Vrednost	Št. projekta, ukrepa
1. Vzdrževanje informacijskega sistema za vodenje podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter omrežnih priključnih točk in strokovno tehnična pomoč	170098	100.000,00 EUR v letu 2020 in 59.000 EUR v letu 2021	3130-17-0027 UREDITEV EK
2. Vzdrževanje informacijskega sistema za vodenje in spremljanje projektov GOŠO, tržnega interesa in belih lis ter strokovno tehnična pomoč	170098	80.000,00 EUR v letu 2021, 50.000,00 EUR v letu 2022 in 50.000,00 EUR v letu 2023	3130-17-0027 UREDITEV EK

Sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah se zagotavlja v okviru pristojnega Ministrstva za javno upravo in se financira iz državnega proračuna do vključno leta 2021; nato se zagotavljanje celotnega sistema vodenja in vzdrževanja prenese na agencijo.

S sprejemom tega zakona se bodo spremenile nekatere pristojnosti agencije, tako da bo treba nameniti dodatne človeške vire za zagotavljanje učinkovitega izvajanja predvidenih nalog. V zadnjih šestih letih se je število obravnavanih zadev agencije na splošno bistveno povečalo, zato dodatnih nalog ni mogoče naložiti obstoječim zaposlenim. Agencija po uveljavitvi predloga zakona in najpozneje v okviru sprejemanja prvega programa dela in finančnega načrta po uveljavitvi predloga zakona zagotovi (predvidoma za leto 2023 in naprej) tri dodatne zaposlitve zaradi povečanja naslednjih pristojnosti in obveznosti:

- skladno s spremembami ZEKom-2 se širi krog zavezancev, ki jih bo agencija dolžna nadzorovati pri izpolnjevanju zakonskih obveznosti. Prav tako se uvajajo bistveno strožje zahteve za operaterje glede zagotavljanja varnosti omrežij in storitev, zagotavljanje razpoložljivosti storitev in nove naloge agencije pri nadzorih in pri poročanju drugim nacionalnim organom. ZEKom-2 vpeljuje souporabo radijskih frekvenc in souporabo infrastrukture (za javne mobilne elektronske komunikacijske storitve) zaradi česar se pričakuje bistveno povečano število nadzornih postopkov glede spoštovanja obveznosti. Dodatno povečan obseg dela pri nadzoru nad zakonitostjo izvajanja, pa bodo zahtevale od agencije tudi nove določbe glede uporabe številkega prostora;
- ZEKom-2 predvideva dodatne naloge agencije na področju spremljanja tržnega interesa, pri čemer pa še dodatno širi nabor nalog, ki jih je do sedaj v tem okviru opravljal MJU. Predvideno dodatno delo za agencijo na podlagi sprememb ZEKom-2 predstavljajo predvsem: vzpostavitev Geografskega informacijskega sistema za zbiranje, obdelavo in validacijo pridobljenih podatkov (pridobivanje vseh potrebnih vhodnih podatkov za pripravo pozivov in usklajevanje z zadevnimi inštitucijami, nosilkami podatkov; na podlagi vloge,

vsakokratna poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij; spletne objave v povezavi s poizvedovanjem po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij; izdelava sistema za izmenjavo podatkov; usklajevanje z interesenti za investicije; validacija prejetih podatkov; analiza prejetih podatkov; objavljane končnih območij; obveščanje organa, ki je oddal vlogo o prejetih podatkih in izmenjava podatkov). Poleg tega pa še najmanj vsaka tri leta poizvedovanje po napovedih postavitve omrežij ter določitev in objava območij dosega visokozmogljivih omrežij.

- skladno s predlogom ZEKom-2 bo agencija pristojna za reševanje sporov tudi v povezavi z izgradnjo maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk. Glede na to, da gre za novo tehnologijo, povezano z razvojem 5G omrežij, je pričakovati da bo postavitve teh celic močno aktualna. Gre za povsem novo nalogo, saj se agencija do sedaj s tem tipom sporov še ni ukvarjala. Posledično pa je pričakovati tudi večje število sporov iz tega področja, saj glede na dosedanje prakso souporaba fizične infrastrukture praviloma naleti na določen odpor s strani njenega lastnika. Dodatno bi lahko prišlo tudi do sporov med sosedi lastnika parcele ali lokacije, kjer bo stala takšna maloobmočna brezžična dostopovna točka in operaterjem, kar bo postopke reševanja sporov naredilo kompleksne in posledično daljše. V sporih bo tako treba ne le odločiti, ali se dostop dovoli ali ne, temveč se bo treba opredeliti tudi do cene takega dostopa.

Nekatere spremembe kot je podaljšanje časovnih intervalov med pregledi trgov in poenotenje veleprodajnih specifikacij za določene produkte/storitve, ki so pomembni/e na ravni EU, bodo v povprečju zmanjšale stroške nacionalnim regulativnim organom oziroma agenciji.

Večja koordinacija na področju določenih vidikov dodelitve spektra bo sicer v začetku zahtevala večje človeške vire, v skupnem okviru pa bo zmanjšala potrebo po virih, ki so potrebni za upravljanje s spektrom. To bo predvsem posledica manjših nacionalnih bremen, ki so povezana z regulacijo elektronskega komunikacijskega sektorja na nacionalni ravni. Zaradi povečane koordinacije bo v povprečju prihranek v obsegu 1FTE.

Agencija pripravi kadrovske načrte kot prilogo finančnega načrta tako, da se število zaposlenih prikaže po virih financiranja skladno s 60. členom Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2020 in 2021.

Zaradi financiranja treh dodatnih zaposlitev (80.000,00 EUR) in prenosa sistema vodenja in vzdrževanja informacijskega sistema za vodenja in spremljanje projektov GOŠO, tržnega interesa in belih lis (50.000,00 EUR) iz Ministrstva za javno upravo na agencijo bo treba povečati prihodke agencije okvirno za 130.000,00 EUR letno.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ima posledice za državni proračun, in sicer zagotavljanje finančnih sredstev za uresničitev projektov sistema vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežnih priključnih točkah, kapacitetah ter zasedenosti omrežij elektronskih komunikacij za potrebe skupnih gradenj ter souporabe obstoječe infrastrukture in sistema vodenja tržnega interesa operaterjev omrežij

elektronskih komunikacij ter zagotovitev dostopa do podatkov o gospodarski javni infrastrukturi za potrebe skupne gradnje in souporabe obstoječe infrastrukture.

Dejansko se dosedanje finančne posledice ureditve elektronskih komunikacij za državni proračun ohranijo do vključno leta 2021. Sistem vodenja in vzdrževanja podatkov o omrežjih elektronskih komunikacij ter o omrežnih priključnih točkah se zagotavlja v okviru pristojnega Ministrstva za javno upravo in se financira iz državnega proračuna do vključno leta 2021; nato se zagotavljanje celotnega sistema vodenja in vzdrževanja prenese na agencijo.

Finančna sredstva so predvidena v proračunu za leto 2021 139.000 EUR z DDV, leto 2022 50.000 EUR z DDV in leto 2023 50.000 EUR z DDV na PP 170098 MJU.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Izjava o skladnosti in korelacijska tabela - vnos iz baze RPS.

Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

Predlog zakona se predlaga za uskladitev s pravnim redom EU; z njim se v slovenski pravni red prenaša prenova EU zakonodaje kot sprejeta z Direktivo 2018/1972/EU, opisano v nadaljevanju, ki narekuje potrebo po prenosu v nacionalno zakonodajo v dvoletnem roku, to je do 21. decembra 2020.

Direktiva 2018/1972/EU

Z Direktivo 2018/1972/EU se uvaja prenova štirih direktiv, ki so del obstoječega regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, in sicer Direktiva 2002/19/ES (Direktiva o dostopu), 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi), 2002/21/ES (Okvirna direktiva) in 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah). Z Direktivo 2018/1972/EU se tako uvaja prenova dela regulativnega okvira elektronskih komunikacij iz leta 2002.

Direktiva 2018/1972/EU obstoječo sektorsko ureditev pomembno dopolnjuje, zlasti je popolnoma skladna z Direktivo 2014/61/EU. Cilj prenove je prispevati k vseprisotni povezljivosti na notranjem trgu, spodbujati konkurenco in povečati izbiro uporabnikov ter poenostaviti regulativno ukrepanje in doseči skladnost na notranjem trgu EU. Vse to naj bi omogočilo učinkovito uvajanje ciljev enotnega digitalnega trga in 5G akcijskega načrta ter tako zagotovilo primerno osnovo za gigabitno družbo, to je za zelo visokozmogljiva omrežja, ki bodo postavljena v mestih in na podeželju in jih bodo uporabljali vsi segmenti družbe. Predvideva se, da bodo s prenovo EU regulativnega okvira največjih ugodnosti deležna mala in srednja podjetja (MSP) ter potrošniki. Ti bodo deležni večje razpoložljivosti in izbire mobilnih in fiksnih elektronskih povezav zelo visokih hitrosti s poudarkom na omogočanju širokopasovnega dostopa ter ukrepov, ki jim bodo omogočali kritje stroškov za nameščanje novih optičnih povezav. Potrošnikom in MSP-jem bo zagotovljena tudi večja varnost in zasebnost na področju povrhnjih storitev in olajšanje prehodov med različnimi ponudniki paketov širokopasovnih storitev.

Namen direktive je vzpostaviti notranji trg elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, ki omogoča postavitev in uporabo zelo visokozmogljivih omrežij, trajnostno konkurenco, interoperabilnost elektronskih komunikacijskih storitev, dostopnost, varnost omrežij in storitev ter koristi za končne uporabnike. Nadalje je namen direktive po vsej EU zagotoviti ponudbo zelo kakovostnih, cenovno ugodnih, javno dostopnih storitev z učinkovito konkurenco in izbiro, obravnavati okoliščine, v katerih potrebe končnih uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi, da bi lahko dostopali do storitev enako kot ostali, niso izpolnjene v zadovoljivem merilu na trgu, ter določiti potrebne pravice končnih uporabnikov.

Direktiva 2018/1972/EU vpliva na operaterje elektronskih komunikacij z daljšim obdobjem pregleda trga, večji poudarek je na konkurenci na področju infrastrukture, ki vključuje dostop do vodov, upošteva se pravilo simetričnosti, spodbuja se skupne investicijske ponudbe, uvaja se večja harmonizacija podelitvenih kriterijev in pogojev podeljevanja licenc na celotnem trgu EU, v večji meri kot doslej se uporablja splošna avtorizacija. Direktiva 2018/1972/EU glede na obstoječo ureditev vseh štirih prenovljenih EU direktiv tako med drugim vključuje prenovo naslednjih ključnih vidikov ureditve:

- *Ureditev dostopa:* pri urejanju visokokakovostne povezljivosti se ureditev osredotoča na dostopovna omrežja naslednje generacije z namenom spodbude nadaljnjih naložb ali skupnih naložb v omrežja prihodnosti, ki načeloma lahko zagotavljajo zelo visokozmogljivo povezljivost za vsakega državljan in vsako podjetje v EU;
- *Radiofrekvenčni spekter:* Direktiva 2018/1972/EU postavlja nova pravila o upravljanju radijskega spektra, ki temeljijo na obstoječih dokumentih na tem področju, zlasti na Odločbi o radijskem spektru št. 676/2002/ES, Sklepu o ustanovitvi skupine za politiko radijskega spektra št. 2002/622/ES in Sklepu o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra (PPRS) št. 243/2012/EU idr. Tako Direktiva 2018/1972/EU postavlja zavezujoč in izvršljiv okvir pravil za boljše usklajevanje upravljanja radiofrekvenčnega spektra v EU z večjim poudarkom na prilagajanju pravil radiofrekvenčnega spektra da se prilagodi potrebam po omrežjih 5G v EU. Pri tem Direktiva 2018/1972/EU za doseg cilja večje povezljivosti, uvedbe 5G in večje doslednosti v zvezi z ukrepi držav članic postavlja prilagoditve dosedanjega regulativnega okvira tudi glede na vzpostavljena medsebojna razmerja in sodelovanje med NRO, BEREC in EK;
- *Univerzalna storitev:* uvaja prilagoditve razvojnim zahtevam s poudarkom na cenovni dostopnosti govorne komunikacije in širokopasovnih povezav. Cenovna dostopnost teh storitev se namreč v prvi vrsti predvideva z drugimi orodji politik (spodbude za zasebne naložbe, državne pomoči, obveznosti glede pokritosti, vezane na spekter itd.);
- *Storitve:* za storitve elektronskih komunikacij se zmanjšujejo obveze glede transparentnosti, pogodbenih pravic zagotavljanja kvalitete storitev in reševanja sporov, nasprotno pa se za storitve dostopa do interneta uvaja več obveznosti na področju transparentnosti, zagotavljanja kvalitete storitev in preproste zamenjave ponudnikov; izpostavlja se storitve dostopa do interneta in regulativne obveznosti za elektronske komunikacijske storitve, povezane predvsem z uporabo številčnih virov. Pravila, ki se posodablajo za medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke, med drugim zajemajo trajanje pogodbe, preglednost, informacije o kakovosti storitve, postopke za prenosljivost številke, ki jih vodi sprejemni ponudnik, orodja za spremljanje porabe, orodja za primerjavo cen in kakovosti storitve ali pravila za zamenjavo pri paketih, da se preprečijo učinki vezave; področje uporabe dostopa do storitev v sili je opredeljeno z uporabo pojma medosebne komunikacijske storitve na podlagi številke, vendar ob upoštevanju, da nekateri ponudniki spletnih storitev ne morejo zagotoviti kakovosti storitve takih klicev.
- *Številčenje:* določbe Direktive 2018/1972/EU prilagajajo okvir zakonodaje EU o številčenju, da se rešijo vprašanja konkurence na trgu. V okviru te možnosti se državam članicam omogoči

dodeljevanje številke podjetjem, ki niso ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij, omogoča se ekstrateritorialno uporabo nekaterih številčnih virov znotraj EU, pri čemer se (lahko) upoštevajo ustrezni zaščitni ukrepi za varstvo končnih uporabnikov v vseh državah članicah, v katerih se številke uporabljajo;

- *Upravljanje:* Direktiva 2018/1972/EU vnaša spremembe v pristojnosti neodvisnih regulatorjev, upošteva zakonodajno ureditev EU, ki spreminja sedanje strukture BEREC-a. Skupina za politiko radijskega spektra (RSPG) bo še naprej svetovalni organ strokovne skupine Evropske komisije, ki opredeljuje in usklajuje poglede nacionalnih uprav na pomembna strateška vprašanja na področju politike spektra in s tem povezanega razvoja.

Direktiva 2002/77/ES

Direktiva določa, da postavitve oziroma zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ne sme biti omejeno s kakršnimikoli izključnimi ali posebnimi pravicami. Vsako podjetje ima pravico postaviti, razširiti ali zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja ali izvajati elektronske komunikacijske storitve ne glede na to, ali je lastnik elektronskega komunikacijskega omrežja ali odgovarjajočo infrastrukturo zakupil od drugih podjetij ali pa si jo deli z drugimi podjetji. Splošno dovoljenje v skladu z Direktivo o odobritvi in z njim povezane obveznosti morajo temeljiti na objektivnih, proporcionalnih, nediskriminacijskih in preglednih pogojih.

Ukinitev oziroma prepoved podelitve izključnih ali posebnih pravic velja tudi pri dodelitvi pravic do uporabe radijskih frekvenc (izjema so radijski in televizijski programi) ter pri zagotavljanju imeniških storitev. Odstranjene morajo biti tudi vse regulacijske prepovedi ali omejitve, ki bi pooblaščenim operaterjem omrežij satelitskih zemeljskih postaj omejevale dostop do zmogljivosti vesoljskega segmenta.

Glede vertikalno integriranih javnih podjetij, ki upravljajo elektronska komunikacijska omrežja, postavljena na podlagi posebnih in izključnih pravic ter imajo poleg tega še prevladujoč položaj na ustreznem trgu, mora biti zagotovljeno, da se ne diskriminira konkurentov v korist njihove lastne dejavnosti.

Direktiva glede porazdelitve neto stroškov izvajanja univerzalne storitve določa, da mora biti le-ta proporcionalna in čim manj vplivati na tržne razmere.

Direktiva še določa, da nobeno podjetje, ki je ponudnik javnih elektronskih komunikacijskih omrežij, ne sme upravljati svojega kabelskega televizijskega omrežja v okviru istega pravnega subjekta, kakor ga uporablja za svoje drugo javno elektronsko komunikacijsko omrežje, kadar tako podjetje izpolnjuje tri pogoje (nadzor s strani države ali uživanje posebnih pravic, prevladujoč položaj ter upravljanje kabelskega televizijskega omrežja, ki je bilo vzpostavljeno na podlagi posebnih ali izključnih pravic na istem geografskem območju).

Direktiva 2002/58/ES

Direktiva predvideva usklajevanje predpisov držav članic, ki je potrebno za zagotovitev enake ravni zaščite temeljnih pravic in svoboščin, zlasti pravice do zasebnosti in zaupnosti pri obdelavi osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij ter za zagotovitev prostega pretoka takšnih podatkov ter elektronske komunikacijske opreme in storitev v Skupnosti. Direktiva dopolnjuje splošnejšo

Direktivo 95/46/ES o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov. Izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev morajo zagotoviti varnost in tajnost pri izvajanju teh storitev. Naročnike morajo obveščati ob vsakokratnih nevarnostih vdora v omrežje in jim, če je potrebno, predlagati mogoče ukrepe. V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora izvajalec o tem obvestiti pristojni nacionalni organ. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu mora biti mogoč dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. S tem je povezana tudi prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo. Direktiva določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev. Prav tako opredeljuje tudi nekatera druga pravila, na primer glede prikaza in omejitve prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi, varovanja zasebnosti pri prejemanju razčlenjenih računov in preusmerjanju klicev ter na področje naročniških imenikov.

Eden glavnih ciljev spremembe regulativnega okvira EU na področju elektronskih komunikacij je tudi zagotovitev čim višje ravni varstva osebnih podatkov in zasebnosti ter celovitosti in varnosti javnih komunikacijskih omrežij. Direktiva 2009/136/ES zagotavlja, da so potrošniki obveščeni, če so bili njihovi osebni podatki ogroženi zaradi kršitve varnosti omrežja. Obvestilo mora vsebovati najmanj opis kršitve varnosti osebnih podatkov, kontaktne točke za pridobitev več informacij in priporočene ukrepe za blažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve. Direktiva 2009/136/ES poleg tega ureja še druga različna vprašanja, med drugim glede večje odgovornosti, ki jo operaterji in nacionalni regulativni organi prevzamejo v zvezi z zaščito in celovitostjo elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, glede večjih pooblastil pristojnih organov v zvezi z izvajanjem in izvrševanjem, zlasti pri zatiranju neželene elektronske pošte, ter glede pojasnil za uporabo pravil EU glede naprav za zbiranje podatkov in identifikacijo.

Direktiva 2014/61/EU

Direktiva 2014/61/EU na ravni EU dopolnjuje regulativni okvir za elektronske komunikacije z namenom odstraniti ovire delovanja notranjega trga in spodbuditi celovito pokritost s širokopasovnim omrežjem, ki je predpogoj za razvoj enotnega digitalnega trga. Gre za direktivo minimalne harmonizacije, kar daje državam članicam več fleksibilnosti pri širšem urejanju tega področja v nacionalni zakonodaji.

Cilj Direktive 2014/61/EU je olajšati in pospešiti postavitve visokohitrostnih elektronskih komunikacijskih omrežij z zmanjšanjem stroškov zanjo. To vključuje ukrepe, kot so skupna in ponovna uporaba obstoječe fizične infrastrukture (vse vrste infrastrukture), kar naj bi ustvarilo pogoje za stroškovno učinkovitejšo postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij. Pri tem so zlasti pomembne sinergije med sektorji. Znižanje stroškov in izboljšanje učinkovitosti izgradnje visokohitrostnih elektronskih komunikacij je bistvenega pomena za razširjenost uporabe visokohitrostnega interneta, katerega digitalna infrastruktura podpira dejansko vse sektorje sodobnega in inovativnega gospodarstva. Direktiva gradi na najboljših praksah, ki že obstajajo v nekaterih državah članicah, in temelji na štirih stebrih, in sicer na (1) dostopu do obstoječe fizične infrastrukture in njeni preglednosti, (2) usklajevanju in preglednosti načrtovanih gradbenih del, (3) racionalizaciji postopka izdaje dovoljenj in (4) stavbni fizični infrastrukturi. Ta direktiva od držav članic tudi zahteva imenovanje enega ali več pristojnih organov za opravljanje nalog nacionalnega organa

za reševanje sporov ter imenovanje enega ali več pristojnih organov na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni za opravljanje funkcij enotne informacijske točke.

Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Poglavitni namen in cilj priprave tega predloga zakona je torej popolni prenos Direktive 2018/1972/EU. S predlaganim zakonom se hkrati tudi izboljšuje veljavna zakonska ureditev v delu, ko gre za nacionalne določbe, ali pa, kjer je mogoče zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa direktiv, kot so bile že prenesene z veljavnim ZEKom-1 in tudi njegovimi predhodniki, za katere se je pri uporabi posameznih določb v praksi pokazalo, da je to potrebno in mogoče, na kar smo bili tudi opozorjeni v sklopu našega poziva zainteresirani javnosti in/ v komunikaciji z drugimi resorji oziroma organi. Tako da je v primerjalno-pravno ponazoritev implementacije v nekaterih drugih držav EU spodaj zajet prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU za vsako od evropskih direktiv, ki jih predlagani ZEKom-2 implementira v nacionalno pravo, in sicer: Direktiva 2018/1972/EU, Direktiva 2002/58/ES, Direktiva 2002/77/ES in Direktiva 2014/61/EU. V prikazu ureditve implementacije slednjih direktiv v nacionalno zakonodajo drugih držav članic EU so še posebej podrobneje zajete oz. predstavljene zakonodajne rešitve in način prenosa navedenih direktiv v nacionalno pravo Hrvaške, Malte in Irske, ki je tudi po brexitu del eu zakonodajnega prostora.

Direktiva 2018/1972/EU postavlja potrebo po prenosu v nacionalno zakonodajo v dvoletnem roku, to je do 21. decembra 2020. V tej fazi mnogo držav Direktive 2018/1972/EU še ni implementiralo, tako da še ni vseh dosegljivih podatkov drugih držav članic glede implementacije direktive. Postavlja se tudi poseben položaj UK, glede na rezultate Brexita. Evropska Komisija preko svojih odborov in delovnih skupin tekoče spremlja napredek držav članic EU pri implementaciji za uresničitev postavljenih zavez v rokih, še posebej zahtevanih poročanj in drugih obveznosti držav članic do BEREC idr. zavez (z prvim rokom večino do decembra 2021). Implementacijo Direktive 2018/1972/EU spremlja tudi BEREC in širok spekter deležnikov privatnega sektorja, še posebej tudi raziskovalna sfera (npr. Bird & Bird).

Ker je sprejetje ZEKom-2 prvenstveno potrebno za implementacijo Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo, s katero se že mudi, saj so jo morale države članice EU prenesti v nacionalno pravo do 21. decembra 2020, in ker z roki implementacije poleg Hrvaške, Malte in Irske zamuja tudi vrsta drugih držav, se primerjalno pravni pregled v tej fazi osredotoča na vidik faze priprav na prenos te direktive v državah članicah EU. Na ministrstvu spremljamo implementacijo Direktive 2018/1972/EU v drugih državah članicah in bodo nekatere primerjalne rešitve vključene naknadno, ko bodo predvidoma tudi že dogovorjene rešitve in nadaljnje novosti predloga ZEKom-2 (predvidoma tudi po točkah predlaganih sprememb in/oz. novosti, kot bodo dogovorjene za ZEKom-2, in sicer: ureditev dostopa, radiofrekvenčni spekter, univerzalna storitev, storitve elektronskih komunikacij, številčenje, upravljanje).

Hrvaška

Uvod

Na Hrvaškem področje elektronskih komunikacij ureja področni Zakon o elektronskih komunikacijah, ki je bil sprejet leta 2008 in kasneje večkrat dopolnjen in spremenjen, nazadnje leta 2017 («Narodne novine», br. 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14 i 72/17; v nadaljevanju: ZEK). ZEK se ureja

uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij in zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, zagotavljanje univerzalne storitve, zagotavljanje konkurence, pravice uporabnikov, gradnja, postavljanje, vzdrževanje in koriščenje elektronske komunikacijske infrastrukture ter povezane opreme, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, varnost omrežij in storitev, uresničevanje in varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev in formiranje nacionalnega regulativnega organa za elektronske komunikacije, pošto in železniške storitve (Hrvaške regulatorne agencije za mrežne dejavnosti; v nadaljnjem besedilu: HAKOM), njegove pristojnosti, organizacijo, postopek sprejemanja odločitev ter reševanja sporov na področju elektronskih komunikacij. HAKOM je samostojna, neodvisna in neprofitna pravna oseba javnega prava. Delo HAKOM je javno, ustanovitelj je Republika Hrvaška, za svoje delo pa odgovarja hrvatskemu saboru (njihovem državnem zboru).

HAKOM je tako nacionalna regulativna agencija za opravljanje regulativnih in drugih dejavnosti v okviru pristojnosti in obveznosti, določenih z ZEK in tudi z Zakonom o poštnih storitvah ter Zakonom o regulaciji tržišča železniških storitev. HAKOM upravlja svet agencije, ki je sestavljen iz petih članov (vključno s predsednikom sveta agencije in njegovim namestnikom). Člane imenuje in razrešuje hrvaški sabor na predlog Hrvaške Vlade, imenovani so za pet let. Svet agencije odloča z večino glasov vseh članov. Predsednik sveta agencije predstavlja in zastopa HAKOM, odgovarja za zakonitost njenega dela, predseduje in sklicuje seje sveta agencije ter podpisuje odločitve in akte sveta agencije. Svet agencije sprejema izvedbene predpise ZEK, statut HAKOM-a in druge splošne akte, predpisane z ZEK ali statutom. HAKOM ima strokovno službo, ki opravlja strokovne, administrativne in tehnične naloge in je ustanovljena s statutom; vodi jo direktor, ki ga imenuje svet agencije. Direktor vodi poslovanje HAKOM-a, predlaga program dela in finančni načrt HAKOM (PDFN), predlaga svetu agencije v odločitev upravne akte s področja dela, pripravlja svetu agencije predloge izvedbenih predpisov ter splošnih aktov HAKOM-a. Proti dokončnim odločitvam in drugim upravnim aktom HAKOM-a ni pritožbe, mogoče pa je sprožiti upravni spor pred Višjim upravnim sodiščem Republike Hrvaške.

HAKOM rešuje spore med končnimi uporabniki in operaterji, medoperaterske in čezmejne spore – pri tem sodeluje z regulativnimi organi držav, na katere se spor nanaša. HAKOM se vključuje v BEREC, pri svojem delovanju mora dejavno podpirati BEREC-ove cilje in kar najbolj upoštevati priporočila EK.

Predviden prenos določb Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo

Za implementacijo Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo HAKOM intenzivno sodeluje s resorno pristojnim Ministrstvom za pomorstvo, promet in infrastrukturo pri pripravi strateških dokumentov ter osnutkov določb nadaljnje zakonske in podzakonske ureditve. Vzpostavljena je delovna skupina za implementacijo Direktive 2018/1972/EU, v kateri sodelujejo strokovnjaki različnih profilov. Kot del priprave in razvoja Nacionalne razvojne strategije 2030 in skladno z EU obveznostmi na področju razvoja širokopasovnega dostopa je sodelovanje strokovnjakov vzpostavljeno tudi pri snovanju Nacionalnega načrta razvoja širokopasovnega dostopa v Republiki Hrvaški za obdobje 2021-2027, v okviru katerega bodo imele 5G aktivnosti ključno vlogo.

Hrvaška je v skupini držav, ki zamujajo z implementacijo Direktive 2018/1972/EU, zato je 4. februarja 2021 Evropska Komisija tudi Hrvaški podala uradni opomin zaradi ne notifikacije direktive v implementacijskem roku (t.i. infringement procedure); HAKOM je z deležniki in tudi širšo javnostjo že razpravljala o zahtevah za implementacijo Direktive 2018/1972/EU,

<https://www.clintworldsolutions.com/cw/2020/08/26/eu-member-states-status-of-eecc-transposition-into-national-law/news/#croatia>), tudi po dosegljivih informacijah (iz sestanka delegacije SI na sestanku nacionalnih ekspertov - COCOM) je priprava osnutka zakonskih določb v finalni fazi za nadaljnjo konzultacijo z deležniki.

Nacionalne zakonodajne rešitve za zagotavljanje konkurence za prilagoditev z Direktivo 2002/77/ES

Implementacija Direktive 2002/77/ES je od leta 2008 vključena v ZEK, ki zagotavlja, da postavitve in/ali zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ni omejeno s kakršnimkoli izključnimi ali posebnimi pravicami. Direktiva 2018/1972/EU zakonika ne prenavlja Direktive 2002/77/ES, tako da ta ostaja v veljavi. ZEK implementira vse ključne določbe Direktive 2002/77/ES za zagotovitev, da se ne diskriminira konkurentov v korist njihove lastne dejavnosti, še posebej v določbah, s katerimi ta zakon na podlagi določb Direktive 2002/77/ES ureja splošno pooblastilo/dovoljenje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.

V skladu z 31. členom ZEK ima pod zakonskimi pogoji vsaka pravna ali fizična oseba pravico vzpostaviti, uporabljati in dati na voljo elektronsko komunikacijsko omrežje in zagotavljati elektronske komunikacijske storitve na ozemlju Republike Hrvaške, ne da bi za to pridobila posebno dovoljenje (v nadaljevanju: splošno pooblastilo). Na podlagi splošnega pooblastila ima po ZEK operater pravico: opravljati dejavnost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, graditi, nameščati in uporabljati elektronsko komunikacijsko infrastrukturo v skladu z določbami ZEK, se pogajati in dogovarjati o dostopu in medsebojnem povezovanju na nacionalni in mednarodni ravni, biti imenovan za operaterja ene ali več univerzalnih storitev v skladu z določbami ZEK. ZEK v 33. členu ureja postopek pred HAKOM v primeru, da predhodno obvestilo ne izpolnjuje predpisanih pogojev splošnega pooblastila. HAKOM lahko z odločbo tudi prepove opravljanje dejavnosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev operaterju, ki v roku, ki ga določi HAKOM, ugotovljenih nepravilnosti ne odpravi ali večkrat ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz splošnega pooblastila. Po pravnomočnosti odločbe HAKOM mora operater prenehati opravljati dejavnosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev brez pravice do odškodnine.

Za nadzor je pristojen HAKOM, ki lahko za preverjanje izpolnjevanja obveznosti preglednosti in nediskriminacije zahteva tudi dostop do računovodskih podatkov, vključno s podatki o tržnih prihodkih, ki jih lahko objavi, če bi objava takih podatkov prispevala k prosti konkurenci, ob upoštevanju zaupnosti podatkov v skladu s zahtevami ZEK (60. člen). Za nadzor določb je poleg HAKOM pristojen tudi njihov organ za varstvo konkurence. Transparentnost in nediskriminatornost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev seveda pomembno dopolnjujejo druge določbe ZEK.

Nacionalne zakonodajne rešitve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav – prilagoditev z Direktivo 2014/61/EU

Za implementacijo Direktive 2014/61/EU in postavitve ureditve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav je bil na Hrvaškem sprejet poseben Zakon o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visoke hitrosti (Zakon o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina, Narodne novine, br. 121/2016), v letu 2017 so bile sprejete tudi dopolnitve ZEK (z Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama; Narodne novine, br. 72/17) ter nato leta 2018 je bil sprejet še Zakon o državnih meritvah in katastru nepremičnin (Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, Narodne

novine, br. 112/18). Z navedeno zakonodajo Hrvaška vzpostavlja potrebne zakonske predpostavke za izpolnitev temeljnih ciljev Direktive 2014/61/EU, ki je Direktiva 2018/1972/EU ne prenavlja, to je znižanje stroškov in olajšanje namestitvev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti vse do končnega uporabnika ob hkratnem zagotavljanju tehnološke nevtralnosti. Zakonodaja EU namreč postavlja zahtevo, da se infrastruktura poskuša zgraditi čim bližje končnim uporabnikom, pri čemer se v primeru omejevanja lastninske pravice zaradi javnega interesa v celoti spoštuje načelo sorazmernosti.

Zakon o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visoke hitrosti ureja ukrepe za zmanjšanje stroškov vzpostavitve komunikacijskih omrežij visoke hitrosti, ki veljajo za dostop do obstoječe infrastrukture in pogoje uporabe obstoječe infrastrukture, ukrepe za zagotavljanje transparentnosti glede fizične infrastrukture, ureja koordinacijo gradbenih del in zagotavljanje preglednosti načrtovanih gradbenih del, vključuje določbe o sklenitvi sporazumov o usklajevanju gradbenih del in osnovnih informacij o gradbenih delih, v zvezi s sporazumi o dostopu do fizične infrastrukture in dostopni točki v stavbi ter še nekatere druge obveznosti. Določbe Zakona o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti ne vplivajo na pravice in obveznosti, ki jih imajo operaterji javnih komunikacijskih omrežij na podlagi ZEK in njegovih podzakonskih aktov. Morebitne spore rešuje HAKOM, ki mora pri tem delovati skladno z načelom sorazmernosti, vključno z določitvijo pravičnih in razumnih pogojev in, kjer je potrebno, tudi z določitvijo cen. Cena, ki jo HAKOM določi, zagotavlja, da ima ponudnik dostopa možnost za pravično povračilo stroškov in da se upošteva vpliv na poslovni načrt, vključno z investicijskimi naložbami operaterja, od katerega zahteva dostop, še posebej naložbe v fizično infrastrukturo, ki se uporablja za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev pri visoki hitrosti. HAKOM je pristojna tudi za inšpekcijski nadzor nad obravnavanim zakonom. Zoper inšpekcijske odločbe sprejete na podlagi Zakon o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visoke hitrosti ni dovoljena pritožba, dopusten je upravni spor pred Višjim upravnim sodiščem Republike Hrvaške.

Za pregleden, enostaven in učinkovit dostop do osnovnih informacij o lokaciji in trasi, vrsti in trenutni uporabi obstoječe infrastrukture in kontaktni točki omrežnega operaterja ter informacij v zvezi s tekočimi ali načrtovanimi gradbenimi deli je z Zakonom o ukrepih za zmanjšanje stroškov vzpostavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visoke hitrosti vzpostavljena enotna informacijska točka: za zagotavljanje transparentnosti glede fizične infrastrukture in planiranih gradbenih del je to državna katastrsko geodetska uprava, za zagotavljanje informacij v zvezi z postopki izdaje dovoljenj je to državna uprava, pristojna za gradbeno in prostorsko ureditev.

Določbe, v katerih Direktiva 2014/61/EU za zagotovitev elektronskega komunikacijskega omrežja visokih hitrosti ureja dostop do stavbne fizične infrastrukture, da bi se v novih večstanovanjskih hišah in večstanovanjskih hišah, kjer se izvajajo velika prenovitvena dela, zagotovilo opremljanje s točko dostopa, preko katere bi imel ponudnik javnega komunikacijskega omrežja pod pogoji iz direktive dostop do stavbne infrastrukture, so bile v hrvaški nacionalni pravni red implementirane z naknadno dopolnitvijo ZEK leta 2017 (v nadaljevanju: Zakon o spremembah in dopolnitvah ZEK).

Z 8. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah ZEK se dodajata nova (24a in 24b) člena, ki prenašata 8. in 9. člen Direktive 2014/61/EU. Novi člen 24a ureja obveznosti investorjev novo zgrajene stavbe glede opremljanja novih stavb z dostopno točko in fizično infrastrukturo, prilagojeno hitrim omrežjem (gradnja kableske kanalizacije in fizične infrastrukture) in vključuje tudi določbe glede skupnega antenskega sistema za oddajanje prizemnih radijskih in televizijskih programov,

glede vertikalnega in horizontalnega kabliranja ter namestitve druge potrebne opreme. Navedene obveznosti veljajo tudi za obsežna obnovitvena dela na stavbah. Novi 24b člen ureja pravico operaterjev javnih komunikacijskih omrežij do dostopa do fizične infrastrukture v stavbi zaradi vzpostavitve hitrega elektronskega komunikacijskega omrežja, obveznosti lastnikov in drugih imetnikov pravice do uporabe dostopne točke in obstoječe fizične infrastrukture v stavbi glede zahteve operaterja za dostop, postopek reševanja sporov in načela, ki jih mora HAKOM upoštevati pri reševanju sporov kot tudi izjeme od zavez, ki veljajo za operaterje javnega komunikacijskega omrežja, lastnike in druge imetnike dostopne točke ter obstoječe fizične infrastrukture znotraj stavbe.

Nacionalne zakonske rešitve za zagotovitev varstva zasebnosti in osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij in prilagoditev z Direktivo 2002/58/ES

Nacionalne rešitve za implementacija Direktive 2002/58/ES so vključene v ZEK, ki pogoje za uresničevanje in varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev postavlja v poglavju XII (Zaštita podatka i sigurnost elektroničkih komunikacija) v določbah od 99. do 110. člena. Tako XII. poglavje ZEK implementira vse ključne določbe Direktive 2002/58/ES, ki ponudnike javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev zavezujejo k zagotovitvi varnosti in tajnosti pri izvajanju elektronskih komunikacijskih storitev. Za nadzor določb je poleg nacionalnega regulativnega organa (HAKOM) pristojen tudi Informacijski pooblaščenec kot organ za zaščito osebnih podatkov.

V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora operater o tem brez odlašanja obvestiti HAKOM in Informacijskega pooblaščenca (99.a člen ZEK). Če je verjetno, da bo povzročena kršitev škodljivo vplivala na osebne podatke in zasebnost uporabnika ali druge fizične osebe, mora operater javno dostopnih elektronskih komunikacij o nastali kršitvi brez odlašanja obvestiti tudi uporabnika storitev ali drugo fizično osebo. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu ZEK ureja dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. Prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo, ZEK vključuje v 102.členu.

Nezaželene e-komunikacije ureja ZEK v 107. členu, v okviru katerega določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev, posebej pa ZEK v 105. členu podaja ureditev zlonamernih klicev, SMS in MMS sporočil. Prav tako v določbah XII. poglavja ZEK opredeljuje tudi druga pravila Direktive 2002/58/ES, na primer prikaza in omejitev prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi (103. člen), obveznost prikaza številke kličočega v primeru nujnih klicev (106. člen) ter ureja še druga vprašanja, povezana z večjo odgovornostjo, ki jo imajo operaterji za zagotovitev zaščite in celovitosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.

Obdelavo lokacijskih podatkov brez prometnih podatkov ureja 104. člen ZEK, ki v prvem odstavku določa, da se 'lokacijski podatki brez prometnih podatkov, ki se nanašajo na naročnike ali uporabnike javnih komunikacijskih omrežij ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, lahko obdelujejo samo v primeru, če so anonimizirani ali na temelju predhodnega soglasja naročnika ali uporabnika storitev'. Ker v okvir obstoječe določbe 104. člena ZEK niso zajete tudi obdelave podatkov o geografski lokaciji terminalske opreme uporabnika javno dostopne elektronske komunikacijske storitve ("lokacijski podatki") brez podatkov o prometu, kadar bi lahko takšna obdelava lokacijskih podatkov pripomogla k hitri in učinkoviti zaščiti zdravja in življenja prebivalstva, je ob razglasitvi epidemije COVID 19 Hrvaška Vlada iskala nadaljnje zakonske rešitve in aprila 2020

podala parlamentu v obravnavo zakonski predlog za dopolnitev zakonske določbe ZEK z dodatno izjemo (104. a člen) od splošne prepovedi obdelave lokacijskih podatkov brez prometnih podatkov. S predlagano zakonsko dopolnitvijo 104.a člena bi Hrvaška lahko izjemoma omogočila obdelavo lokacijskih podatkov brez prometnih podatkov, da bi zaščitila nacionalno ali javno varnost, v natančno in jasno opredeljenih primerih, ko bi vlada Republike Hrvaške razglasila naravno nesrečo ali nesrečo ali kadar bi minister, pristojen za zdravje, razglasil epidemijo nalezljive bolezni ali nevarnost epidemije nalezljive bolezni, vse v skladu s posebnimi predpisi, ob dodatnem pogoju, da zdravja in življenja državljanov brez obdelave teh podatkov ni mogoče učinkovito zaščititi. Predlagana določba za dodatno izjemo v 104. a člen ZEK je postavljala veliko polemik in ni bila sprejeta.

Varnost in celovitost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev seveda pomembno dopolnjujejo tudi druge določbe ZEK, še posebej v določbah, s katerimi ta zakon ureja uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij in zagotavljanje varnosti elektronskih komunikacijskih storitev.

Po informacijah Evropske Komisije, podanih na podlagi poizvedovanja v državah članicah, ali so nacionalni predpisi, s katerimi države implementirajo Direktivo 2002/58/ES, skladni s sprejeto in uveljavljeno Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR) in/oz. ali so potrebne nadaljnje spremembe nacionalni implementaciji Direktive 2002/58/EC zaradi uveljavitve GDPR, Hrvaška takih nacionalnih sprememb implementaciji Direktivi 2002/58/EC v ZEK ne navaja.

Malta

Uvod

EU regulatorni okvir elektronskih komunikacij je vključen v nacionalno zakonodajo vse od leta 2004 z Zakonom o malteškem organu za komunikacije, Zakonom o elektronskih komunikacijah in nadaljnjo sekundarno pravno podlago. Po sprejeti in uveljavljeni reviziji evropskega regulatornega okvira elektronskih komunikacij leta 2009 so bile za implementacijo sprememb v malteški pravni red leta 2011 vključene nadaljnje večje spremembe in dopolnitve nacionalnega prava; takrat je bila na podlagi 47. člena Zakona o elektronskih komunikacijah sprejeta tudi Splošna uredba o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah (Electronic Communications Networks and Services General Regulations).

Zakon, ki ureja področje elektronskih komunikacij (Electronic Communications Regulation Act, v nadaljevanju: Zakon o elektronskih komunikacijah), je bil sicer sprejet že konec leta 1997 in nato za implementacijo EU zakonodaje tudi večkrat dopolnjen in spremenjen, nazadnje leta 2018. Zakon o elektronskih komunikacijah ureja pravila za dostop in medomrežno povezovanje, obveznost ločitve računovodskih evidenc, splošno pooblastilo in pravice uporabe, obveznosti vertikalno integriranega javnega podjetja, pravice uporabnikov, pogojni dostop, radiokomunikacije ter upravljanje radijskih frekvenc. V veljavi so tudi drugi nacionalni pravni predpisi (npr. Pravilnik o gostovanju v javnih mobilnih omrežjih, Pravilnik o pristojbinah za pravice poti, Pravilnik o splošni odobritvi za radiokomunikacijske naprave in Zakon o regulaciji nekaterih del idr.).

Nacionalni regulativni organ je Malteški organ za komunikacije – MCA. MCA je bil ustanovljen v začetku leta 2001 z Zakonom o malteškem organu za komunikacije. Ta zakon podrobneje opredeljuje status in funkcije MCA, organizacijo ter zaposlene v MCA, financiranje in prenos določenega premoženja na MCA ter druge določbe delovanja MCA. Poleg regulacije elektronskih

komunikacij je MCA odgovoren tudi za regulacijo poštnega sektorja in elektronskega poslovanja. MCA se vključuje v BEREC, mora pri svojem delovanju dejavno podpirati cilje BEREC in kar najbolj upoštevati priporočila EK.

MCA vodi uprava, ki jo sestavljajo predsednik in štirje do šest članov, ki jih imenuje minister, pristojen za komunikacije; vzpostavljeni je institut generalnega direktorja (za administrativne in organizacijske zadeve) in posamezni direktorati (za regulacijo telekomunikacij, varstva elektronskih podatkov, elektronskega poslovanja ter informacijskih in drugih sistemov).

Za opravljanje inšpekcijskih nalog lahko MCA vstopa v prostore in jih preiskuje, zbira informacije in opravlja druge naloge inšpekcije ter izreka sankcije, kot so globa, zahteva po prenehanju izvrševanja ali opustitvi dejanj, ki pomenijo kršitev, zahteva po zadržanju izvajanja neke storitve ali sklopa storitev. Pred izrekom sankcije mora MCA pisno opozoriti domnevnega kršitelja o ukrepih, ki jih namerava izreči, in o razlogih zanje ter ga pozvati k prenehanju takega ravnanja oziroma k zagovoru v določenem roku. Če pozvana oseba preneha s kršitvami in pristane na pogoje, ki jih lahko določi MCA, MCA ustavi postopke o prekršku. MCA kršitelja predhodno obvesti o kršitvi in o ukrepu, ki bo uporabljen proti njemu. Pritožbe nad odločitvami MCA rešuje neodvisni organ, in sicer pritožbeni tričlanski odbor, ki ga imenuje ministrski predsednik. Pritožbo je mogoče podati v 30 dneh od vročitve odločbe MCA. O pritožbi se obvesti tudi MCA, ki mora odgovoriti v 20 dneh. Glede pritožbe o izrečeni globi je določen poseben postopek. Pritožbeni odbor lahko potrdi ali razveljavi odločitev MCA, pri čemer je njegova odločitev dokončna in zavezujoča. Možna pa je pritožba na pritožbeno sodišče.

MCA rešuje tudi spore med podjetji na trgu elektronskih komunikacij ter spore med temi podjetji in končnimi uporabniki ter sodeluje pri reševanju čezmejnih sporov.

Predviden prenos določb Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo

Za implementacijo Direktive 2018/1972/EU je v javni obravnavi predlog pravnega okvira za vključitev potrebnih prilagoditev v nacionalno pravo.

Predlagajo so ključne dopolnitve in spremembe k naslednjim zakonom:

K Zakonu o malteškem organu za komunikacije (Cap. 418),

K Zakonu o elektronskih komunikacijah (The Electronic Communications (Regulation) Act; 'Cap. 399')

K Zakonu o regulaciji nekaterih del (The Utilities and Services (Regulation of Certain Works) Act; 'Cap. 81'); zadnje spremembe so bile v zakon vključene že za implementacijo Direktive 2014/61/ES;

Predlagane so tudi implementacijske rešitve za vključitev sprejete EU ureditve enotne evropske številke za klice v sili (številka 112) in za prilagoditev harmonizirani evropski ureditvi brezplačne dežurne številke za prijavo pogrešanih otrok in za pomoč otrokom (številka „116000“), še posebej, da bo dosežena zadostna raven kakovosti storitve.

Prav tako se predlaga sprememba določb oz. zamenjava sedanje Splošne uredbe o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah.

S predlaganim okvirom revizije nacionalne zakonodaje si Malta prizadeva, da se s čim manjšimi zakonodajnimi spremembami za gospodarstvo hkrati zagotovi tudi čim boljši učinek sprejete revizije evropskih direktiv in nacionalne implementacije tako za deležnike kot tudi za končne uporabnike. Cilj predlaganega pravnega okvira revizije je spodbuditi investicije z zagotovitvijo vzdržne

konkurence, vzpodbuditi učinkovitost in učinkovito uporabo radijskega spektra, še naprej ohranjati varnost omrežij in storitev ter zagotoviti visoko stopnjo varstva končnih uporabnikov.

Javni poziv za podajo predlogov in pripomb na objavljen okvir revizije s predlaganimi rešitvami je še odprt, objavljen rok za podajo pripomb je 15. marec 2021. Malteška Vlada poziva vse deležnike, od industrije do končnih uporabnikov, k podaji odzivov na objavljen pravni okvir za implementacijo Direktive 2018/1972/EU, saj bodo ti odzivi ključni za pripravo nacionalnega regulatornega okvira, ki bo odražal tako zahteve sprejete EU zakonodaje kot tudi nadaljnje nacionalne zahteve. (https://meae.gov.mt/en/Public_Consultations/Pages/Help_viewing_documents.aspx). Tudi Malta se tako nahaja v skupini držav, ki zamujajo z implementacijo Direktive 2018/1972/EU in kateri je Evropska Komisija 4. februarja 2021 podala uradni opomin zaradi nenotifikacije v implementacijskem roku.

Nacionalne rešitve zagotavljanja konkurence na področju elektronskih komunikacij za implementacijo Direktive 2002/77/ES

Nacionalna ureditev postavitve in/ali zagotavljanja elektronskih komunikacijski omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ne omejuje s kakršnimikoli izključnimi ali posebnimi pravicami. Elektronska komunikacijska omrežja in storitve se lahko izvajajo na podlagi splošne odobritve.

Splošna uredba o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah (Electronic Communications Networks and Services General Regulations) določa, da se morajo podjetja, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, storitve ali pripadajočo infrastrukturo vzdržati vseh dejanj, ki bi lahko negativno vplivala na konkurenco. MCA skrbi za to, da se spoštujejo pravila konkurenčnega prava, pri čemer lahko sodeluje z organom, pristojnim za konkurenco. Pri razvoju notranjega trga se MCA vključuje v BEREC, sodeluje z nacionalnimi regulativnimi organi drugih držav članic in tudi z Evropsko Komisijo.

Vsakdo, ki namerava zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja in storitve mora o tem predhodno pisno obvestiti MCA. Slednja lahko odloči, da se določene kategorije elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev lahko zagotavljajo brez obvestila. V Splošnem pravilniku o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah so taksativno naštetih določene pravice ter pogoji, ki se vežejo na splošno odobritev (na primer spoštovanje zakonodaje ter odločb MCA, hramba podatkov, prepoved prenosa pravic splošne odobritve, zagotavljanje informacij, reševanje sporov, letna poročila, ravnanje v primeru nesreč,..). MCA lahko podjetjem, glede splošne odobritve ter pravic uporabe, zaračunava pristojbine. Splošna uredba o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah vsebuje tudi določbe glede varnosti omrežij in storitev.

Nacionalne pravne rešitve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav in prilagoditev z Direktivo 2014/61/EU

Na Malti so bile za implementacijo Direktive 2014/61/EU sprejete spremembe in dopolnitve Zakona o elektronskih komunikacijah, Zakona o gospodarskih javnih službah in Zakona o gradnji. V zvezi z uveljavljenimi ključnimi dopolnitvami in spremembami se poudarja:

Informacije o obstoječi infrastrukturi in novih gradnjah

Na Malti je bila že pred implementacijo zakonsko urejena pravica uveljavljati kolokacijo (co-location) operaterjem, ki uživajo pravico do poti. Direktiva 2014/61/EU je šla še korak dlje, saj ta pravica pripada operaterjem avtomatsko, zato da bi se olajšalo uvajanje širokopasovnih povezav visoke hitrosti.

Organ za reševanje sporov - Utilities Networks Dispute Board

Ta organ je bil oblikovan po vzoru Upravnega sodišča (Administrative Review Tribunal) in Sodišča za konkurenco in varstvo potrošnikov. Organ za reševanje sporov je specializirano sodišče za vse namene in potrebe ter bi moral imeti na nekaterih področjih enaka pooblastila, kot jih imajo civilna sodišča (First Hall of the Civil Court).

svetovalni organ - Cross-entity Advisory Body

Je organ, sestavljen iz več različnih regulatorjev, sektorjev in vladnih organov, ki ga Direktiva 2014/61/EU sicer ne zahteva. Vloga tega svetovalnega organa naj bi bila pomoč regulatorju z zagotavljanjem relevantnih informacij in nasvetov ter tehnične pomoči ob sporih. Ne glede na ustanovitev tega organa se lahko nasveti pridobijo tudi pri drugih vladnih organih. Posebno pravico za ustanovitev tega svetovalnega organa ima minister, pristojen za infrastrukturo.

regulativni odbor za gradnje - Building Regulation Board

Je pristojen organ v zvezi z zahtevanimi dovoljenji za nove gradnje ali večja prenovitvena dela.

Ključne določbe, spremembe in dopolnitve Zakona o gospodarskih javnih službah:

- urejena je pravica zahtevati postavitvev, uporabo ali deljenje nekaterih objektov na, čez ali pod javno ali zasebno lastnino za kable, žice ali druge dodatke, ki se uporabljajo ali se bodo uporabljali za opravljanje vseh javnih gospodarskih služb;
- pristojni regulator infrastrukture (Transport Malta) lahko odredi potrebne ukrepe za lažje usklajevanje javnih del zaradi varstva okolja, javnega zdravja, javne varnosti ali izpolnjevanje ciljev prostorskega načrtovanja. Pristojni regulator infrastrukture lahko tudi predvidi pravila za razdelitev stroškov delitve objekta ali nepremičnine. Pristojni regulator infrastrukture obvesti zainteresirane stranke, tudi ponudnika GJS, na katerega kolokacija vpliva, o takšnih zahtevkih;
- določen je desetdnevni rok za učinkovanje odločb, določeni so pogoji za zaračunavanje kolokacije in reševanje sporov, povezanih z njimi;
- ureja se izvajanje funkcij pristojnega regulatorja infrastrukture, izpodbijanje regulatorne odločbe;
- lastnik stanovanja, ki izvaja dela v stanovanju in se lahko izvedejo le tako, da ima to določen vpliv na napeljavo idr., lahko predlaga začasno ali trajno odstranitev ali spremembo napeljav idr., četudi je pred tem podal soglasje za izvedbo takih del ali je na ta račun prejel odškodnino (7. člen). Tak zahtevek se vloži pred civilnim sodiščem;
- višje so zagrožene globe za nezakonito nasprotovanje pritrjevanju napeljav, s čimer naj bi se preprečila nezakonita vmešavanja, ki bi ovirala infrastrukturna dela. Ti ukrepi naj bi upoštevali tudi pravico do zasebne lastnine;
- urejen je dostop do obstoječe infrastrukture, transparentnost, koordinacija gradbenih del ter transparentnost koordinacije;
- določen je postopek pridobitve dovoljenja za gradbena dela, potrebna za razvoj elementov omrežij;
- določena je enotna informacijska točka;
- vzpostavljen je poseben svetovalni odbor (Utilities services advisory committee), ki opravlja naloge, določene v tem zakonu, na primer oblikuje določene smernice, svetuje pri oblikovanju pravil o porazdelitvi stroškov, povezanih z usklajevanjem gradbenih del itd.;

- urejen je odbor za reševanje sporov (Utilities networks dispute resolution board), organ, ki ima taka pooblastila, kot jih imajo civilna sodišča;
- minister lahko postavi, spremeni ali prekliche seznam predpisov v zvezi z vsemi zadevami, obravnavanimi v tem zakonu, ali tiste, ki so zahtevane za prenos tega zakona.

Spremembe zakona o gradnjah:

Sprejete so določene spremembe Zakona o gradnjah glede vgradnje stavbne fizične infrastrukture za dostop do elektronskih komunikacijskih storitev, s katerimi se implementira 8. člen Direktive 2014/61/EU. Opredeljeni so pojmi in določene zahteve za novogradnje ali večja obnovitvena dela ter pristojnosti Odbora za gradbene predpise (Building regulation board), da vzpostavi minimalne zahteve za vgradnjo fizične infrastrukture.

Spremembe Zakona o elektronskih komunikacijah:

Sprejete so spremembe k Zakonu o elektronskih komunikacijah za uvajanje obveznosti deljenja infrastrukture in dostop do stavbne fizične infrastrukture skladno z 9. členom Direktive 2014/61/EU.

Nacionalne zakonodajne rešitve za zagotovitev varstva zasebnosti in osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij in za prilagoditev Direktivi 2002/58/ES

Varstvo podatkov elektronskih komunikacij urejajo določbe Splošne Uredbe o obdelavi podatkov v sektorju elektronskih komunikacij (The Processing of Data Electronic Communications Sector Regulations; SL 586.01); za izvajanje ureditve je določeno tudi, da morajo ponudniki storitev hraniti določene kategorije podatkov, potrebnih za:

- izsleditev in prepoznavo vira komunikacije;
- določitev cilja komunikacije;
- določitev datuma, ure in trajanja komunikacije;
- prepoznavo vrsto komunikacije;
- prepoznavo komunikacijske opreme uporabnikov ali kaj naj bi bila njihova oprema in
- prepoznavanje lokacije opreme za mobilno komunikacijo.

Splošna uredba o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah določa, da mora podjetje, ki zagotavlja javno dostopne komunikacijske storitve, obvestiti naročnike in uporabnike o vdorih v omrežje. Obsega tudi gospodarske vidike in podrobneje ureja storitvi prikaza identitete kličočega priključka ter onemogočanje neželene avtomatične podaje klicev. Vključuje obveznost telekomunikacijskih podjetij, da uporabnikom zagotovijo preproste in brezplačne rešitve za preprečevanje identifikacije klicev, preprečevanje prikaza identifikacije dohodnih klicev in zavrnitev dohodnih klicev, kadar je končni uporabnik ali naročnik onemogočil prikaz identifikacije. Takšno preprečevanje identifikacije klicev je mogoče razveljaviti, ko naročnik zahteva sledenje zlonamernih ali motečih klicev, prejetih na njegovo linijo, ali če podjetje meni, da je potrebno ali smiselno slediti takšnim klicem.

Pristojnost nadzora nad določbami implementirane Direktivi 2002/58/ES, tudi členov 5 (zaupnost sporočil), 6 (podatkov o prometu) in 9 (podatkov o lokaciji razen podatkov o prometu) ter 13 (nepovabljenih sporočila), kot vključeni v nacionalni pravni red, ima Komisar za varstvo podatkov (nacionalni DPA - Data Protection Authority). V primeru (domnevnih) kršitev določb glede varstva zasebnosti lahko komisar za varstvo podatkov ali vsaka prizadeta oseba zahteva, da MCA kršitev razišče in ukrepa. Pri tem ima MCA popolno diskrecijsko pravico. Vsakdo, ki utrpí škodo zaradi kršitev določb o varstvu zasebnosti, lahko zahteva odškodnino pred pristojnim sodiščem.

Poleg varstva, ki ga zagotavljajo predpisi v sektorju elektronskih komunikacij, je širše varstvo in zaščita podatkov zagotovljena z določbami malteškega Zakona o varstvu podatkov (the Data Protection Act, Chapter 586 of the Laws of Malta) in s Splošno uredbo o varstvu podatkov („GDPR“).

Irska

Uvod

Republika Irska je prav poseben primer države članice EU. Je edina članica, ki za vsak predlagani zakon v Evropskem parlamentu izvede referendum. To je odsev njihove ustave, kjer je zapisano, da nobena zakonodajna oblast nima moči oblikovanja irskih zakonov ali kršitve njihove suverenosti. To pomeni, da morajo preostale države članice EU čakati na rezultate irskega referenduma. Tudi na področju implementacije EU zakonodaje elektronskih komunikacij ima Irska malce nenavaden primer izvajanja direktiv regulacijskega okvira elektronskih komunikacij. Zakon o Evropskih skupnostih iz leta 1972 ji omogoča, da lahko prenaša direktive Evropskih skupnosti kot pravilnike, ki jih izdajo pristojna ministrstva.

Irska je leta 2002 sprejela Zakon o regulaciji komunikacij (Communications Regulation Act, v nadaljevanju: Zakon o regulaciji komunikacij), s katerim je bila ustanovljena Komisija za regulacijo komunikacij (Commission for Communications Regulation; v nadaljevanju: ComReg) kot neodvisen organ za regulacijo elektronskih komunikacij in pošte. Zakon o regulaciji komunikacij je bil do zdaj večkrat spremenjen in dopolnjen, in sicer z novelo leta 2007 (ta novela zakona posega tudi v nekatere druge zakone, kot na primer Zakon o konkurenci, Zakon o elektronskem prometu,..) in z novelo leta 2010, ko je bil uveden tudi pojem premijske storitve, ki pomeni zagotavljanje komunikacijskih vsebin preko elektronskih komunikacijskih omrežij ali z uporabo elektronskih komunikacijskih storitev po ceni, ki presega sam strošek komunikacijskega prenosa ter katero plača končni uporabnik posredno ali neposredno. Za izvajanje premijske storitve je potrebno predhodno pridobiti dovoljenje, ki ga izda ComReg.

Na prej omenjeni podlagi Zakona o Evropskih skupnostih iz leta 1972, po kateri lahko Irska prenaša direktive Evropskih skupnosti kot pravilnike, ki jih izdajo pristojna ministrstva, je leta 2011 Ministrstvo za komunikacije, energijo in naravne vire za implementacijo v letu 2009 sprejete revizije evropskega okvira elektronskih komunikacij izdalo več pravilnikov (Pravilnik o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov, Okvirni pravilnik, Pravilnik o odobritvi, Pravilnik o dostopu ter Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), ki skoraj dobesedno povzemajo vsebino istoimenskih EU direktiv.

Naloge in pristojnosti nacionalnega regulativnega organa opravlja ComReg. Določbe glede neodvisnosti delovanja in nepristranskosti ComReg ter določbe o ciljih in načelih, po katerih mora ComReg delovati, so vključene v Zakon o regulaciji komunikacij. Skladno z Zakonom o regulaciji komunikacij ima ComReg vrsto nalog na področju zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij, elektronskih komunikacijskih storitev in povezanih storitev ter pošte, med drugimi: zagotavljanje skladnosti z zahtevami, spodbujanje konkurence, prispevanje k razvoju skupnega trga in uresničevanju interesov uporabnikov v EU, zagotavljanje učinkovitega upravljanja in uporabe radio frekvenčnega spektra ter številkega prostora itd.

Predviden prenos Direktive 2018/1972/EU v nacionalno pravo

Tudi Irska je v skupini držav, ki zamujajo z implementacijo Direktive 2018/1972/EU in kateri je Evropska Komisija 4 februarja 2021 podala uradni opomin zaradi nenotifikacije v implementacijskem roku. Po dosegljivih informacijah (iz sestanka delegacije SI na sestanku nacionalnih ekspertov - COCOM) je pripravljen osnutek predloga implementacijskih določb, ki bodo morale še skozi parlamentarno proceduro.

Nacionalne rešitve za zagotavljanje konkurence na področju elektronskih komunikacij in prilagoditev Direktivi 2002/77/ES

Postavitev in/ali zagotavljanje elektronskih komunikacijski omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ni omejeno s kakršnimkoli izključnimi ali posebnimi pravicami. ComReg zagotavlja konkurenčnost komunikacijskega sektorja prek splošne odobritve elektronskih komunikacijskih elektronskih omrežij in storitev in z regulacijo dostopa do omrežij za zagotovitev učinkovite ponudbe na trgu.

V okviru postopka notifikacije za pridobitev splošne odobritve je treba izpolniti notifikacijski obrazec, kar je mogoče izvesti preko ComReg-ove spletne strani. Regulatorni režim in pogoji, ki jih irsko pravo postavlja v okviru splošne odobritve, se uveljavi takoj po izvedeni notifikaciji pri ComReg-u. Sama notifikacija pri ComReg je brezplačna (določeno je plačilo letnega prispevka glede na odstotek od ustvarjenih prihodkov).

V okviru svojih naloge in pristojnosti nacionalnega regulativnega organa lahko ComReg od vsakega podjetja, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja ali storitve, zahteva predložitev vseh informacij, ki jih potrebuje za zagotovitev skladnosti z določbami direktiv regulativnega okvira ter pravilniki o elektronskih komunikacijah oziroma z odločbami, sprejetimi na podlagi teh direktiv in pravilnikov. ComReg sam pa je dolžan Evropski Komisiji na obrazloženo zahtevo predložiti informacije, ki jih Komisija potrebuje za izvajanje svojih nalog. Okvirni pravilnik določa, da ComReg prispeva k razvoju notranjega trga tako, da sodeluje z nacionalnimi regulativnimi organi drugih držav članic ter z EK in BEREC. Upoštevati mora tudi mnenja in stališča oziroma smernice Evropske Komisije in BEREC.

Nadzor nad izvrševanjem določb iz nacionalnih pravilnikov načeloma izvaja ComReg. Če ugotovi kršitve, o tem obvesti podjetje, ki ima nato možnost izraziti svoje stališče. Če je kršitev taka, da se lahko odpravi, da ComReg podjetju možnost odprave kršitve v razumnem času. Če ComReg meni, da podjetje še vedno krši določbe, se lahko obrne na višje sodišče za izdajo odredbe, ki jo ComReg za zadevni prekršek šteje za primerno. ComReg lahko postopek o prekršku izpelje tudi sam. Hkrati lahko ComReg pri resnih ali ponavljajočih se kršitvah pogojev iz splošne odobritve, pravic uporabe ali posebnih obveznosti (glede pomembne tržne moči) podjetju prepreči nadaljnje zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali začasno ali stalno odvzame pravice uporabe, če drugi ukrepi, namenjeni zagotovitvi skladnosti, niso dosegli namena. Vsak uporabnik ali podjetje, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja ali storitve, ima zoper odločbo ComReg pravico do pritožbe na višje sodišče, in sicer v 28 dneh od vročitve odločbe. Sodišče preuči pritožbo in izda tako odredbo, za katero meni, da je primerna.

Ob sporu med podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve v državi članici ali med takimi podjetji in drugimi podjetji v državi članici, ki imajo koristi iz obveznosti glede dostopa ali povezave, izda ComReg na zahtevo katere koli stranke zavezujočo odločitev za rešitev spora. ComReg lahko zavrne rešitev spora z zavezujočo odločbo, kadar obstajajo drugi mehanizmi, tudi

mediacija, ki bi bolje prispevali k pravočasni rešitvi spora. Če spor po štirih mesecih ni rešen in če tožeča stranka ni predložila zadeve sodišču, ComReg na zahtevo katere koli stranke izda zavezujočo odločbo za rešitev spora v najkrajšem mogočem času, vsekakor pa v štirih mesecih.

Nacionalne pravne rešitve za znižanje stroškov širokopasovnih povezav in za prilagoditev z Direktivo 2014/61/EU

Za prenos Direktive 2014/61/EU v nacionalno pravo je Irsko Ministrstvo za komunikacije, energijo in naravne vire sprejelo nadaljnji Pravilnik o znižanju stroškov širokopasovnih povezav (EU Reduction of Cost of Deploying High-Speed Public Communications Networks Regulations 2016; v nadaljevanju: Pravilnik o znižanju stroškov širokopasovnih povezav).

Na podlagi 10. člena Pravilnika o znižanju stroškov širokopasovnih povezav so naloge ComReg naslednje:

Zagotavljanje skladnosti z rešitvami za znižanje stroškov širokopasovnih povezav
Izvajanje nalog in pristojnosti nacionalnega regulatorja (Commission for Communications Regulation) in tudi

opravljanje nalog enotne informacijske točke (Single Information Point –“SIP”); naloge po členih 4, 6 in 7 Direktive 2014/61/EU, kot jih povzema Pravilnik o znižanju stroškov širokopasovnih povezav (tč. c prvega odstavka 10 člena).

ComReg kot enotna informacijska točka - SIP zagotavlja relevantne informacije glede:

- postavljenih omejitev, soglasij ali dovoljenj, ki se zahtevajo za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij in
- uveljavljenih postopkov glede postavljenih omejitev, soglasij ali dovoljenj

V zvezi z vzpostavljanjem nacionalnih prilagoditev za implementacijo Direktive 2014/61/EU je pomembno mnenje ComReg z dne 17. 7. 2014, ko še ni bilo povsem jasno, kakšno vlogo naj bi imel ComReg pri izvajanju zahtev iz Direktive 2014/61/EU. Iz mnenja izhaja, da naj bi opravili pregled, v kolikšnem obsegu se lahko uporabljajo obstoječe in morebitne nove pristojnosti, da bi zmanjšali stroške uvajanja visokohitrostnih elektronskih komunikacijskih omrežij.

Odgovor ministra za komunikacije, energijo in naravne vire (Alex White) z dne 16. 7. 2015

Direktiva 2014/61/EU si prizadeva zmanjšati stroške razvoja med drugim tako, da naj bi države opustile vse zakonske ukrepe, ki prepovedujejo operatorjem omrežij javnih gospodarskih služb souporabo omrežnih sredstev. Takih določb na Irskem ni.

Direktiva 2014/61/EU zahteva, da operaterji omrežij javnih gospodarskih služb omogočijo, da so informacije o omrežjih dostopne javnosti, razen če obstajajo objektivni razlogi, da se take informacije ne dajejo. Direktiva 2014/61/EU pa ne nalaga obveznosti dati takih informacij na voljo javnim organom oziroma ne določa, da bi bile take informacije v javni domeni. Ministrstvo izdeluje register lastnikov obstoječe infrastrukture, ki bi lahko služil kot podlaga (National Broadband Plan network roll-out, v nadaljevanju: NBP). Objavljeno bo na spletni strani ministrstva.

(Ministrstvo je 15. 5. 2015 tudi objavilo register s podatki o lastnikih infrastrukture).

Odgovor ministra Alexa Whitea

Operaterji bodo morali na področjih, kjer ne bodo zagotovljene komercialne storitve, dati ponudbe v postopku oddaje javnega naročila za izbiro izvajalca/izvajalcev za uvajanje visokohitrostnih širokopasovnih povezav. Ponovna uporaba obstoječe infrastrukture (stebri, kanali, drogovi ...) bo zmanjšala stroške državne intervencije, hkrati pa se bo mogoče tako izogniti tudi nepotrebni novogradnjam. Namen registra lastnikov obstoječe infrastrukture je v tem, da bo potencialnim ponudnikom zagotovil informacije o infrastrukturi, ki bi jih lahko uporabili kot del njihove ponudbe. Register ponudnikom omogoča, da jasno vidijo vrsto in splošno lokacijo obstoječe infrastrukture, ki bi se lahko ponovno uporabila. Toda to ne bo natančna zbirka podatkov o infrastrukturi, temveč je bolj mehanizem za lažje sodelovanje med ponudniki in lastniki infrastrukture. Če bodo ponudniki zainteresirani za dodatne informacije o lastnikih infrastrukturnega premoženja (npr. točna lokacija, cena itd.), se lahko povežejo z lastniki in od njih dobijo dodatne informacije.

To je lahko tudi pomembno za infrastrukturo, ki ni v okviru intervencijskega območja NBP, vendar bi bila vseeno koristna za uvajanje drugih telekomunikacijskih storitev in storitev na področjih, ki so komercialna.

Nacionalne pravne rešitve za zagotovitev varstva zasebnosti in osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij in za implementacijo Direktive 2002/58/ES

Tudi za prenos Direktive 2002/58/EC je Irsko Ministrstvo za komunikacije, energijo in naravne vire sprejelo poseben pravilnik, to je Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki skoraj dobesedno povzema vsebino Direktive 2002/58/EC. Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah se glede izvajanja nadzora razlikuje od ostalih štirih pravilnikov iz okvira implementacije EU direktiv regulatornega okvira elektronskih komunikacij in ga poleg ComReg izvaja tudi poseben organ, Komisar za varstvo podatkov (nacionalni DPA – Data Protection Authority). Urad komisarja za varstvo podatkov je bil ustanovljen na podlagi Zakona o varstvu podatkov iz leta 1988, ki je bil kasneje večkrat noveliran. Tudi GDPR uredba je bila implementirana v nacionalno pravo z Zakonom o varstvu podatkov (leta 2018). Ta zakon ureja splošna načela, skladno s katerimi mora biti posameznikom dana možnost, da je zagotovljeno varstvo podatkov, ki se nanje nanašajo. Komisarja za varstvo podatkov imenuje irska vlada in je neodvisen, pri delu pa mu pomagajo pooblaščenec osebe. Komisar za varstvo podatkov ne nadzira določb 6. in 9. člena Direktive 2002/58/ES glede podatkov o prometu in podatkov o lokaciji, kot ti implementirani v Pravilniku o zasebnosti, temveč pristojnost nadzora ostaja pri ComReg kot nacionalnem regulativnem organu.

Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah določa, da morajo izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev zagotoviti varnost in tajnost pri izvajanju teh storitev. Naročnike morajo obveščati ob vsakokratnih nevarnostih vdora v omrežje in jim, če je potrebno, predlagati mogoče ukrepe. V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora izvajalec o tem obvestiti Komisarja za varstvo podatkov ter naročnika ali posameznika. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu mora biti mogoč dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. S tem je povezana tudi prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo. Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev. Prav tako opredeljuje tudi nekatera druga pravila, na primer glede prikaza in omejitve prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi, varovanja zasebnosti pri prejemanju razčlenjenih računov in preusmerjanju klicev, naročniških imenikov ter narodne zbirke podatkov. Iz informacij Komisije o implementaciji Direktive 2002/58/EC po državah članicah tudi izhaja, da je Irska v okviru urejanja

rešitev glede fiksnih telefonskih klicev uveljavila t.i. opt – out opcijo, drugače velja za mobilne klice, in sicer je uveljavljena t.i. opt in opcija.

Posamezniki, ki menijo, da so jim kršene pravice, se lahko obrnejo na Komisarja za varstvo podatkov, ki zadevo preuči in reši. Na njegovo odločitev je možna pritožba na posebno sodišče. Drugače velja za izvajanje tistih določb Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki jih nadzira ComReg, kjer se nadzor izvrši v skladu s predpisanim postopkom o prekršku.

Na podlagi odločitve Sodišča EU o razveljavitvi Direktive 2006/24/ES o hrambi podatkov tudi Irska ni zavezana k ohranitvi režima implementirane direktive o hrambi podatkov. Decembra 2018 je Irsko Višje sodišče odločilo, da je v nacionalno pravo vključena ureditev hrambe podatkov na podlagi implementacije Direktive 2006/24/ES neskladna z pravom EU (in tudi z ECHR). Vendar določbe Pravilnika o zasebnosti in elektronskih komunikacijah formalno ostajajo v veljavi, Irska Vlada pa je leta 2017 pripravila poseben akt - 'General Scheme of the Communications (Retention of Data) Bill', ki postavlja zamenjavo ureditvi hrambe.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne uvaja novih postopkov, ki bi vplivali na poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov. Z ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije, na agencijo se prestavlja pristojnost za izvedbo poizvedovanja po interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij.

Predlog zakona stremi k poenostavitvam in zmanjšanju administrativnih bremen, kjer je to glede na okoliščine in vsebino mogoče in primerno. Spodbuja se pristop splošne avtorizacije k uporabi radiofrekvenčnega spektra ter izdajo individualnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc le v primerih, ko je to nujno potrebno.

V skladu s cilji sekundarne zakonodaje EU se spodbuja zagotavljanje informacij oziroma postopkov na enem mestu. Tako je predvideno, da morajo državni organi obveščati agencijo o javnih posvetovanih predpisov s področja elektronskih komunikacij (javna obravnava teh predpisov poteka prek portala E-demokracija), agencija pa mora na svojih spletnih straneh objaviti povezavo na te javne obravnave. Javna posvetovanja o svojih predpisih agencija prav tako objavlja na svojih spletnih straneh. Na ta način ima zainteresirana javnost vsa javna posvetovanja zbrana na enem mestu.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, ki bodo ključne za nadaljnjo gradnjo omrežij, ni potrebno pridobiti predhodnega dovoljenja, kar ima pozitivne posledice na administrativnem področju.

Uvaja se enkratno plačilo ob izdaji radioamaterskega dovoljenja, ki bo krilo stroške, ki jih ima agencija z izdajo dovoljenja in vodenjem uradne evidence imetnikov radioamaterskih dovoljenj.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Informacijsko komunikacijski sektor na splošno, še posebej pa elektronska komunikacijska omrežja in storitve, imajo pomembno vlogo pri učinkoviti rabi energije, ki jo povzroča vse več naprav z visokimi zmogljivostmi. Na podlagi razvoja storitev elektronskih komunikacij na način, ki je z vidika varstva okolja in preprečevanja nepotrebnih posegov v prostor najbolj trajnostno usmerjen, se lahko nadomestijo obremenitve na drugih področjih, uvedejo se nove metode dela, kot na primer delo na daljavo, e-izobraževanje, e-zdravje, e-uprava, tako da se ocenjuje, da bodo skupni pozitivni učinki implementacije sprejete EU direktive in prenovljenih rešitev, ki jih ta vnaša na področje evropske regulacije elektronskih komunikacij, v vsakem primeru večji od negativnih.

S predlogom zakona se ohranjajo ukrepi, ki so bili uveljavljeni že z ZEKom-1C iz leta 2017 in ki so usmerjeni k skupni gradnji in dostopu do obstoječe fizične infrastrukture s preprečevanjem nepotrebnih posegov v prostor.

Postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, katerih gostota bo predvidoma velika, bi lahko vplivala na okolje. Vendar pa so značilnosti maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk majhna velikost, moč in domet. Pri postavitvi bo sicer vsekakor treba upoštevati veljavne predpise o dopustnosti elektromagnetnega sevanja.

Zaradi vključenosti vidika elektronskih komunikacij že v fazi prostorskega načrtovanja, se ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, določi za državnega nosilca urejanja prostora. S tem se bodo znižali stroški gradnje in obremenilni vpliv na okolje.

S prehodom na (praviloma) pošiljanje računov operaterjev za opravljene storitve v elektronski obliki, se zmanjšuje vpliv na okolje, ki ga povzroča tiskanje papirnatih računov.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Ocenjuje se, da bodo skupni pozitivni učinki implementacije sprejete EU direktive in prenovljenih rešitev, ki jih ta vnaša na področje evropske regulacije elektronskih komunikacij, v vsakem primeru vzpostavili vzpodbudno regulativno nacionalno okolje za razvoj področja, kar bo izboljšalo konkurenčnost in po drugi strani prispevalo k spodbudi boljših sinergijskih učinkov ter prineslo tudi pozitivne finančne in druge koristi vsem deležnikom, naslovljencem prenovljene zakonodaje. To bo ne nazadnje izboljšalo in povečalo tudi njihove možnosti vključevanja v gospodarske procese ter konkurenčnost na trgu. Zagotavljanje spodbudne regulacije elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev podpira dejansko vse sektorje sodobnega in inovativnega gospodarstva ter je strateškega pomena za razvoj digitalne družbe. Izboljšalo se bo upravljanje radijskega spektra, spodbujalo uvajanje novih storitev, ki so se pričele s 5G storitvami in se bodo v prihodnosti razširile še na druge nove tehnologije, povečala se bo konkurenčnost podjetij.

Zagotavljanje sodobnih in varnih elektronskih storitev in komunikacij omrežij bo predvidoma spodbudilo številne vidike gospodarstva, še posebej na področju inovacij in raziskav ter prispevalo k večji povezanosti z drugimi sektorji, vključno z večjim vključevanjem in mednarodnim sodelovanjem slovenskih deležnikov na različnih področjih.

Naložbe v zelo visokozmogljiva omrežja bi lahko zagotovile konvergenco ter uravnoteženo, v prihodnost usmerjeno in trajnostno okrevanje gospodarstva (v luči krize COVID-19), verjetno tudi spodbujanje delovnih mest.

Mikropodjetja in majhna podjetja zunaj osrednjih gospodarskih območij (vključno z MSP na podeželskih območjih) bodo imela koristi od razpoložljivosti zelo visokozmogljive povezljivosti. Razlog za to je, da trenutno ta podjetja morda nimajo na voljo enako kakovostnih storitev kot večje družbe, ki v svojih prostorih morda že imajo dostop do zelo visokozmogljive povezljivosti. Z večjim poudarkom na splošni odobritvi spektra namesto na izdajanju individualnih licenc ter pospeševanju pokritosti 4G in 5G bodo spodbujene inovacije in podjetništvo. To bo koristilo predvsem (vendar ne izključno) zagonskim in manjšim podjetjem.

Doslednejše dodeljevanje spektra bo zagotovilo pravočasno in ustrezno razpoložljivost spektra za vzpostavitev 5G po vsej EU, s čimer bodo po oceni Evropske komisije ustvarjene koristi v Evropski uniji v višini 146,5 milijarde EUR na leto. Večina koristi bo razdeljena med štiri strateške sektorje, ki se zanašajo na zmogljivosti 5G, in sicer med avtomobilsko industrijo, zdravstvo, promet in javne storitve. Na področju storitev bodo tako ustvarjeni pogoji za bistveno pospešitev razvoja „interneta stvari“ in digitalizacije industrije, kar bi prispevalo k znižanju stroškov v telekomunikacijah in številnih drugih panogah.

Glede obremenitve obstoječih delovnih nalog zaposlenih pri zavezancih iz predloga zakona predlog zakona tako stremi k poenostavitvam in zmanjšanju administrativnih bremen, kjer je to glede na okoliščine in vsebino mogoče in primerno (npr. spodbuja se zagotavljanje informacij na enem mestu; za postavitev maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk ni potrebno pridobiti predhodnega dovoljenja; računi operaterjev bodo praviloma v elektronski obliki- ni več tiskanja, kuvertiranja in odpošiljanja računov).

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Zagotavljanje spodbudne regulacije elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev lahko pomembno prispeva k zmanjšanju digitalne ločnice in posledično zmanjšuje tudi socialno izključenost, vpliva na kreiranje novih delovnih mest in na boljšo dostopnost storitev za vse socialne skupine.

Implementacija prenovljene evropske regulacije elektronskih komunikacij in nadaljnji konkretni ukrepi bodo tako še izboljšali dostopnost do storitev elektronskih komunikacij tudi končnim uporabnikom invalidom. Končnim uporabnikom invalidom se zagotavlja dostop do prilagojene terminalske opreme, prav tako pa se vzpostavlja podlaga za dodatne ukrepe za uporabnike invalide. Tako kot v ZEKom-1 se v okviru univerzalne storitve predvideva možnost naložitve obveznosti izvajalcu univerzalne storitve, da nudi posebne cenovne opcije in pakete za uporabnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Ker je temeljni cilj priprave predloga zakona namenjen prenosu Direktive 2018/1972/EU v slovenski pravni red, se bodo ključni ukrepi, ki jih bo predlog postavljajal, nanašali na rešitve iz prenove štirih EU direktiv, ki so del obstoječega regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, in sicer Direktive 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES in 2002/22/ES.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo v večjem delu izvajala agencija, ki tudi rešuje spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij in nadzira izvajanje določb sedanjega ZEKom-1 ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov, razen v primerih, ki spadajo v pristojnost Informacijskega pooblaščenca. Agenciji bo zaupana naloga reševanja medoperaterskih sporov, sporov končnih uporabnikov (sem spadajo tudi spori glede terminalske opreme, ki je v lasti in pod upravljavskim nadzorom operaterja in je potrebna za zagotavljanje storitev, določenih v naročniški pogodbi), sporov med operaterji multipleksa ter sporov med operaterji multipleksa in ponudniki vsebin, sporov med subjekti, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in drugimi subjekti, ki imajo koristi od obveznosti dostopa oziroma medomrežnega povezovanja (ki se rešujejo kot medoperaterski spori).

Agencija bo še naprej tudi opravljala tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov oziroma ukrepov, izdanih na podlagi predlaganega zakona.

Ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, izdaja podzakonske akte (samostojno ali v soglasju z drugimi organi, kot na primer ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, ministrstvom, ministrstvom, pristojnim za obrambo in Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo) ter posreduje vladi, samostojno ali v soglasju, v sprejem predloge uredb. Ministrstvo opravlja tudi druge naloge v skladu s predlaganim zakonom (npr. določi se ga za državnega nosilca urejanja prostora, ministrstvo tudi dodeljuje javna sredstva).

Tudi predlagani zakon bodo v manjši meri še naprej izvajala še druga pristojna ministrstva (npr. ministrstvo, pristojno za radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo, na primer s spodbujanjem k zagotovitvi razpoložljivosti ustrezne terminalske opreme za končne uporabnike invalide, ..), vlada (na primer z izdajanjem uredb, odločb, sklepov, imenovanji...), Državni zbor (na primer z imenovanjem članov Sveta za elektronske komunikacije), Svet za elektronske komunikacije (npr. daje mnenja, priporočila in predloge glede zadev na področju elektronskih komunikacij) in Svet za radiodifuzijo (sodelovanje v postopkih Agencije v zvezi z dodelitvijo radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo).

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

V fazi predhodnega zbiranja mnenj je Ministrstvo za javno upravo (MJU) že januarja 2019 na spletnih straneh ministrstva (http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Javni_poziv.pdf) objavilo javni poziv strokovni, zainteresirani in drugi javnosti za predložitev predlogov v okviru priprave novega področnega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) z rokom za podajo prispevkov do 28. 2. 2019 oziroma naknadno podaljšan do 15. 3. 2019.

Tako smo želeli še pred oblikovanjem prvega osnutka predloga ZEKom-2 v postopek sprejemanja vključiti strokovno, zainteresirano in druge javnosti v želji pridobiti potrebne informacije iz prakse, pripombe in predloge ter tudi izkušnje glede morebitnih težav pri izvajanju določb sedanjega Zakona

o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1) in tako zagotoviti pripravo kakovostnega predloga novega zakona, ki bi bil kar najbolj usklajen z strokovno in drugo zainteresirano javnostjo.

V fazi poziva MJU za predložitev predlogov pred pripravo novega ZEKom-2 so mnenja, predloge in pripombe v predvidenem roku poleg treh zasebnih pobudnikov dali tudi Mega M, Eles, Svet za elektronske komunikacije, Zveza potrošnikov Slovenije, GZS – Medijska zbornica, GZS – ZIT, Mreža NVO za vključujočo informacijsko družbo, A1, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje kabelskih operaterjev Slovenije, Telekom Slovenije, AKOS, Radio Center, GIZ radiodifuznih radijskih in televizijskih medijev. Naknadno smo prejeli še predloge Slovenskega zavarovalnega združenja, družbe Akton, Pošta Slovenije – podpora SOEK in Sveta za radiodifuzijo RS. Prejete predloge in pripombe je MJU preučilo in jih objavilo tudi na svojih spletnih straneh.

Na MJU je priprava novega ZEKom-2 potekala v delovni skupini, v kateri s svojimi predstavniki sodeluje tudi Agencija.

Predlog zakona je bil dne 28. 8. 2020 v okviru javne obravnave objavljen na Državnem portalu Republike Slovenije, e-uprava v rubriki e-demokracija z rokom do 31. 10. 2020 za morebitne pripombe.

Hkrati so bili vsi znani zainteresirani deležniki še posebej obveščeni o javni obravnavi.

Mnenja, predloge in pripombe strokovne in zainteresirane javnosti (brez omejitev v zvezi z zaupnostjo gradiva) so podali Svet za radiodifuzijo, Slovensko zavarovalno združenje, Rune Rural Networks, Akton d.o.o., TSmedia, Telekom Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Huawei, Svet za elektronske komunikacije (SEK), DARS, Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK), A1, Pošta Slovenije, Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS), Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS), Host net d.o.o., GZS – Medijska zbornica, Združenje kabelskih operaterjev Slovenije (ZKOS), Združenje slovenskih operaterjev digitalnih televizijskih storitev, GVO, T-2, d.o.o., Inštitut Digitas in Forum za digitalno družbo, DIGITALEUROPE in AKOS.

Mnenja, predloge ter pripombe smo upoštevali v pretežni meri bodisi s spremembami oziroma dopolnitvami zakonskega besedila bodisi z vidika večje jasnosti z ustreznimi dopolnitvami obrazložitve določb tega zakona. Ne glede na navedeno pa ni bilo mogoče upoštevati tistih pripomb in predlogov, ki so v nasprotju z določbami regulativnega okvira Evropske unije, različnih pripomb in predlogov pripombodajalcev, ki so v medsebojni koliziji, ter drugih predlogov in pripomb, za katere smo ocenili, da niso primerni.

Podrobnejše poročilo o upoštevanju pripomb bo v skladu z 204. členom ZEKom-1 objavljeno na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo pred sprejetjem zakona. V nadaljevanju podajamo pojasnila v zvezi z neupoštevanimi pripombami oziroma odgovore na posamezne komentarje zainteresiranih deležnikov.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

- pojasnila glede upoštevanja uvodnih pripomb posameznih pripombodajalcev so podana v okviru členov, na katere se pripombe smiselno nanašajo;
- glede pripombe DIGITALEUROPE k 3. členu osnutka, da je v predlogu veliko opredelitev izrazov, ki ne izhajajo iz Direktive 2018/1972/EU pojasnjujemo, da so posamezne opredelitve dodane le zaradi večje jasnosti in določnosti zakonskega besedila, precej opredelitev pa se nanaša tudi na

nacionalne določbe, ki niso povezane s prenosom sekundarne zakonodaje EU v pravni red Republike Slovenije;

- predlogi AKOS in Telekoma Slovenije k opredelitvam »dostopovne točke« in »dostopovnega omrežja« so bili delno upoštevani na način, da je bila prva opredelitev črtana, druga pa spremenjena, kot izhaja iz predloga zakona;

- predlog SOEK za dopolnitev opredelitve »fizične infrastrukture« iz 11. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev je skladna z Direktivo 2014/61/EU, pri čemer so strehe kot del stavb pomensko že vključene v opredelitev izraza;

- predlog SOEK za spremembo opredelitve »kabelske kanalizacije« iz 26. točke 3. člena ni bil upoštevan iz razloga, ker je v evidenci ZK GJI kabelska kanalizacija horizontalni gradbeni inženirski objekt, sestavljen iz kanalov, cevi in podobnega, ki omogoča postavitve in vzdrževanje telekomunikacijskih vodov. To je linijski objekt. Jašek je vertikalni gradbeni inženirski objekt, ki omogoča dostop do telekomunikacijskih vodov v kabelski kanalizaciji. To je navadno točkovni objekt

- predlog Telekoma Slovenije, naj se v opredelitev iz 30. točke 3. člena vključi sklic na zakon, ki ureja kritično infrastrukturo, ni bil upoštevan. Zakon, ki ureja kritično infrastrukturo, takšnega pojma namreč ne uporablja;

- predlog Telekoma Slovenije za spremembo opredelitve »komunikacijskega objekta« iz 33. točke 3. člena ni bil upoštevan. Menimo, da je opredelitev izraza v osnutku, ki se ne spreminja glede na ZEKom-1, ustrezna;

- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev opredelitve »maloobmočne brezžične dostopovne točke« iz 38. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev izraza je skladna z opredelitvijo iz Direktive 2018/1972/EU. Menimo, da so podzemne celice in izdvojene radijske glave že vključene;

- predlog Telekoma Slovenije za dopolnitev opredelitve iz 41. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev je skladna z 2. členom Direktive 2018/1972/EU. Uvodne izjave so namenjene zgolj obrazložitvi. Že iz predlagane opredelitve je razvidno, da ne vključuje storitev, pri katerih je medosebna in interaktivna komunikacija zgolj manjši pomožni del storitve, ki je dejansko povezan z drugo storitvijo;

- v zvezi s predlogom SOEK k 53. točki 3. člena pojasnujemo, da je opredelitev skladna s 27. točko 2. člena Direktive 2018/1972/EU. Opredelitev je bila sicer nekoliko popravljena na način, razviden iz predloga zakona;

- predloga SOEK in Host net za dopolnitev opredelitve iz 54. točke 3. člena nista bila upoštevana. Z dopolnitvijo opredelitve bi se naložitev obveznosti iz šestega odstavka 9. člena osnutka širila na brezžična omrežja, kar menimo, da ni primerno v skladu s pojasnili k poglavju o gradnji;

- predlog A1 za dopolnitev opredelitve iz 61. točke 3. člena ni bil upoštevan. Opredelitev iz osnutka je skladna z 10. točko 2. člena Direktive 2018/1972/EU;

- v zvezi s pripombo AKOS k 69. točki 3. člena pojasnujemo, da je opredelitev »razdelilna točka« prenos opredelitve »točka dostopa« iz Direktive 2014/61/EU. Ni potrebno, da tako direktiva kot zakon uporabljata enako poimenovanje;

- pripombe SOEK k 74. točki 3. člena so bile delno upoštevane na način, kot je razviden iz predloga zakona. Predlog Host net v tem delu ni bil upoštevan, saj mora biti opredelitev skladna z Direktivo 2014/61/EU;

- predloga Rune in Telekoma Slovenije, naj se v 3. členu dodata opredelitvi »skupne uporabe« oziroma »skupne gradnje« na tem mestu nista bila upoštevana. Kaj je skupna uporaba, izhaja že iz 133. člena osnutka, skupna gradnja pa je urejena v 11. členu osnutka. Vprašanje služnosti se rešuje na drugem mestu;

- predlog Telekoma Slovenije, naj se v 3. členu doda opredelitev »gospodarske javne infrastrukture« ni bil upoštevan, saj že iz druge področne zakonodaje izhaja, kdaj gre za gospodarsko javno infrastrukturo (zagotavljanje storitev proizvodnje, prenosa ali distribucije plina, električne energije,

vkjučno z javno razsvetljavo, ogrevanja, vode, vključno z odstranjevanjem ali čiščenjem odpadnih voda ter odplak in drenažnimi storitvami ter zagotavljanje prevoznih storitev, vključno z železnicami, cestami, pristanišči in letališči);

- predlog Telekom Slovenije, naj se v 3. členu doda opredelitev »mobilne dostopovne točke« ni bil upoštevan. V predlogu zakona je že opredeljena maloobmočna brezžična dostopovna točka;
- predlog SOEK za ponovno vključitev opredelitve »objekta« ni bil upoštevan. Opredelitev je bila namenoma izključena, saj ocenjujemo, da ni potrebna. Opredeljen je komunikacijski objekt, kar za potrebe tega zakona zadostuje;
- predlog Telekom Slovenije za dodatno opredelitev »agregator zagotavljanja storitev« ni bil upoštevan. Opredelitev ni potrebna, saj se ne uporablja v predlogu zakona;
- predlog Telekom Slovenije za dodatno opredelitev »nadomestne poti« ni bil upoštevan. Gre za splošen izraz, ki pomeni pot, ki v določenih situacijah (v primeru tega zakona ob prekinitvah/napakah) prevzame iste funkcije prvotne poti. Menimo, da dodatna opredelitev v predlogu tega zakona ni potrebna;
- predlog Medijske zbornice, naj se v zakonu opredeli, kaj je učinkovita raba radijskih frekvenc, ni bil upoštevan, saj učinkovite rabe frekvenc ni mogoče opredeliti na ravni zakonskega besedila;
- predlog AKOS za dodatno opredelitev »radiofrekvenčnega pasu« ni bil upoštevan«, saj bi uporaba dodatnega termina poleg radijske frekvence lahko privedla do nejasnosti tekom celotnega zakona;
- predlog Telekom Slovenije za opredelitev »zlorabe elektronskega komunikacijskega omrežja« ni bil upoštevan, saj se izraz v predlogu zakona ne uporablja.

II. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJSKIH OMREŽIJ IN STORITEV

- pripombe DIGITALEUROPE k 5. členu osnutka v zvezi s sporočanjem sprememb niso bile upoštevane. V danem primeru gre le za sporočanje sprememb podatkov in ne za obveznost dodatnega obveščanja. Brez teh podatkov agencija ne more učinkovito voditi evidence operaterjev;
- predlog Akton, da bi tudi ponudniki medosebnih komunikacijskih storitev, neodvisnih od številke, plačevali na podlagi obvestila, niso bili upoštevani, saj rešitev ne bi bila skladna z 12. členom Direktive 2018/1972/EU. Za te ponudnike ne sme veljati sistem splošne avtorizacije;
- predlog SOEK, da bi se prepovedalo pridobivanje statusa operaterja za osebe, ki izvajajo veriženje podjetij, ni bil upoštevan. Takšno določilo bi bilo v neskladju z 12. členom Direktive 2018/1972/EU. Poleg tega gre za vprašanje, ki sodi v statusno pravno zakonodajo in ne more biti predmet urejanja s tem predlogom zakona;
- predlog SOEK za dopolnitev drugega odstavka 5. člena osnutka ni bil upoštevan, saj dopolnitev ne bi bila skladna z drugim odstavkom 15. člena Direktive 2018/1972/EU;
- glede pripomb Akton k 6. členu osnutka pojasnjujemo, da edino Akton predlaga spremembe v načinu določanja plačil na podlagi obvestila. Ob tem dodajamo, da večina drugih držav članic EU sploh nima določenih nobenih izjem pri upoštevanju prihodkov od posredovanja mednarodnega prometa. Prav tako ni bil upoštevan dodaten predlog glede upoštevanja plačil povezanih družb, prek katerih operater nastopa na trgu druge države, drugim nacionalnim regulativnim organom. Upoštevati je treba, da povezane družbe, ki delujejo v drugi državi, izvajajo tudi druge dejavnosti iz naslova zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (ne le posredovanje mednarodnega prometa), tako da plačujejo na podlagi celotnega prometa, ni pa določena višina dajatve v drugi državi, ki predstavlja obveznost iz naslova opravljenega posredovanega mednarodnega prometa.

III. GRADNJA OMREŽIJ IN PRIPADAJOČE INFRASTRUKTURE

- številne pripombe v smeri določitve nosilca urejanja prostora za področje elektronskih komunikacij so bile upoštevane na način, da se za nosilca urejanja prostora predlaga ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije. Agencija v skladu s prostorsko zakonodajo ne more biti nosilec urejanja prostora;
- predlog Rune za natančnejšo opredelitev povečanja zmogljivosti v 1. točki tretjega odstavka 9. člena ni bil upoštevan. Povečanje zmogljivosti se nanaša na obstoječe komunikacijske objekte oziroma naprave elektronskih komunikacijskih omrežij, kar je razvidno iz uvodnega dela točke. Četudi se dodajajo visokozmogljivi infrastrukturni elementi, pridobitev gradbenega dovoljenja znotraj mej, ki jih določa pravilnik, ki določa enostavne komunikacijske objekte, ni potrebna;
- pripomba Telekoma Slovenije k četrtemu odstavku 9. člena bomo podrobneje preučili ob sprejemanju predvidenega podzakonskega akta;
- pripomba Telekoma Slovenije k šestemu odstavku 9. člena, naj se zapiše, da lastnik objekta operaterju ne sme zaračunati nadomestila za uporabo pasivne komunikacijske infrastrukture v objektu, ni bila upoštevana. Menimo, da bi šlo za prekomerno breme, ki bi ga investitor prevailil na kupca;
- pripomba ZKOS k šestemu odstavku 9. člena glede uporabljenih tehnologij ni bila upoštevana. Upoštevanje predloga bi pomenilo, da bi moral investitor poleg cevi zagotoviti tudi vse različne tehnologije (npr. UTP, optika, koaks...), kar bi pomenilo nesorazmerno breme, ki ga ne bi bilo mogoče upravičiti. Vsekakor pa je v skladu z Direktivo 2014/61/EU določena obveznost, da se vključi stavbna fizična infrastruktura (prazne cevi), ki omogoča namestitve vseh tehnoloških rešitev;
- predloga Host net in A1 k šestemu odstavku 9. člena, da se gradnja stavbne fizične infrastrukture uredi tudi za brezžična omrežja v skupnih delih stavbe, nista bila upoštevana. Zahteve za postavitve stavbne fizične infrastrukture so urejene v skladu z Direktivo 2014/61/EU. Določitev zakonske obveznosti za postavitve stavbne fizične infrastrukture tudi za brezžična omrežja bi bila prekomerna in bi se odrazila v draženju stavb;
- predlog A1 za razširitev obveznosti v devetem odstavku 9. člena ni bil upoštevan. Naložitev takšne obveznosti prvotnemu investitorju ne bi bila sorazmerna;
- pripomba A1 k 9. členu v zvezi z lažjo izgradnjo elektro energetskih priključkov ni bila upoštevana, saj ne gre za materijo, ki bi bila predmet urejanja z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Gre za vprašanja, ki jih ureja druga področna zakonodaja;
- predlog A1 k 9. členu, naj zakon kot specialni predpis glede na Stanovanjski zakon uredi gradnjo in vzdrževanje stavbne fizične infrastrukture na način, da se bo štelo, da gre za redni posel, kjer soglasje lastnikov ni potrebno, ni bil upoštevan. Gre za materijo, ki jo ureja drug zakon, takšna določba v predlogu tega zakona pa bi pomenila prevelik poseg v lastninsko pravico etažnih lastnikov;
- pripombe Telekoma Slovenije in SOEK na eni in pripombe AKOS na drugi strani glede rokov v 10. členu so kontradiktorne. V predlogu zakona smo ohranili roke iz osnutka zakona;
- pripomba Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 11. člena, da morata infrastrukturni operater in zainteresirani soinvestitor vsak zase urediti pogodbeno razmerja z lastniki nepremičnin in da to ne sme vplivati na začetek gradnje, ni bila upoštevana. Zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti skupne gradnje, ki je v javno korist, se predlaga določba, v skladu s katero se služnost, pridobljena na nepremičninah v lasti države in lokalnih skupnosti, v primeru operaterjev omrežja razteza tudi za primer skupne gradnje, vendar le v okviru obstoječe trase in ob plačilu nadomestila za služnost;
- predlog GVO za črtanje sedmega odstavka 11. člena ni bil upoštevan. Določba je skladna z nameni, ki jih zasleduje Direktiva 2014/61/EU. Obveznost velja samo v primeru gradnje iz javnih sredstev in je namenjena preprečevanju nepotrebnih posegov v prostor. Pri tem je strošek položitve prazne kableske kanalizacije zanemarljiv v primerjavi s stroški ponovnega prekopavanja ceste;
- pripomba Telekoma Slovenije k 11. členu, v skladu s katero v primeru realizacije skupne gradnje, omrežje pet let ne bi moglo biti predmet regulacije, če imata vsaj dva soinvestitorja status operaterja

omrežja, ni bila upoštevana. Spodbujanje investicij se v skladu z določbami Direktive 2018/1972/EU ureja v 153. členu osnutka (regulativna obravnava novih zelo visokozmogljivih omrežnih elementov) in 157. členu (prevzem zavez);

- predlog Telekom Slovenije za dopolnitev prvega odstavka 13. člena ni bil upoštevan. Takšna določba bi pomenila dodatno administrativno breme. Se bo pa problematika deloma reševala v okviru urejanja varovalnih pasov;

- predlog GVO za popravke v drugem odstavku 13. člena ni bil upoštevan. Menimo, da je obstoječa dikcija primerna. Prestavitve lahko izvede lastnik ali pa od njega pooblaščen izvajalec (torej samo na podlagi pooblastila lastnika – tako način prestavitve in zaščite v vsakem primeru ostane v pristojnosti lastnika);

- predlog AKOS, naj se iz obveznosti vpisa v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov izvzame infrastrukturo v opuščanju, ni bil upoštevan. Obveznost celostnega vpisa je bila določena z ZEKom-1C leta 2017, pri čemer je enoletno prehodno obdobje poteklo avgusta 2018. Določba je bila tako že konzumirana;

- predlog SOEK za črtanje šestega odstavka 14. člena ni bil upoštevan. Ne gre za iste podatke, za katere že velja obveznost vpisa v evidenco, temveč npr. podatke o zasedenosti, mobilnih omrežjih. Če so zavezanci podatke že poslali za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov, jih agencija ne sme še enkrat zahtevati. Glede na to, da 260. in 261. člen osnutka nudita podlago agenciji za zbiranje podatkov, določba šestega odstavka 14. člena ne predstavlja dodatnega administrativnega bremena;

- pripomba A1 k 14. členu, naj GURS po prejemu vloge za vpis podatkov v evidenco doda zaznambo o prejeti vlogi, ni bila upoštevana. Evidenca ne nudi možnosti vpisa zaznambe. V zadnjem obdobju se sicer po naših podatkih časovni zamiki pri vpisu zmanjšujejo;

- pripombe A1 k 15. členu so bile delno upoštevane. Glede oblike je dodano, da morajo biti podatki zagotovljeni v obliki, kot je zahtevana za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov. Roki so določeni v skladu s četrtem in petim odstavkom 4. člena Direktive 2014/61/EU. V skladu z direktivo je v drugem odstavku 15. člena tudi določeno, da se dostop do podatkov odobri pod sorazmernimi, nediskriminacijskimi in preglednimi pogoji;

- pripombe k 16. členu (varovalni pasovi) so kontradiktorne. Pripombe Telekom Slovenije in SOEK so bile delno upoštevane na način, kot je razviden iz predloga zakona. Glede pripomb Rune pojasnujemo, da varovalni pas ne pomeni, da se v tem pasu ne sme graditi, ampak le, da je treba pridobiti predhodno soglasje. Širina pol metra bi bila zaradi zaščite vodov in objektov lahko premajhna. Varovalni pas mora biti zaradi omejevanja lastninske pravice, čim ožji, vendar ne toliko, da bi to povzročalo škodo elektronskim komunikacijskim omrežjem;

- predlog GVO, naj se v 16. členu doda nov odstavek, v katerem se določi, da sta investitor in izvajalec del nerazdelno odgovorna za povzročeno škodo na omrežju, če nista pred pričetkom del pridobila informacij o omrežju, ni bila upoštevana. Gre za vprašanje pogodbenega urejanja, ki ne sodi v področje urejanja tega zakona;

- pripomba A1, naj se v drugem odstavku 18. člena dodajo reference in bančne garancije, ni bila upoštevana. Bančne garancije se ne zahtevajo zaradi visokih stroškov. Organi razpolagajo z zadostnimi informacijami, zato referenc ni treba uvrstiti med obvezne sestavine. Glede pripombe v tretjem odstavku, naj se doda tudi informacije o zagotovljenih finančnih virih za uresničevanje napovedane gradnje, menimo, da to sodi že pod »dokazila o finančni izvedljivosti načrtovanih investicijskih projektov«. O potrebnosti sestavin iz tretjega odstavka odloča organ javnega sektorja, ki dodeljuje javna sredstva;

- pripomba GVO k petemu odstavku 18. člena, naj se rok šestih mesecev skrajša na štiri mesece, ni bila upoštevana. Določen je zgolj maksimalen rok, pri čemer se posamezni postopki med seboj

razlikujejo, zato je tudi čas, potreben za izvedbo postopka različen. V konkretnem primeru se o roku dogovorita organ javnega sektorja in agencija;

- v zvezi s pripombo GVO k šestemu odstavku 18. člena, naj se javno objavi ime tistega, ki je izrazil tržni interes, pojasnujemo, da so podatki o izkazanem tržnem interesu že sedaj javni (kar predvideva tudi osnutek). Sankcioniranje za neizpolnitev tržnega interesa je urejeno v skladu z Direktivo 2018/1972/EU;

- pripombe GVO k tretjemu odstavku 19. člena ni bilo mogoče upoštevati, saj so pogoji usklajeni z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 (t. i. GBER uredba);

- pripomba GVO k četrtemu odstavku 19. člena ni bila upoštevana. Razlogi, zaradi katerih operater omrežja ni upravičen do javnih sredstev, so določeni v skladu z Uredbo 651/2014/EU. Dopolnitev določbe s sklicevanjem na izpolnitev tržnega interesa bi bila lahko v praksi izrazito problematična (določene omrežne priključne točke ostanejo nepokrite iz različnih razlogov, tudi objektivnih);

- pripomba GVO k sedmemu odstavku 19. člena ni bila upoštevana. Ne glede na navedeno so določene tolerance pri trasi seveda dopustne;

- predlog A1 za dopolnitev osmega odstavka 19. člena z navedbo, da morajo biti cene enake najmanj celotno minimalno obdobje določeno na razpisu in se lahko usklajujejo samo v skladu z rastjo inflacije, ni bil upoštevan. Menimo, da bi predlagana rešitev pomenila prekomerno omejitev. V osmem odstavku 19. člena osnutka ZEKom-2 je sicer določeno, da mora cena operaterskega dostopa do omrežja, zgrajenega z javnimi sredstvi, temeljiti na načelih stroškovne naravnosti oblikovanja cen, ki jih nadzira agencija. Pri tem agencija upošteva naložbe operaterja omrežja ter cene, ki so na voljo na primerljivih konkurenčnih trgih in pri operaterjih omrežij. Torej ima agencija možnost zahtevati uravnavanje cen, če so te previsoke. Dodaten varovalni mehanizem glede previsokih cen je tudi v devetem odstavku tega člena (vračanje viškov državnih pomoči sofinancerju projekta).

IV. RAZLASTITEV IN OMEJITEV LASTNINSKE PRAVICE

- glede pripombe Telekoma Slovenije k 25. členu pojasnujemo, da je bil namen določbe pojasnjen že v obrazložitvah k ZEKom-1. Ni nujno, da je služnost enaka zmanjšani vrednosti služeče nepremičnine ali dejanske škode in izgubljenega dobička, ampak je lahko tudi nižja. V tem okviru je omogočeno svobodno dogovarjanje, saj ima služnostni upravičenec lahko interes, da bo lažje dostopal do komunikacijskega omrežja, kar se bo lahko odrazilo tudi pri višini denarnega nadomestila za služnost;

- glede predlogov za določitev neodplačnih služnosti menimo, da bi šlo v primeru posega na nepremičnine v zasebni lasti za prevelik poseg v lastninsko pravico. Morebitna določitev neodplačnih služnosti na vseh nepremičninah v lasti države in samoupravnih skupnosti pa bila je vprašljiva s systemskega vidika gospodarnega ravnanja z državnim in občinskim premoženjem. Takšen predlog je bil sicer vključen v predlog ZEKom-1C, kot je bil predložen v medresorsko usklajevanje, vendar je bil umaknjen zaradi nasprotovanja resorjev in Skupnosti občin Slovenije. Nadalje pojasnujemo, da ni mogoče metodologije izračuna teh služnosti urejati s splošnim aktom agencije. Tudi sicer bi tovrstno urejanje na normativni ravni z morebitnim pravilnikom ministra lahko v določenih primerih celo podražilo služnosti na območjih, kjer obstaja velik interes za gradnjo javnih komunikacijskih služnosti in je mogoče glede na obstoječo ureditev služnost pridobiti po nižji ceni;

- predlog GVO za dopolnitev tretjega odstavka 25. člena ni bil upoštevan. Operaterjem se omogoča skupna uporaba, ni pa prepovedano graditi (ob pridobljeni služnosti), četudi obstaja možnost skupne uporabe;

- pripomba Telekom Slovenije k prvemu odstavku 26. člena ni bila upoštevana. Predlog bi lahko pomenil pretiran poseg v lastninsko pravico (sklicevanja na stara omrežja, ki niso nujno povezana s tokratnim pridobivanjem služnosti).

V. RADIOFREKVENČNI SPEKTER

- splošne pripombe Telekom Slovenije k temu poglavju so bile obravnavane pri posameznih členih. Iz pripombe, da osnutek ne vsebuje določil o pravicah in obveznostih v zvezi z uporabo radijskih frekvenc za satelitske storitve, ni povsem jasno razvidno, kaj je predlagatelj imel v mislih. Menimo, da ne gre za vsebine, ki bi jih bilo treba urejati z zakonom. Podrobnejši pogoji so odločeni v načrtu uporabe radijskih frekvenc in odločbah o dodelitvi radijskih frekvenc;

- predlogi SOEK za spremembo naslovov in razporeditev členov so bili upoštevani delno, kot je razvidno iz predloga zakona. V preostalem ne vidimo dodane vrednosti v morebitni prerazporeditvi členov;

- pripomba SOEK k tretjemu odstavku 29. člena, naj se upošteva tudi mednarodne sporazume, ni bila upoštevana. Mednarodni sporazumi, ki zavezujejo Slovenijo, so ratificirani in sodijo med mednarodnopravne akte, uveljavljene v Republiki Sloveniji. Dopolnitev tako ni potrebna;

- predlog Medijske zbornice za spremembo četrtega odstavka 29. člena ni bil upoštevan. Določba, ki je bila v zakonsko urejanje vključena že z ZEKom-1C, je namenjena situacijam, ko prihaja do težav zaradi nespoštovanja mednarodnih sporazumov s strani tretjih držav (ko torej prihaja do motilnega signala iz sosednje države). S tem, ko agencija v teh primerih dopusti večjo oddajno moč, samo uravnoteži dejansko stanje, prvotno določeno območje pokrivanja pa se pri tem ne poveča. Če bi dopustili spremembe območja pokrivanja, bi bilo to lahko sporno z vidika zagotavljanja konkurence;

- predlog Telekom Slovenije, da se četrti odstavek 31. člena dopolni tako, da se v zadnjem stavku vključi sodelovanje pristojnih organov drugih držav članic, ni bil upoštevan. Sodelovanje s pristojnimi organi drugih držav članic je navedeno že v prvem stavku. Pri sprejemanju ukrepov pa ne moremo na ravni zakona zavezati organov, ki ne sodijo pod našo jurisdikcijo (obveznost sodelovanja pa izhaja že iz prvega stavka);

- pripombe SOEK k tretjemu odstavku 34. člena, naj se pri določanju omejitev v največji možni meri upoštevajo veljavna priporočila institucij EU s področja varovanja zdravja pred elektromagnetnimi polji, ni mogoče upoštevati na predlagan način. V Sloveniji so mejne vrednosti določene v uredbi, ki sodi v resorno pristojnost Ministrstva za okolje in prostor. Pri sprejemanju uredbe se upošteva tudi relevantno Priporočilo EU. Ni pa se mogoče pri določanju omejitev sklicevati na Priporočilo EU, če v Sloveniji obstaja veljaven pravni akt, ki določa mejne vrednosti;

- pripomba SOEK k šestemu odstavku 37. člena, naj se objavijo podatki o pravicah, pogojih, postopkih, dajatvah in pristojbinah, pojasnujemo, da so bistveni podatki razvidni iz registra izdanih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, način izračuna plačil pa je razviden iz splošnega akta. Po koncu javne dražbe agencija tudi objavi višino plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine. Objava celotnih odločb bi pomenila preveliko administrativno breme za agencijo, je pa mogoče zadevne informacije vsekakor pridobiti prek zahteve za dostop do informacij javnega značaja;

- predlog Medijske zbornice za črtanje petega odstavka 39. člena ni bil upoštevan. Takšno določbo je vseboval že 31. člen ZEKom-1, in sicer gre za izjemne primere, ko je podelitev radijskih frekvenc brez javnega razpisa potrebna zaradi zasledovanja ciljev javnega interesa, ki morajo biti v skladu s pravom EU. Navedeno je skladno s tretjim odstavkom 48. člena Direktive 2018/1972/EU. Takšen primer predstavlja ureditev v zakonu, ki ureja digitalno radiodifuzijo. Glede na to, da bodo v skladu s predlogom tudi te vsebine urejene v tem zakonu, je določba dopolnjena z ustreznim sklicem na določbo o posebni ureditvi za namene javne radiotelevizije;

- predlog SOEK za spremembo prvega odstavka 41. člena je bil delno upoštevan na način, kot je razviden iz predloga zakona. Ob tem še dodajamo, da Direktiva 2018/1972/EU določa merila, ki jih države članice lahko upoštevajo;
- pripomba A1 k drugemu odstavku 42. člena, da za prenos 53. člena Direktive 2018/1972/EU zadostuje, da se dovoli uporaba radijskih frekvenc v načrtu uporabe radijskih frekvenc, ni pa potrebno izpeljati samih postopkov dodelitve, ni bila upoštevana. Kot razumemo namen Direktive 2018/1972/EU, je potrebna tako uskladitev načrta uporabe radijskih frekvenc s tehničnimi izvedbenimi ukrepi kot tudi sama izvedba razpisa (kjer je ta potreben). Če se prilagodi samo načrt uporabe, še ne pomeni, da je zadevni radiofrekvenčni pas tudi dejansko na razpolago za uporabo;
- pripombe A1 k 43. členu osnutka so bile delno upoštevane. Nadzor nad izvajanjem določbe že v skladu z besedilom osnutka izvaja agencija. Pogoji objave morajo biti v skladu z Direktivo 2018/1972/EU objavljeni na enotni kontaktni točki. Za zagotavljanje večje učinkovitosti je bila dodana podlaga za reševanje sporov v zvezi s postavitvijo maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk pred agencijo;
- predlog Telekom Slovenije za dopolnitev 47. člena z navedbo, katerim uporabnikom je določba o alternativni uporabi harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra namenjena, ni bila upoštevana. Ni namreč mogoče vnaprej na ravni zakona določiti, za katere uporabnike bi alternativna uporaba lahko prišla v poštev. Če ni interesa za uporabo zadevnega radiofrekvenčnega pasu za harmoniziran namen, se ga lahko podeli za drug namen, kot je vnaprej predviden z načrtom uporabe radijskih frekvenc;
- predlog SOEK, da se v drugem odstavku 48. člena določi, kdo je predsednik komisije in pogoji zanj, ni bil upoštevan. Sklic iz 56. člena se ne nanaša na predsednika komisije, ampak na komisijo. Urejanje načina določitve predsednika razpisne komisije v zakonu bi pomenilo prekomerno normiranje;
- predlogi Telekom Slovenije in SOEK v smeri črtanja določbe sedmega odstavka 49. člena oziroma natančnejše določitve pogojev za razveljavitev razpisa, niso bili upoštevani. Določba predstavlja zakonsko podlago za razveljavitev sklepa o uvedbi javnega razpisa v izjemnih primerih, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti na ravni zakona. Pri razpisih vsaka stranka nosi svoje stroške priprave razpisne dokumentacije;
- pripomba SOEK k devetemu odstavku 56. člena ni bila upoštevana, saj njena vsebina že jasno izhaja iz drugega odstavka 59. člena (podvajanje ni potrebno);
- predlog A1 za črtanje drugega odstavka 59. člena ni bil upoštevan. Uporaba pravil splošnega upravnega postopka že od oddaje popolnih vlog bi pomenila podaljšanje in komplikacijo postopkov, kar ni v skladu z načelom ekonomičnosti in učinkovito rabo radiofrekvenčnega spektra. Agencija v razpisni dokumentaciji začrta postopek, ki ga mora nato tudi upoštevati;
- predlog Telekom Slovenije, da se v 62. členu določi pravilo, da se dražba prekine, če se v okviru dražbe preseže vnaprej določena najvišja cena, ni bil upoštevan. Tovrstno določilo ni predmet normativnega urejanja in bi lahko vodilo v strateško izigravanje konkurentov. Agenciji je zaupano upravljanje z radiofrekvenčnim spektrom, v okviru katerega mora skrbeti za učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra in posebno pozornost nameniti tudi konkurenčnim vidikom. Morebitna določitev najvišje cene je tako prepuščena agenciji, ki vodi javno dražbo;
- predlog Medijske zbornice, da se doda nov 63.a člen o območjih pokrivanja za analogno radiodifuzijo, ni bil upoštevan. Za razrešitev dosedanjih težav glede območij pokrivanja se vzpostavlja pravna podlaga za sprejem splošnega akta, ki bo določil način določanja območij pokrivanja. Predloga, da bi se z zakonom določilo, da ne sme priti do spremembe območij pokrivanja, ni bilo mogoče upoštevati, saj bi takšna rešitev lahko vodila do neučinkovite uporabe radijskih frekvenc in neenake obravnave imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc;

- pripomba Medijske zbornice k prvemu odstavku 64. člena ni bila upoštevana. Obrazložitev je bila že večkrat podana, nazadnje ob predložitvi gradiva v javno obravnavo;
- predlogi Telekom Slovenije k drugemu odstavku 64. člena niso bili upoštevani. Črtanje točk ni mogoče, saj mora biti besedilo skladno z drugim odstavkom 47. člena Direktive 2018/1972/EU. Glede predloga, naj se za besedo »pokritosti« doda besedilo »skladno s pogoji v javnem razpisu« pojasnjujemo, da ni nujno, da gre vedno za javni razpis, saj se radijske frekvence v določenih primerih podeljujejo tudi brez razpisa;
- predlog Telekom Slovenije za črtanje tretjega odstavka 64. člena ni bil upoštevan, saj gre za prenos drugega odstavka 47. člena Direktive 2018/1972/EU. Dodana pa je bila pravna podlaga za sprejem splošnega akta, s katerim bo agencija lahko podrobneje uredila izvajanje tega člena. Sklicevanje na predpise, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence, je skladno z Direktivo 2018/1972/EU;
- predlogi Telekom Slovenije in SOEK za spremembe pri podeljevanju radijskih frekvenc za testne namene so bili deloma upoštevani na način, kot je razviden iz spremenjene določbe predloga zakona;
- pripomba Medijske zbornice k prvemu odstavku 68. člena glede arbitrarnega odločanja agencije pri prenosu pravice do uporabe radijskih frekvenc ali oddaje pravice v najem ni bila upoštevana. Dikcija, za katero pripombodajalec meni, da je sporna, je skladna s točko c) tretjega odstavka 51. člena Direktive 2018/1972/EU;
- pripomba Medijske zbornice k osmemu odstavku 69. člena glede zmanjševanja območij pokrivanja ni bila upoštevana. Z zakonom določena prepoved spreminjanja območij pokrivanja ne bi bila primerna, kot je bilo pojasnjeno že zgoraj;
- predlog Telekom Slovenije k 72. členu, da se opredeli možnost določitve najvišjega zneska plačila za rabo omejene naravne dobrine, ni bil upoštevan. Kot obrazloženo zgoraj, je morebitna določitev najvišjega zneska prepuščena agenciji, ki vodi javno dražbo;
- predlogi SOEK in Telekom Slovenije glede določitve obročnega plačila zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine niso bili upoštevani. Določba devetega odstavka 72. člena osnutka je skladna z drugim odstavkom 42. člena Direktive 2018/1972/EU, ki v c) točki določa, da je treba v največji možni meri uporabiti načine plačila, povezane z dejansko razpoložljivostjo radiofrekvenčnega spektra za uporabo. Ni pa z Direktivo 2018/1972/EU določena absolutna obveznost plačila v obrokih. Osnutek zakona sicer tako kot ZEKom-1 omogoča tudi plačilo v obrokih;
- predlog Telekom Slovenije za črtanje 73. člena ni bil upoštevan. Gre za pomembno določbo, namenjeno preprečevanju izkrivljanja konkurence;
- pripomba Medijske zbornice k 74. členu z vidika poseganja agencije na področje Agencije za varstvo konkurence in ukinjanja medijev zaradi lastniških sprememb ni bila upoštevana. Določba je skladna s točko e) drugega odstavka 52. člena Direktive 2018/1972/EU. Črtanje določbe oziroma določanje izjem za radiodifuzijo ni dopustno.

VI. DIGITALNA RADIODIFUZIJA

- predlog Medijske zbornice, da se agencijo v 76. členu zaveže, da najpozneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi zakona izvede razpis za regionalne multiplekse, v treh mesecih o podelitvi frekvenc pa izvede razpis za podelitev pravic za razširjanje programov v posameznih regionalnih multipleksih, ni bil upoštevan. Radijskih frekvenc za lokalna oziroma regionalna območja brez predhodne analize ni mogoče oziroma smiselno podeljevati. Po podatkih agencije je razporeditev frekvenc za digitalni radio tudi še nedorečena, saj še vedno potekajo koordinacijske aktivnosti v več regionalnih skupinah.

VII. OŠTEVILČENJE

- predlog Telekom Slovenije za dopolnitev prvega odstavka 98. člena ni bil upoštevan. Drugi odstavek 93. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da morajo biti izpolnjene vse ustrezne zahteve, določene na podlagi 94. člena, ki ureja postopek za dodeljevanje številskih virov. To je preneseno prek celotnega postopka in poseben sklic na 100. člen ni potreben. Agencija po prejetju vloge v vsakem primeru preveri, ali prosilec izpolnjuje vse zahteve;
- glede pripombe Telekom Slovenije k tretjemu odstavku 98. člena osnutka, naj agencija pripravi in objavi posebne pogoje za vlagatelje, ki niso operaterji, pojasnujemo, da merila za ocenjevanje sposobnosti upravljanja z elementi oštevilčenja določi agencija s splošnim aktom na podlagi šestega odstavka 98. člena;
- pripomba Telekom Slovenije k drugemu odstavku 101. člena ni bila upoštevana. Agencija bo v odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja zapisala, da mora imetnik odločbe zagotoviti skladnost s predpisi o varstvu potrošnikov in drugimi predpisi držav članic, povezanih z uporabo elementov oštevilčenja, ki se uporabljajo v državah, v katerih se bodo elementi oštevilčenja uporabljali. Odgovornost imetnika odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja je, da spoštuje predpise v državi, v kateri ponuja oziroma izvaja storitev.
- v zvezi s pripombo Telekom Slovenije k četrtemu odstavku 101. člena pojasnujemo, da gre za prenos četrtega odstavka 93. člena Direktive 2018/1972/EU. Poudarjeno je, da se določba tega člena uporablja samo za specifične storitve, za katere je bila podeljena pravica rabe;
- pripomba T-2 k 103. členu, ki ureja prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja, ni bila upoštevana. Predlagana rešitev bi pomenila preširoko diskrecijo agencije pri ugotavljanju, kdaj zagotavljanje storitev ni dovolj varno in predstavlja povečano tveganje, da se na kritični infrastrukturi ne bo zagotavljalo storitev končnim uporabnikom. Varstvo končnih uporabnikov v primeru stečajev operaterjev je predvideno v skladu s 106. členom osnutka zakona;
- predlog Telekom Slovenija za nov 111. člen, ki bi operaterjem naložil, naj sprejmejo ustrezne organizacijske in tehnične ukrepe za preprečevanje zlorab elementov oštevilčenja, ter vzpostavil podlago za splošen akt agencije, ni bil upoštevan. Operaterji že v skladu z veljavno ureditvijo lahko sami sprejmejo organizacijske in tehnične ukrepe za preprečevanje zlorab.

VIII. VARNOST OMREŽIJ IN STORITEV TER DELOVANJE V IZJEMNIH STANJIH

- pripombe družbe Huawei k 112. členu osnutka, ki so se vsebinsko nanašale na predvideno implementacijo Nabora orodij EU za kibernetiko varnost tehnologije 5G (t.i. Nabor orodij EU) oziroma način njene implementacije, so bile v večjem delu upoštevane. Pojasnujemo, da so bile določbe poglavja o varnosti omrežij in storitev ter delovanju v izjemnih stanjih v predlogu zakona precej spremenjene glede na osnutek iz javne obravnave. Z vidika jasnosti je bila vsebina, ki se nanaša na implementacijo pretežno strateških ukrepov t.i. Nabora orodij EU izločena v nova člena 115 (dodatne varnostne zahteve) in 116 (določitev dobaviteljev z visokim tveganjem) ločeno od splošnih vsebin oziroma obveznosti operaterjev iz 114. člena (varnost omrežij in storitev), to je od predhodnega 112. člena osnutka. Pri tem smo implementacijo t.i. Nabora orodij EU predvideli ob upoštevanju (kolikor mogoče) pripomb iz javne obravnave s kriteriji, varovalkami in pravnimi sredstvi. Pojasnujemo še, da kriteriji za določanje dobavitelja z visokim tveganjem niso tehnični temveč pretežno strateško varnostni in so sedaj vključeni v zakon, dane so tudi podlage agenciji, da bo v splošnem aktu uredila tehnične ukrepe (kar ne more biti predmet zakona). Nacionalna varnost je v pristojnosti držav članic, zato je ureditev lahko tudi širša, kot to priporoča t.i. Nabor orodij EU. Tudi Direktiva 2018/1972/EU (t.i. EECC) ne posega v področje nacionalne varnosti niti ne izključuje implementacije t.i. Nabora orodij EU. Evropska komisija celo vzpodbuja in pričakuje implementacijo t.i. Nabora orodij EU (prek svojih Sporočil) s strani držav članic. Ob tem se bo skladnost (sedaj)

predvidene ureditve z Ustavo in mednarodnimi pogodbami dodatno preverjala tudi s strani za to pristojne Službe Republike Slovenije za zakonodajo in v medresorskem usklajevanju. Glede notifikacije tehničnega predpisa skladno s TIRS direktivo pojasnjujemo, da mora biti besedilo za takšno notifikacijo stabilno, zato bo to izvedeno v naslednjih fazah postopka. Primerjalno-pravni pregled je pripravljen za zakon v celoti (ne za posamezne rešitve), gradivu je priložen t.i. MSP test;

- pripombe fizičnih oseb 1 in 2 glede spornosti določb 112. člena osnutka z vidika Ustave in mednarodnih aktov, ki so se vsebinsko nanašale na predvideno implementacijo t.i. Nabora orodij EU oziroma način njene implementacije, so bile v pretežnem delu upoštevane na način, kot je to opisano pri odzivu na pripombe Huawei k temu členu zgoraj;
- pripombe A1, ZKOS, SOEK, HOST NET in DIGITALEUROPE k 112. členu osnutka so bile pretežno upoštevane na način, ko je to sedaj razvidno iz 115. in 116. člena. Pri tem so bile upoštevane pripombe, naj se ukinejo predhodna soglasja vlade glede opreme in storitev zaradi predvidljivosti investicijskega okolja. Z uvedbo splošnega akta agencije so bile upoštevane pripombe SOEK, naj agencija pripravi usmeritve, ki jih morajo operaterji upoštevati pri oceni tveganj. Upoštevana je bila pripomba DIGITALEUROPE, naj bodo kriteriji določeni v zakonu, ni pa bila v pretežnem delu upoštevana njihova pripomba, naj bodo določeni subjekti izločeni iz obveznosti. Pojasnjujemo, da je nabor zavezanih subjektov v 115. členu zamejen in ne gre za vse operaterje (obveznosti so povezane z implementacijo t.i. Nabora orodij EU), glede splošnih obveznosti vseh operaterjev (sedaj 114. člen) pa njihov predlog tudi ni jasno izoblikovan in utemeljen. Pojasnjujemo še, da morajo vsi sprejeti ukrepi ob upoštevanju stanja zagotoviti (le) raven varnosti, primerno predvidenemu tveganju. V preostalem so spremembe 112. člena osnutka v sedanjem 114. členu (varnost omrežij in storitev), ki se nanašajo na vse operaterje, posledica splošnih pripomb za večjo uskladitev z zakonom, ki ureja informacijsko varnost (ZInfV) in za večjo jasnost;

- pripomba Telekom Slovenije k 112. členu osnutka, naj se določi možnost, da operater začasno blokira internetno storitev oziroma spletno mesto, ni bila sprejeta, saj menimo, da o morebitni blokadi odloča sodišče;

- pripombe Telekom Slovenije, SOEK, DIGITALEUROPE k 113. členu osnutka so bile pretežno upoštevane na način, kot je razvidno v 117. členu (obveznost obveščanja in poročanja o varnostnih incidentih). Operaterji sedaj poročajo brez nepotrebnega odlašanja, ne pa več takoj (DIGITALEUROPE). Agencija sedaj s splošnim aktom določi vsebino obvestila (SOEK, Telekom Slovenije) in v katerih primerih gre za pomemben vpliv varnostnega incidenta na delovanje javnih komunikacijskih omrežij in storitev (SOEK), pri čemer so v zakonu ohranjena osnovna merila. V vseh primerih se govori o varnostnem incidentu in ne več o kršitvi (SOEK). Poročanje in obveščanje se glede na različna področja urejanja ne more povsem poenotiti in medzakonsko uskladiti (Telekom Slovenije), skušali pa smo se kar najbolj približati ureditvi zakona, ki ureja informacijsko varnost. V tej fazi tudi še ni mogoče za poročanje predvideti enotno kontaktno točko (SOEK). V primeru, da bo kasneje vzpostavljena enotna platforma, do katere bi lahko dostopali vsi relevantni organi, bo to takrat omogočeno prek nje. Glede obveščanja njihovih uporabnikov s strani operaterjev, je bila sprejeta pripomba glede sklicev (SOEK), v preostalem gre za vsebine iz Direktive 2018/1972/EU.

- pripombe SOEK k 114. členu in 115. osnutka, so bile deloma upoštevane. Glede predloga k 114. členu osnutka, da se opredelijo termini »majhen vpliv«, »velik vpliv«., pojasnjujemo, da je bila pripomba upoštevana na način, kot je sedaj razvidno v 118. členu (vrednotenje varnostnega incidenta), s tem, da je bila dodana podlaga za splošni akt agencije. Niso pa bile upoštevane pripombe k delu 114. člena ter k 115. členu osnutka, da naj se določbe, ki pooblaščajo pristojni organ, da v primerih težjega ali kritičnega incidenta ter v primeru stanja povečane ogroženosti lahko ukrepa tudi z odločbo operaterjem, da sprejmejo ustrezne ukrepe, črta ali dopolni glede opredelitev postopka, pojmov itd.. Pojasnjujemo, da so vsebinsko povsem podobne določbe tudi v zakonu, ki ureja informacijsko varnost, kjer so bile takšne rešitve sprejete v zakonodajnem postopku (ob

pregledu ustreznih služb vlade in Državnega zbora). Pojasnujemo, da so zadevne vsebine sedaj urejene izven 118. člena na način, kot je to razvidno v 119. (ukrepanje v primeru težjega in kritičnega incidenta ali kibernetnega napada) ter v 120. členu (stanje povečane ogroženosti in ukrepanje).

- pripombe agencije k 114 in 115. členu osnutka glede prenosa pristojnosti glede ukrepanja v primerih težjega in kritičnega incidenta ali kibernetnega napada ter v primeru stanja povečane ogroženosti na Upravo Republike Slovenije za informacijsko varnost (URSIV) so bile upoštevane v 119. in 120. členu.

- pripombe Telekom Slovenije in SOEK k 117 členu osnutka so bile upoštevane v pretežni meri. Niso bile upoštevane pripombe Telekom Slovenije naj se omeji število revizij, saj gre za prenos točke b) drugega odstavka 40. člena Direktive 2018/1972/EU, kjer niso določene nobene omejitve glede zahtev po reviziji, če se letno pojavi več varnostnih incidentov, je lahko na mestu tudi zahteva po več izvedenih revizijah. S črtanjem pa je bila upoštevana pripomba obeh deležnikov glede uporabe izraza »poglobljena tehnična raven«, kot razvidno iz 122. člena.

- pripomba Telekom Slovenije k 120. členu osnutka, da naj bo funkcija prednosti obveznost le za javno telefonsko storitev in ne za vse operaterje, ni bila upoštevana. Pojasnujemo, da glede navedenega zakon ne prinaša nove obveznosti, temveč je ta vsebovana že v veljavnem zakonu in sicer prek zadnje novele ZEKom-1C na način, da morajo operaterji navedeno zagotavljati (le) v okviru svojih tehničnih možnosti, operaterjem pa je bilo (že) omogočeno tudi prehodno obdobje za prilagoditev obveznostim.

IX. ZAGOTAVLJANJE KONKURENCE

- pripomba AKOS k 125. členu osnutka je bila upoštevana z dopolnitvijo pripadajoče obrazložitve;

- predlog Telekom Slovenije, da se v četrtem odstavku 127. člena za besedno zvezo »trajnostno konkurenco« doda besedna zveza »omogočanje investicij v omrežja« ni bil upoštevan, saj so investicije v besedilu določbe pomensko že vključene;

- pripombe Telekom Slovenije za dopolnitev 129. člena osnutka ZEKom-2, vključno z vzpostavitvijo podlage za dodaten podzakonski akt niso bile upoštevane. Gre za prenos točke d) drugega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU, v skladu s katero je pristojnost naložitve obveznosti zaupana nacionalnemu regulativnemu organu. Podrobnosti bo agencija določila v morebitni odločbi. Kaj so dopolnilne storitve, je pojasnjeno v obrazložitvi določbe v skladu z namenom Direktive 2018/1972/EU, kot izhaja iz Uvodne izjave 153. Smernice BEREC v zvezi s to določbo niso predvidene, tako tudi ne vidimo potrebe po dodatnem splošnem aktu v zvezi s to določbo;

- predlog T2 in ZODTS za dopolnitev 131. člena z določbo, s katero se izdajateljem televizijskih programov prepove, da bi operaterjem pogojevali dostop do posameznega programa z vključitvijo dodatnih programov v pogodbo, ni bil upoštevan. Gre za splošno konkurenčno pravno vprašanje in presega domet sektorske regulacije. Bil pa je upoštevan predlog ZODTS glede popravkov terminologije;

- pripombe Telekom Slovenije, SOEK in T-2 k 132. členu niso bile upoštevane. Gre za uveljavljeno določbo, ki je bila leta 2012 predlagana v korist izdajateljev programov. Prav tako menimo, da je 30-dnevni rok primeren. Z določbo se posredno stremi k zmanjševanju prehitrega spreminjanja programskih mest v korist končnih uporabnikov;

- pripomba A1 k 133. členu glede uzakonitve simetrične regulacije dostopa do pasivne infrastrukture, primerne za gradnjo visokozmogljivih širokopasovnih omrežij ter 5G omrežij, ni bila upoštevana. A1 je edini od operaterjev, ki je podal takšen predlog. Tudi ni povsem jasno, kaj predlagatelj razume pod pasivno infrastrukturo (stavbna fizična infrastruktura je urejena v drugem členu);

- predlog A1, naj se prvi odstavek 133. člena dopolni z navedbo, da mora operater omogočiti skupno uporabo, kolikor je to tehnično mogoče, ni bil upoštevan. Gre za precej nejasno določilo, ki bi lahko odpiralo dodatna vprašanja;
- pripombe Rune k tretjemu in petemu odstavku 133. člena niso bile upoštevane. V tem delu gre za prenos prvega odstavka 44. člena Direktive 2018/1972/EU. Trasa ni fizični objekt (in je ne moremo uvrstiti med komunikacijske objekte), temveč pomeni le opis poteka (lege) omrežja. Predlog, naj agencija z odločbo skupno uporabo uredi celovito na celotnem omrežju operaterja, ni bil upoštevan. Združevanje postopkov je postopkovno vprašanje, ki ga ureja zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Ni pa možno urejati skupne uporabe kar na celotnem omrežju na celotnem ozemlju RS.;
- pripomba A1 k četrtemu odstavku 133. člena ni bila upoštevana. Pri izdaji odločbe na podlagi četrtega odstavka 133. člena osnutka ne gre za reševanje spora. Menimo, da je trenutno vzpostavljena podlaga primerna;
- pripomba A1 k petemu odstavku 133. člena ni bila upoštevana. Roki so instruktivne narave. Rok za izdajo odločbe v okviru posebnega ugotovitvenega postopka po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, je sicer dva meseca. Dejanska izvedba postopka pa je odvisna od različnih dejavnikov tako na strani agencije kot na strani operaterjev;
- predlog A1 k 133. členu, naj agencija pripravi smernice za pripravo splošnih pogojev operaterja za skupno uporabo, ni bil upoštevan. Ima pa agencija splošno podlago za izdajo priporočil;
- pripombi Host net in A1 k prvemu odstavku 134. člena, naj se dostop do stavbne fizične infrastrukture omogoči brez soglasja lastnikov, nista bili upoštevani, saj bi bili lahko posegi v lastninsko pravico ustavno sporni;
- pripomba T-2 k 134. členu ni bila upoštevana. Obstoječa določba je skladna z 9. členom Direktive 2014/61/EU. Ob tem pojasnjujemo, da gre za direktivo minimalne harmonizacije, kar pomeni, da zahteve lahko veljajo širše, ne le za visokozmogljivo omrežje;
- predlog A1 za črtanje tretjega odstavka 134. člena ni bil upoštevan. Določba je skladna s četrtrim odstavkom 9. člena Direktive 2014/61/EU. Države članice lahko odobrijo izjeme od prvih treh odstavkov za stavbe, v katerih se dostop do obstoječega omrežja, ki se zaključuje na lokaciji končnega uporabnika in je primerno za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev visokih hitrosti, zagotovi pod objektivnimi, preglednimi, sorazmernimi in nediskriminatornimi pogoji. Morebitno sklicevanje na izvršljivost bi lahko odpiralo dodatna vprašanja;
- pripomba A1 k petemu odstavku 134. člena ni bila upoštevana. Obstoječa določba je skladna s tretjim odstavkom 9. člena Direktive 2014/61/EU, kjer so določeni tudi roki za izdajo odločbe;
- predlog A1 za dopolnitev prvega odstavka 135. člena ni bil upoštevan. Gre za prenos tretjega odstavka 61. člena Direktive 2018/1972/EU. Naložitev skupne uporabe napeljav, kablov in pripadajočih zmogljivosti v stavbah je v pristojnosti nacionalnega regulativnega organa. Torej ni mogoče obveznosti določiti že na ravni zakona;
- pripombe Telekom Slovenije in T-2 k petemu odstavku 136. člena niso bile upoštevane. Gre za prenos tretjega odstavka 9. člena Direktive 2014/61/EU; izjem ni mogoče razširjati. Podrobnosti glede naložbenih načrtov so v veljavni ureditvi določene v 8. členu Splošnega akta o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture;
- predlog T-2 za črtanje 137. člena ni bil upoštevan. Ne zatrjujemo, da neuporabljena optična vlakna sodijo v opredelitev fizične infrastrukture. V tem delu gre za nacionalno določbo, ki operaterjem omrežja dodatno omogoča dostop do neuporabljenih optičnih vlaken drugih infrastrukturnih operaterjev (torej gre za določbo v korist operaterjev omrežja);
- pripomba T-2 k drugemu odstavku 139. člena ni bila upoštevana. Merila, ki jih agencija upošteva pri presoji skupnega prevladujočega položaja, so podrobneje razdelana v 141. členu. Glede na navedeno menimo, da popravki drugega odstavka 139. člena niso potrebni;

- pripomba Telekoma Slovenije k 140. členu ni bila upoštevana. Agencija že na podlagi trenutnih meril lahko upošteva mednarodno komponento, kjer primerno (npr. pri ekonomiji obsega);
- pripomba T-2 k 140. členu ni bila upoštevana, saj je že v četrtem odstavku 144. člena (enako v 142. členu) določeno, da mora agencija slediti smernicam Evropske komisije, ki urejajo tržno analizo in določitev pomembne tržne moči;
- pripomba T-2 k 142. členu ni bila upoštevana. Obveznost upoštevanja priporočil je določena že v 267. členu osnutka. Če se agencija odloči, da ne bo upoštevala priporočila, o tem obvesti Evropsko komisija in navede razloge za svoje stališče. Analize so vedno obrazložene, ni pa primerno na ravni zakona v podrobnosti predpisovati obrazložitve;
- pripomba T-2 k 144. členu ni bila upoštevana. Analize so vedno obrazložene, ni pa mogoče na ravni zakona določati, kaj vse mora obrazložitev obsegati;
- pripomba Telekoma Slovenije k 144. členu glede rokov za tržne analize ni bila upoštevana. Roki so določeni v skladu s petim odstavkom 67. člena Direktive 2018/1972/EU;
- predlog T-2 za dopolnitev 145. člena ni bil upoštevan. Odločbe agencija morajo biti ustrezno obrazložene že v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Agencija ne more izdati nove regulatorne odločbe v postopku reševanja spora, saj bi to zavleklo postopek reševanja spora. Agencija mora namreč izvesti analizo, javno razpravo, priglasitev ukrepa Evropski komisiji;
- pripomba A1 k 145. členu glede stranske udeležbe ni bila upoštevana. Vprašanje stranske udeležbe je procesno vprašanje, urejeno v postopkovnem zakonu. Kot je bilo že večkrat pojasnjeno, ne more biti predmet urejanja s tem zakonom;
- pripomba A1 k drugemu odstavku 146. člena ni bila upoštevana. Gre za prenos 69. člena Direktive 2018/1972/EU. Menimo, da je vsebina, ki jo izpostavlja predlagatelj, urejena v 147. členu osnutka;
- pripomba A1 k četrtemu odstavku 146. člena ni bila upoštevana, saj je treba zagotoviti skladnost z 69. členom Direktive 2018/1972/EU. Če je vzorčna ponudba v skladu z odločbo, agencija ne more prepovedati objave vzorčne ponudbe, sicer pa sledi nova analiza;
- pripomba Telekoma Slovenije k petemu odstavku 146. člena ni bila upoštevana zaradi zagotovitve skladnosti z 69. členom Direktive 2018/1972/EU;
- pripomba A1 k prvemu odstavku 149. člena ni bila upoštevana. Določba 149. člena je zapisana v skladu z 72. členom Direktive 2018/1972/EU. Nadaljnji koraki so stvar regulacije trga, ki je v pristojnosti agencije;
- pripomba A1 k petemu odstavku 150. člena ni bila upoštevana. Tretji odstavek 73. člena Direktive 2018/1972/EU predvideva diskrecijo agencije, torej obveznosti ni mogoče predvideti z zakonom;
- pripomba T-2 k sedmemu odstavku 151. člena ni bila upoštevana. Dikcija iz osnutka je v skladu z Direktivo 2018/1972/EU, tudi glede dokaznega bremena. Agencija določi, kateri so operaterjevi stroški;
- pripomba Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 152. člena ni bila upoštevana. Sklicevanje na prilogo direktive je skladno z nomotehničnimi smernicami. Gre za merila, ki jih mora upoštevati agencija in ne operaterji, zato tudi sicer ne vidimo težav tovrstnega urejanja;
- glede pripomb T-2 in A1 k 153. členu pojasnjujemo, da je vsebina skladna z določbami 76. člena Direktive 2018/1972/EU ob upoštevanju uvodne izjave 198. Gre za terminologijo, ki jo uvaja Direktiva 2018/1972/EU, osnutek zakona pa zgolj povzema. Določba je bila sicer nekoliko spremenjena, kot izhaja iz predloga zakona;
- predlog A1, naj se v prvem odstavku 153. člena dodatno opredeli geografski obseg ponujenih vlaganj in njegovo povezavo z zavezami o sovlaganju, ni bil upoštevan. Menimo, da je navedena vsebina že stvar konkretne presoje v posameznem primeru, kjer bo agencija odločila ob upoštevanju smernic BEREC. Tovrstno urejanje v zakonu bi pomenilo prekomerno normiranje ter bi hkrati omejevalo fleksibilnost agencije, ki jo je treba dopustiti pri presoji tega vprašanja;

- pripomba Telekoma Slovenije k drugemu odstavku 153. člena je bila delno upoštevana. Kot pojasnjeno že zgoraj, je sklicevanje na prilogo direktive, skladno z nomotehničnimi smernicami;
- pripomba A1 k tretjemu odstavku 153. člena na tem mestu ni bila upoštevana. Agencija ne more z odločbo ugotoviti ničnosti (to bi pomenilo, da zavez sploh ni bilo). Se pa doda nov odstavek v členu, ki ureja prevzem zavez, in sicer agencija lahko ponovno oceni naložitev obveznosti, če se zaveze ne izpolnjujejo;
- pripomba Telekoma Slovenije k petemu odstavku 153. člena ni bila upoštevana. Če mora agencija sprejeti revidirane izkaze operaterja, ni zagotovljena neodvisnost izkazov. Agenciji mora biti omogočeno, da sama angažira revizorja (v skladu s pravili javnega naročanja);
- pripomba A1 k petemu odstavku 157. člena ni bila upoštevana. V skladu s tretjim odstavkom 79. člena Direktive 2018/1972/EU nacionalni regulativni organ lahko sprejme odločitev, da so zaveze v celoti ali delno zavezujoče;
- pripomba A1 k 159. členu je bila delno upoštevana, Rok bo določila agencija v odločbi (po potrebi bo določila celoten postopek prehoda). Javno posvetovanje pa se izvede o celotni odločbi.

X. UNIVERZALNA STORITEV IN DODATNE OBVEZNE STORITVE

- predlog Telekoma Slovenije za popravek v 165. členu na način, da se možnost imenovanja enega izvajalca univerzalne storitve popravi v možnost imenovanja več izvajalcev, ni bil upoštevan. Možnost, da se imenuje več izvajalcev univerzalne storitve, je določena že v drugem odstavku 164. člena osnutka;
- predlog Telekoma Slovenije za spremembo četrtega odstavka 165. člena ni bil upoštevan, saj bi bila takšna sprememba v nasprotju z namenom univerzalne storitve (omogočiti dostop na območjih, kjer ga sicer ne bi bilo);
- predlog AKOS, naj se prvi odstavek 174. člena ne nanaša le na uporabnike s posebnimi potrebami, temveč tudi na nedostopnost storitev, ni bil upoštevan. 174. člen prenaša Prilogo VI Direktive 2018/1972/EU. Gre za možnosti za nadzor stroškov, ki so vezane na storitve iz tretjega odstavka 169. člena osnutka;
- predlog Digitas za dopolnitev drugega odstavka 175. člena ni bil upoštevan, saj v primeru določitve dodatnih storitev, ki jih mora omogočati določena prenosna hitrost, ne bi šlo več za univerzalno storitev, temveč za dodatne obvezne storitve, za katere velja tudi drugačen način financiranja.

XI. PRAVICE UPORABNIKOV

- pripomba Digitas glede vključitve celostnih pogovornih storitev in posredovalnih storitev v predlog tega zakona ni bila upoštevana. Glede teh storitev Direktiva 2018/1972/EU v četrtem odstavku 85. člena uporablja dikcijo »po potrebi«. Glede na to, da bodo dodatne obveznosti za izvajalce storitev v tem okviru nastale na podlagi zahtev Direktive (EU) 2019/882 EP in Sveta o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve, nameravamo to vprašanje vključiti v razpravo o implementaciji te direktive (rok za prenos junij 2022). Menimo, da je glede tovrstnih obveznosti potrebna široka razprava in oblikovanje predloga, ki bo izvedljiv. Vključitev v predlog tega zakona bi bila preuranjena;
- glede pripombe DIGITALEUROPE, naj se obveznosti za številčno neodvisne medosebne komunikacijske storitve izključijo, primeroma v 193. členu osnutka, pojasnjujemo da je slednji skladen s petim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU in velja za izvajalce storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev. Določba je sicer aplikativna le za storitve, ki se plačujejo. Glede nepotrebne podvajanja v primeru 181. člena in prvega odstavka 183. člena pojasnjujemo, da je določba 183. člena o naročniški pogodbi nacionalna določba in je namenjena večji jasnosti ter ne prinaša dodatnih obveznosti;

- glede pripombe Telekom Slovenije o nejasnosti določbe 181. člena pojasnjujemo, da prvi odstavek 102. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da se informacije zagotovijo na trajnem nosilcu podatkov, na drugačen način pa le, ko posredovanje na trajnem nosilcu podatkov ni izvedljivo. Odstopi v skladu z načelom maksimalne harmonizacije niso dopustni;
- predlog SOEK, naj se v 181. členu navede, da ima storitev dostopa do interneta enak pomen, kot je določen v Uredbi 2015/2120/EU, ni bil upoštevan, saj navedeno izhaja že iz 7. točke 3. člena osnutka;
- glede pripombe SOEK k 3. točki prvega odstavka 181. člena pojasnjujemo, da je v skladu s pojasnili Evropske komisije potrebna seznanitev z obema vrstama cen, torej enkratnimi, ki so potrebne za aktivacijo storitev (priključnina) ter ponavljajočimi plačili (naročnina, plačilo po porabi). V izogib morebitnim nejasnostim je besedilo napisano na način, razviden iz predloga zakona (kar pa je še vedno skladno z zadevno določbo Direktive 2018/1972/EU);
- predlog Telekom Slovenije za črtanje 1. točke drugega odstavka 181. člena ni bil upoštevan, saj gre za zavezo iz priloge Direktive 2018/1972/EU, ki jo je treba prenesti. Urejanja ni mogoče prepustiti kasnejšemu splošnemu aktu;
- glede pripombe DIGITALEUROPE k 181. členu pojasnjujemo, da je določba o minimalni ravni kakovosti storitev usklajena s 1. točko dela A Priloge VIII Direktive 2018/1972/EU;
- predlog Telekom Slovenije za črtanje besedne zveze »vključno z možnostjo strojnega branja« v šestem odstavku 181. člena ni bil upoštevan. V skladu s prvim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU se morajo informacije zagotoviti v formatu, ki je dostopen končnim uporabnikom invalidom, v skladu s pravom Unije o harmonizaciji zahtev glede dostopnosti proizvodov in storitev. Prvi odstavek 103. člena Direktive 2018/1972/EU določa, da se informacije zagotovijo na strojno berljiv način in v formatu, ki je dostopen končnim uporabnikom invalidom. Če je taka zahteva direktive s področja elektronskih komunikacij, ne moramo na nacionalni ravni zatrtje, da gre za nesorazmerno breme. Menimo, da argumenta, da naj bi bila določba v nasprotju z določbami zakona o izenačevanju možnosti invalidov ni mogoče uporabiti v škodo končnih uporabnikov invalidov;
- predlog Telekom Slovenije za črtanje določbe o povzetku pogodbe v 182. členu ni mogoče upoštevati, saj gre za zavezo iz Direktive 2018/1972/EU;
- pripombe DIGITALEUROPE k 182. členu so bile delno upoštevane na način, kot je razviden iz predloga zakona. Glede zagotavljanja povzetka pogodbe odstopi od Direktive 2018/1972/EU niso dopustni, dodan pa je bil sklic na izvedbeno uredbo;
- predlogov SEK k 183. členu za enostaven dostop do splošnih in posebnih pogojev ni mogoče upoštevati na način, kot je bil predlagan. V skladu z načelom maksimalne harmonizacije ni mogoče zahtevati objave dodatnih kategorij informacij, kot so določene z direktivo. Podrobno urejanje objav na spletnih straneh operaterjev bi pomenilo prenормiranje. Opozarjamo pa na 2. točko drugega odstavka 192. člena osnutka, ki v okviru preglednosti in objave informacij predvideva objavo splošnih pogodbenih pogojev;
- pripombe ZPS, AKOS in SEK k 185. členu glede svetovanja o najboljših tarifah za vse končne uporabnike najmanj enkrat letno so bile delno upoštevane na način, razviden iz predloga zakona. Obveznost v skladu s pojasnili Evropske komisije velja le za pogodbe s samodejnim podaljševanjem;
- pripombe Telekom Slovenije k drugemu odstavku 185. člena so bile delno upoštevane. Glede predloga Telekom Slovenije, DIGITALEUROPE in SOEK za črtanje roka 30 dni, preden se pogodba samodejno podaljša, pojasnjujemo, da je določen rok implementacija besede »pravočasno« iz Direktive 2018/1972/EU. Evropska komisija pojasnjuje, da države članice sprejmejo ukrepe da se zagotovi pravočasno obveščanje, to je, da imajo končni uporabniki na voljo dovolj časa, da zamenjajo ponudnika, če tako želijo;

- pripombe SOEK k drugemu in tretjemu odstavku 185. člena so bile delno upoštevane. Glede pogodb s samodejnim podaljševanjem pojasnjujemo, da ta tip pogodb pozna že Zakon o varstvu potrošnikov 25.b členu;
- predlogi Telekom Slovenije, DIGITALEUROPE in SOEK, naj se rok v prvem odstavku 187. člena spremeni s 60 na 30 dni ni bil upoštevan. Določba četrtega odstavka 105. člena Direktive 2018/1972/EU dopušča možnost, da je rok dolg od 30 do 120 dni. Rok iz osnutka je določen povsem v teh okvirih in nudi zadostno varnost za končne uporabnike;
- predlog Telekom Slovenije, naj se v drugem odstavku 187. člena doda nova alineja, ni bil upoštevan. Izjeme so določene v Direktivi 2018/1972/EU, odstopi niso dopustni;
- predlog SOEK, naj se v obrazložitvi k 187. členu popravi obrazložitev glede dokaznega bremena, ni bil upoštevan. Pripadajoča obrazložitev je skladna z uvodno izjavo 275 k Direktivi 2018/1972/EU (pravico končnega uporabnika do prekinitve pogodbe bi bilo mogoče izključiti samo, če ponudnik lahko dokaže, da so vse spremembe pogodbe izključno v korist končnega uporabnika ali da so zgolj administrativne narave in nimajo negativnih posledic za končnega uporabnika);
- pripombe Telekom Slovenije in SOEK k tretjemu odstavku 187. člena niso bile upoštevane. Zakonska določba je zgolj konkretizacija besedila »brez kakršnih koli stroškov« iz Direktive 2018/1972/EU. Z vidika jasnosti predpisa in pravne varnosti je pomembno, da se vnaprej ve, kaj določa vključuje;
- pripombe Telekom Slovenije in SOEK k petemu odstavku 187. člena, naj se enako kot terminalsko opremo tretira tudi druge prejete ugodnosti, niso bile upoštevane. Kot razumemo Direktivo 2018/1972/EU, prepoveduje kakršno koli vračanje ugodnosti, razen nadomestila za terminalsko opremo, ki jo naročnik obdrži. Upoštevati je treba, da gre za situacije, ko je operater tisti, ki ves čas minimalno dogovorjene dobe trajanja naročniškega razmerja ne vztraja pri pogojih, določenih v naročniški pogodbi, zato je breme teh stroškov na njem;
- pripombe ZPS k šestemu odstavku 187. člena so bile delno upoštevane, kot je razvidno iz predloga zakona. Predlog, da bi naročniki imeli možnost odplačevanja po obrokih tudi po prekinitvi pogodbe, ni bil upoštevan, saj bi takšna rešitev odpirala dodatna vprašanja in težave pri izvedbi (dodatno administrativno breme za operaterje, težave glede izvršbe);
- pripomba SOEK k prvemu odstavku 188. člena ni bila upoštevana. V našem pravnem redu beseda »ukrep« na tem mestu ni primerna. Dejansko gre za pravico odstopa od pogodbe;
- predlog SOEK za korekcijo v prvem odstavku 189. člena zaradi doslednega prenosa Direktive 2018/1972/EU ni bil upoštevan. Drugi stavek je bil dodan zaradi večje jasnosti. Če prenosni izvajalec namreč ne ve, da bi naročnik rad zamenjal izvajalca storitev, ne more nuditi zadostnih informacij;
- pripombe Telekom Slovenije in SOEK k drugemu odstavku 189. člena niso bile upoštevane. Res je, da Direktiva 2018/1972/EU izrecno ne govori o dokazovanju tehnične izvedljivosti, vendar mora biti dokazovanje neizvedljivosti na tistem, ki takšno neizvedljivost zatrjuje. Dokazovanje tehnične neizvedljivosti ne more biti breme končnih uporabnikov kot šibkejše stranke;
- pripomba SOEK k šestemu odstavku 190. člena ni bila upoštevana. Glede na četrti odstavek 106. člena Direktive 2018/1972/EU se končnemu uporabniku za prenos številke ne sme nič zaračunati. Menimo, da je v izogib kasnejšim nejasnostim treba nedvoumno zapisati, da uporabniku ni treba nič plačati;
- predloga Telekom Slovenije in SOEK za črtanje osmega odstavka 190. člena nista bila upoštevana. Maksimalna harmonizacija ne preprečuje, da bi države članice same urejale vprašanja, ki jih direktiva ne. V tem primeru gre za izvedbeno določilo za namen izračuna plačila za uporabo elementov oštevilčenja. Agencija pridobi izpis skupnega števila vseh števil po vrstah in blokih, ki so bile prenesene k operaterju ter šele na podlagi tega lahko pripravi natančen izračun, ki je podlaga za izdajo odločbe o odmeri plačila;

- predlog SOEK, naj se postopka glede zamenjave številke in zamenjave izvajalca dostopa do interneta uredita v ločenih členih (191. člen), ni bil upoštevan. Urejanje v dveh različnih členih bi pomenilo nepotrebno podvajanje. Iz tretjega odstavka 191. člena je jasno razvidno, da se nanaša le na prenos številke;
- predloga Telekom Slovenije in SOEK za črtanje zadnje povedi tretjega odstavka 191. člena nista bila upoštevana. Določba ne presega Direktive 2018/1972/EU, dodana je le zaradi večje jasnosti in pravne varnosti. Gre za pojasnilo v korist operaterjev v primeru ponujanja konvergenčnih storitev;
- pripombe ZPS k 192. členu so bile delno upoštrevane, kot je razvidno iz predloga zakona. Preglednost je urejena v skladu s 103. členom Direktive 2018/1972/EU, za katerega velja načelo maksimalne harmonizacije. Morebitna določitev obveznosti glede objav na uporabniških profilih na ravni zakona bi pomenila prekomerno normiranje;
- pripomba Telekom Slovenije k prvemu odstavku 193. člena ni bila upoštevana. Določba je skladna s petim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU;
- predloga SOEK za črtanje zadnjega stavka v prvem odstavku 193. člena in zadnjega stavka tretjem odstavku 193. člena nista bila upoštevana. V skladu s šestim odstavkom 102. člena Direktive 2018/1972/EU lahko države članice v svojem nacionalnem pravu ohranijo ali uvedejo določbe, na podlagi katerih morajo ponudniki zagotoviti dodatne informacije o ravni porabe in začasno preprečiti nadaljnjo uporabo zadevne storitve v primeru presežene finančne ali količinske omejitve, ki jo določi pristojni organ. Naročniku je treba zagotoviti to možnost, ni pa treba, da naročnik to možnost izkoristi. Operaterji imajo že vzpostavljene sisteme glede na ZEKom-1;
- pripombe Digitas, ZPS, SOEK, SEK in Telekom Slovenije k četrtemu odstavku 194. člena so kontradiktorne. V predlogu zakona se priporočilo nadomešča s splošnim aktom. Evropska komisija pojasnjuje, da države članice lahko zahtevajo od izvajalcev, da izplačajo končnim uporabnikom nadomestila v primeru nedoseganja pogodbeno dogovorjene kakovosti storitev;
- pripomba Digitas k četrtemu odstavku 194. člena glede sklicevanja na šesti odstavek 61. člena Direktive 2018/1972/EU ni bila upoštevana. Zadevna določba direktive tu ni relevantna, saj govori o simetrični regulaciji;
- pripomba DIGITALEUROPE k prvemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Prvi odstavek 195. člena osnutka zavezuje izvajalca javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, ki omogoča opravljanje klicev. Opredelitev komunikacije v sili je povzeta po Direktivi 2018/1972/EU;
- pripombe Telekom Slovenije in SOEK k četrtemu odstavku 195. člena so bile delno upoštrevane, kot je razvidno iz predloga zakona;
- pripombe Telekom Slovenije in SOEK k petemu odstavku 195. člena so bile delno upoštrevane, kot je razvidno iz predloga zakona. Za podatke iz mobilnih naprav velja, da jih je treba posredovati, če so na voljo (če je torej tehnično mogoče);
- pripomba DIGITALEUROPE k petemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Breme dokazovanja tehnične neizvedljivosti je na tistem, ki jo zatrjuje. Gre za rešitev, ki jo pozna že ZEKom-1;
- pripomba Telekom Slovenije k šestemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Obveznost posredovanja informacij velja le za primer, ko izvajalec z informacijami razpolaga. Upoštrevati je treba namen določbe, to je reševanje življenj;
- pripombi Telekom Slovenije in SOEK k osmemu odstavku 195. člena nista bili upoštevani, saj bi upoštevanje predloga lahko pomenilo neskladje z GDPR in ZVOP-1. Vsaka pravna oseba kakor organ, ki zbira in obdeluje osebne podatke, mora vsakemu posamezniku na njegovo zahtevo podati pojasnilo o obdelavi njegovih osebnih podatkov. Predlagana dopolnitev bi pomenila, da bi organ, ki obravnava komunikacijo v sili, moral pojasnjevati tudi, kako operater zbira in obdeluje osebne podatke za komunikacije v sili. Navedeno je nesprejemljivo, saj mora vsak, ki obdeluje podatke,

posamezniku sam pojasniti poseg v ustavno pravico posameznika do zasebnosti in tu ne more biti prelaganja pojasnjevanja;

- predlog SOEK, da se v zadnjem stavku osmega odstavka 195. člena doda sklic na tretji odstavek 195. člena osnutka ni bila upoštevan. Tretji odstavek ureja uporabo komunikacije v sili za uporabnike invalide (torej od uporabnika k organu, ki obravnava komunikacijo v sili). Osmi odstavek pa govori o obveščanju, ki ga izvajajo operaterji v odnosu do svojih uporabnikov. Tretji odstavek tudi ne upošteva vseh oblik oviranosti (npr. slepi lahko normalno pokliče na številko za komunikacijo v sili, ne more pa prebrati obvestila v običajni obliki);

- pripomba DIGITALEUROPE k osmemu odstavku 195. člena ni bila upoštevana. Gre za prenos sedmega odstavka 109. člena Direktive 2018/1972/EU s prilagoditvijo glede na nacionalne posebnosti, to je obvestilo o snemanju, kar Direktiva 2018/1972/EU ne ureja;

- predlog Telekom Slovenije za črtanje devetega odstavka 195. člena ni bil upoštevan. Če je izpolnitev obveznosti za operaterja tehnično neizvedljiva, bo moral dokazati tehnično neizvedljivost;

- glede pripomb SOEK, Telekom Slovenije in A1 prvemu odstavku 196. členu pojasnjujemo, da 110. člen Direktive 2018/1972/EU res govori o sistemu javnega opozarjanja, vendar pa je treba v nacionalni zakonodaji uporabljati terminologijo usklajeno z drugo področno zakonodajo (Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja govori o sistemu javnega obveščanja in alarmiranja). Ne vidimo razlogov za omejevanje zgolj na velike nesreče, saj po vzpostavitvi sistema morebitno dodatno obveščanje v primeru nesreč operaterjem ne bo predstavljajo stroškov. Glede predpogoja obstoječega sistema javnega opozarjanja pojasnjujemo, da je mišljen obstoječ sistem opozarjanja na ravni države, ta pa obstaja v vseh državah članicah razen Malte in Grčije. Predlagana zakonska rešitev je bila pripravljena v sodelovanju z Upravo RS za zaščito in reševanje, ki je nosilec javnega obveščanja in alarmiranja. Vprašanje morebitnega sofinanciranja uvedbe sistema bo obravnavano v okviru medresorskega usklajevanja;

- predlog AKOS, naj se v prvem odstavku 196. člena kot okoliščina za obveščanje doda epidemija, ni bil upoštevan. Menimo, da dodajanje epidemije v okviru prenosa 110. člena Direktive 2018/1972/EU ni na mestu. Če gre za pretečo nevarnost, je obveščanje možno že na podlagi besedila osnutka;

- v zvezi s pripombami DIGITALEUROPE, Telekom Slovenije in A1 k drugemu odstavku 196. člena pojasnjujemo, da je bila določba dopolnjena z vidika večje jasnosti, kot je razvidno iz predloga zakona. Namen določbe izvira iz preprečevanja negativnih posledic za zdravje oziroma premoženje posameznikov (torej da organ pridobi čim bolj natančno informacijo, koliko uporabnikov se nahaja na nekem območju). Obveznost velja le v primeru, da je posredovanje informacij tehnično mogoče. Posredovanje informacij se izvaja proti plačilu;

- glede predloga Telekom Slovenije za nov odstavek v 196. členu osnutka po razgovorih z Upravo RS za zaščito in reševanje menimo, da podzakonski akt ni potreben;

- pripomba NSIOS k 197. členu osnutka ni bila upoštevana. Določba prenaša 111. člen Direktive 2018/1972/EU. Iz pripadajoče uvodne izjave 297 izhaja, da gre zlasti za zahteve, da morajo ponudniki končnim uporabnikom zagotoviti, da lahko uporabljajo njihove storitve pod enakimi pogoji, vključno s cenami, tarifami in kakovostjo, kot jih imajo drugi končni uporabniki, ne glede na dodatne stroške, ki jih imajo ponudniki. Druge zahteve se lahko nanašajo na veleprodajne dogovore med ponudniki;

- predloga SOEK in Telekom Slovenije za črtanje tretjega odstavka 198. člena nista bila upoštevana. Vsebina določbe izhaja iz Priloge XI k Direktivi 2018/1972/EU;

- predlog SOEK za črtanje drugega odstavka 199. člena ni bil upoštevan. Gre za nacionalno določbo, ki jo pozna že ZEKom-1. 113. člen Direktive 2018/1972/EU ureja interoperabilnost avtomobilskih radijskih sprejemnikov, potrošniških radijskih sprejemnikov in digitalne televizijske opreme, kar pa ne pomeni, da države članice ne morejo same urejati drugih vidikov terminalske opreme. Sicer že

Uredba 2015/2120/EU v 3. členu določa, imajo končni uporabniki pravico do uporabe terminalske opreme po lastni izbiri;

- predlog SOEK za dopolnitev drugega odstavka 202. člena na način, da se uvede primarno elektronski račun, je bila upoštevana na način, razviden iz predloga zakona. Predloga v celoti ne moremo upoštevati, saj ne morejo biti operaterji razsodniki, kdaj je določena zahteva končnih uporabnikov upravičena;

- predlog Telekom Slovenije k četrtemu odstavku 202. člena ni bil upoštevan, saj način zaračunavanja v primeru M2M še ni jasno določen. Rešitev bi bila tako preuranjena;

- predloga Telekom Slovenije in SOEK, naj obveznost obveščanja iz drugega odstavka 203. člena velja le za daljše prekinitve in omejitve, nista bila upoštevana. O vseh prekinitvah in omejitvah je treba obvestiti agencij, uporabnike pa že glede na obstoječe besedilo le o večjih omejitvah ali prekinitvah. Podrobnosti bo določila agencija s splošnim aktom;

- pripombi A1 in Telekom Slovenije glede potrebnosti splošnega akta iz četrtega odstavka 203. člena sta kontradiktorni. V skladu s predlogom zakona bo splošni akt, v katerem bodo določene podrobnosti, obvezen. Glede navezave A1 na splošne akte iz poglavja o varnosti pojasnjujemo, da je namen obveščanja v teh primerih različen. Namen obveščanja iz 113. člena osnutka je obveščanje o incidentih s področja varnosti elektronskih komunikacijskih omrežij, da se incidenti čim prej obravnavajo, če gre za resno grožnjo. Namen določbe 203. člena pa je, da so naročniki obveščeni o posodobitvah omrežja ali napakah na omrežju, ko storitev ne bo dostopna ali je že nedostopna;

- pripombe ZPS k 204. členu so bile delno upoštevane. Kazenska določba, če operater v 15 dneh od prejema ugovora o tem ne odloči, bi bila prekomerna. Uporabnik se namreč v primeru molka organa lahko obrne na agencijo (tako zanj ne nastanejo nepopravljive posledice).

XII. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV IN VARSTVO ZASEBNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

- predlog poglavja ohranja vsebino istoimenskega poglavja ZEKom-1, ki se nanaša na varstvo osebnih podatkov in varstvo komunikacijske zasebnosti skladno z Direktivo 2002/58/ES. Ker se slednja z Direktivo 2018/1972/EU ni prenovila, predlog zakona ne prinaša večjih vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev. V postopku sprejemanja na ravni EU je namreč predlog Uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo neposredno uporabljiva v vseh državah članicah;

- predlog SOEK za črtanje petega odstavka 207. člena, ni bil upoštevan. Za zagotovitev varnosti obdelave je na novo v petem odstavku agenciji dana pravna podlaga, da lahko (če bi se izkazalo za potrebno) za izvajanje tega člena izda splošni akt. Takšen predlog lahko agenciji poda tudi organ, pristojen za informacijsko varnost (v skladu s trenutno ureditvijo je to Uprava za informacijsko varnost). Ureditev je vsebinsko povezana s poglavjem o varnosti. Tudi v poglavju o varnosti je še vedno, kot že v ZEKom-1, predviden splošni akt agencije za potrebe izvajanja celotnega poglavja o varnosti. Agencija bi lahko vsebino dodatno podrobneje uredila na enem mestu le z enim splošnim aktom na obeh pravnih podlagah (iz poglavja o varnosti in sedaj lahko tudi še iz poglavja o zasebnosti);

- predlog Telekom Slovenije in SOEK za črtanje 208. člena ni bil upoštevan. Ne gre namreč za zatrevano podvajanje implementacije Direktive 2018/1972/EU v sedmem odstavku 113. člena osnutka saj je slednja določba širša in zadeva vse operaterje elektronskih komunikacijskih storitev, obveščati pa je treba vse uporabnike. Vsebina določbe 208. člena pa prenaša določbe Direktive 2002/58/ES, je torej ožja, dolžnost obveščanja zadeva le izvajalce javnih komunikacijskih storitev, obveščati pa je treba le naročnike;

- predlog agencije za spremembo prvega odstavka 208. člena ter za dopolnitev drugega odstavka 208. člena z novim (predlaganim drugim) odstavkom, s katerim bi se uredilo zlorabe, ko sicer varnost omrežja ni neposredno ogrožena, ogroženo pa je varstvo storitev oziroma končnih uporabnikov, ki te storitve uporabljajo, kadar so ti s prevaro zavedeni v uporabo storitev, ki jih sicer ne bi uporabili in jim te povzročijo visoke stroške, ni bil upoštevan. Vsebina določbe, kot jo vključuje že ZEKom-1, izhaja iz drugega odstavka člena 4 Direktive 2002/58/ES, na ravni EU pa je v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo ureditev in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES;
- predlog Telekom Slovenije in SOEK za spremembo besedila petega odstavka 209. člena, ker naj bi posredovanje podatkov o komunikaciji sedaj v predlaganem zakonu urejale tudi druge določbe, s katerimi se implementira Direktiva 2018/1972/EU, ni bil upoštevan. Vsebina določbe namreč zasleduje cilje Direktive 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES iz razlogov pojasnjenih zgoraj;
- predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za spremembo šestega odstavka 209. člena v smeri, da predhodna privolitev ni potrebna, kadar tako določa drug zakon, ni bila upoštevana. Menimo, tudi upošteva mnenje Informacijskega pooblaščenca, da bi bila predlagana izjema preširoka glede na trenutni razpon namenov snemanja, ki so dopustni in se predvsem dotikajo poslovnih komunikacij in dokazov o transakcijah;
- predlog Telekom Slovenije in SOEK za spremembo sedmega odstavka 209. člena zaradi terminološke uskladitve z besedilom Direktive 2002/58/ES (črta naj se beseda »poslovni«) kot tudi predlog SOEK, da se določba na koncu sedmega odstavka dopolni s postavitvijo rokov trajanja hrambe posnetka v primeru naročniškega razmerja, nista bila upoštevana. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1 in je bila v preteklosti tudi že večkrat usklajevana. Vsebina člena namreč prenaša Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES. Takšno stališče je skladno tudi z mnenjem Informacijskega pooblaščenca (ki je v načelu proti posegom v določbe sedanjega XII. poglavja ZEKom-1, v kolikor ti posegi niso nujni in utemeljeni z vidika zagotavljanja primerne ravni varstva pravic uporabnikov in naročnikov oziroma zagotavljanje ustreznih in kvalitetnih storitev);
- predloga Telekom Slovenije in SOEK za spremembo (preoblikovanje/dopolnitve) novega devetega odstavka 209. člena nista bila upoštevana. Z osnutkom zakona so bile izjeme omejene na izvajalce bistvenih storitev, kot so določeni na podlagi zakona, ki ureja informacijsko varnost (v nadaljevanju: ZInfV). Ker Telekom Slovenije in smiselno tudi SOEK predlagata razširitev določbe preko predlaganega okvira ZInfV, tudi na druge klice, kjer je hitrost odziva lahko kritična, in sicer za vključitev socialno-varstvenih oz. zdravstvenih storitev po ZSVZ in za storitev varnostno-nadzornega centra v skladu z zakonom, ki ureja storitve zasebnega varovanja), predlog ni upoštevan;
- glede predloga DARS za dopolnitev 209. člena z novim odstavkom, s katerim naj se določi izjema od obvestila za komunikacijo med javnimi organi, kadar opravljajo javne oz. za javnost pomembne naloge, pojasnjujemo, da so izjeme omejene na izvajalce bistvenih storitev po ZInfV Torej za izvajalce bistvenih storitev izjema že velja in dopolnitve niso potrebne;
- predlog Telekom Slovenije in SOEK za črtanje 210 člena (podatki o naročnikih) ni bil upoštevan, temveč je bila določba tega člena dopolnjena in modificirana v predlagani smeri tako, da je v prvem odstavku v točki 2 dodan tekst 'vključno z delom stavbe' ter vključena dopolnitev drugega odstavka z novim besedilom v točki 4, z vključitvijo 'zagotavljanja informacij o lokaciji kličočega pri klicih na številke za komunikacijo v sili' v dopusten okvir obdelave (dosedanja 4. točka je sedaj točka 5). Predlagana ureditev podatkov o naročnikih, kot je bila postavljena že v ZEKom-1, je bila zaradi

posega na občutljivo področje zasebnosti in varstva osebnih podatkov uporabnikov elektronskih komunikacij v preteklosti postavljena po obširni uskladitvi, saj gre za občutljiva vprašanja z vidika osebnih podatkov;

- predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za dopolnitev 212. člena s predlaganim četrtem odstavkom, s katerim bi se uredila možnost prenosa podatkov o posameznikih iz imenika, ki ga poslovni subjekti odplačno pridobijo pri izdajatelju, v zbirke osebnih podatkov pri upravljavcih/poslovnih subjektih, ki opravljajo klice za raziskovalni ali komercialni namen, ni bila upoštevana. Upošteva se tudi mnenje Informacijskega pooblaščenca, s predlaganim zakonom ne posegamo v že uveljavljeno ureditev in način implementacije Direktive 2002/58/ES, saj je na ravni EU v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES in ki bo področje zasebnosti elektronskih komunikacij uredila enotno za vse države članice. Upoštevano je tudi, da se poleg zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, neposredno uporablja tudi Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov;

- predloga Telekom Slovenije in SOEK za spremembo in dopolnitev petega odstavka 212. člena nista bila upoštevana. Določba o imenikih je vključena že v sedanji 150. člena ZEKom-1. Določba petega odstavka tega člena pa je bila na podlagi pobude Telekom Slovenije deloma tudi že posodobljena ob pripravi osnutka zakona, in sicer v smeri jasnejše opredelitve prepovedi uporabe naročnikovih osebnih podatkov (označena v zadnjem 'javno objavljenem' elektronskem imeniku);

- predlog Telekom Slovenije za spremembo prvega odstavka 213. člena, da se črta besedna zveza »glede javnega obveščanja in alarmiranja (196. člen), glede notranjih postopkov (211. člen),« in besedna zveza », ter glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 223. člena)«, ni bil upoštevan. Predlagana ureditev je postavljena že v ZEKom-1 in je bila zaradi posega na občutljivo področje zasebnosti in varstva osebnih podatkov uporabnikov elektronskih komunikacij v preteklosti predmet obširnega usklajevanja. Gre namreč za občutljiva vprašanja z vidika osebnih podatkov in za povezave, ki jih je težko vnaprej enoznačno urediti, temveč se terja presoja od primera do primera;

- predloga Telekom Slovenije in SOEK za dopolnitev besedila v drugem odstavku 213. člena v opredelitvi roka hranjenja in obdelave podatkov o prometu, nista bila upoštevana. Slednja ureditev je bila zaradi posega na občutljivo področje zasebnosti in varstva osebnih podatkov uporabnikov elektronskih komunikacij v preteklosti predmet obširnega usklajevanja, tako z Ministrstvom za pravosodje kot tudi Informacijskim pooblaščencom kot varuhom področja posegov v osebne podatke, zato je vsak poseg v postavljeno zakonsko ureditev potrebno skrbno pretehtati z vidika načela sorazmernosti posega nasproti ustavno zavarovanim pravicam posameznika. Glede na to, da je na ravni EU v pripravi in obravnavi enotna ureditev z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo nadomestila Direktivo 2002/58/ES, s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES;

- predlog Telekom Slovenije za spremembo 215. člena je bil delno upoštevan na način, da bo operater obvezan posredovati podatke o več zadnjih lokacijah (kolikor jih je potrebnih)- tako je v določbi prvega odstavka tega člena dodana obveznost posredovanja podatkov o 'več zadnjih lokacijah opreme, če je to tehnično mogoče', s čimer se z vidika jasnosti sledi tudi predlogu Ministrstva za pravosodje. V določbi tega člena gre namreč za občutljivo področje oz. ureditev posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa, določba je bila v preteklosti tudi obsežno usklajevana s pristojnimi organi,. Določba 215. člena o posredovanju prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (sedanjega 153. člen ZEKom-1) je bila v preteklosti tudi že večkrat usklajevana;

- predlog A1 k določbi 215. člena za dopolnitev, s katero naj se poudari, da se člen nanaša na medosebno komunikacijsko storitev, odvisno od številke (konkretno predlaga nov (11) odstavek), ni bil upoštevan. V določbi tega člena gre namreč za občutljivo področje oz. ureditev posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa, določba je bila v preteklosti

tudi obsežno usklajevana s pristojnimi organi, ureditve pa v obravnavanem delu ne narekuje le tehnološka opredelitev vrste izvajalcev storitev elektronskih komunikacij;

- predlog SOEK za spremembo v drugem odstavku 216. člena postavljenega roka (za operaterje rok 5 let) ni bil upoštevan. Določba tega člena o zavarovanju podatkov in neizbrisni registraciji z ureditvijo roka desetletne neizbrisne registracije je bila namreč v preteklosti predmet obširnega usklajevanja, tako z Ministrstvom za pravosodje kot tudi Informacijskim pooblaščencom, zato je vsak poseg in sprememba v postavljeno zakonsko ureditev lahko tvegan, saj gre za občutljiva vprašanja in povezave, ki imajo pomemben učinek na področje varstva zasebnosti in varovanja osebnih podatkov;

- predlog SOEK za spremembo prvega odstavka 218. člena (sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev) in za vključitev beleženja podatkov glede prejetih SMS sporočil, ni bil upoštevan. Vsebina člena namreč implementira Direktivo 2002/58/ES, s predlaganim zakonom pa ne posegamo v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi posodobitev evropske zakonodaje z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES;

- predlog Telekom Slovenije za dopolnitev ureditve 218. člena, po kateri mora imeti klicani naročnik možnost, da prepreči kličočemu uporabniku prikaz identitete priključka v zvezi, s predlagano izjemo glede posredovanja podatkov naročniku, ni bil upoštevan. Vsebina člena namreč implementira Direktivo 2002/58/ES, s predlaganim zakonom pa ne posegamo v že uveljavljen način implementacije Direktive 2002/58/ES, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi posodobitev evropske zakonodaje z Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo razveljavila in nadomestila Direktivo 2002/58/ES;

- predlog SOEK za dopolnitev 218. člena z predlagano opredelitvijo, kdaj velja, da so klici oziroma SMS sporočila nadležni in zlonamerni, ni bil upoštevan. Gre za nespremenjeno ureditev (kot v ZEKom-1), v skladu s katero naročnik pisno opredeli, da so zanj klici zlonamerni ali nadležni. Ureditev je bila v preteklosti medresorsko obširno usklajena;

- predlog SEK za spremembo 220. člena, da se beseda »piškotki« nadomesti z bolj nevtralnimi izrazom, npr. 'hranjenje podatkov v terminalski opremi naročnika', ni bil upoštevan. Uporabljena terminologija je že uveljavljena tako v strokovnih krogih kot v laični javnosti. Prav tako je v pripravi in obravnavi nova EU ureditev s predlagano Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo nadomestila Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v že uveljavljeno terminologijo implementacije Direktive 2002/58/ES;

- predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za spremembo drugega in tretjega odstavka 221. člena o neželeni komunikaciji s predlaganim besedilom ni bil upoštevan. Kot že poudarjeno v javni obravnavi ob pripravi predloga tega zakona (tudi upošteva mnenje Informacijskega pooblaščenca), Direktiva 2002/58/ES v drugem odstavku 13. člena, ki predvideva olajšavo glede kupcev/odjemalcev, govori le o elektronskem naslovu in ne o katerem koli podatku (npr. telefonski številki), ki bi bil uporabljen za trženje. Upoštevati velja, da so lahko takšni klici za uporabnike precej bolj moteči kot neželena elektronska pošta. Obstoječa ureditev po našem mnenju bolj varuje interese posameznika, kot bi jih predlagana ureditev, in jo je zato potrebno ohraniti. Prav tako je v pripravi in obravnavi enotna ureditev z EU Uredbo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki bo nadomestila Direktivo 2002/58/ES, tako da s predlaganim zakonom ne posegamo v obstoječo, že uveljavljeno zakonsko implementacijo Direktive 2002/58/ES;

- predlogi TSmedia, Telekom Slovenije in SOEK za spremembo tretjega odstavka 221. člena in za vključitev t.i. opt-out pristopa glede neposrednega trženja s spremembo koncepta v ureditvi nezaželene komunikacije niso bili upoštevani. Direktiva 2002/58/ES državam članicam prepušča, da implementirajo bodisi sistem, ki temelji na predhodni privolitvi (opt-in) ali zavrnitvi (opt-out). Slovenija se je ob implementaciji Direktive 2002/58/ES v nacionalno zakonodajo odločila za postavljeno

ureditev (t.i. opt-in). Slednja zakonska ureditev je tako že uveljavljena in bi moral biti morebiten poseg utemeljen tudi z vidika načela jasnosti postavljanja zakonske ureditve in sorazmernosti posega v uveljavljeno ureditev, še posebej, ker je na ravni EU v pripravi in obravnavi predlagana Uredba o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. S predlaganim zakonom tako ne posegamo v obstoječo določbo in v že uveljavljen način implementacije;

- predlog agencije, da se v besedilo tretjega odstavka 221. člena pred besedo 'soglasje' vnese beseda 'predhodno', ni bil upoštevan. Gre za uveljavljeno ureditev z ZEKom-1 in navezavo na predpise, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Tudi v predlagani določbi in vezano na 72. točko 3. člena osnutka zakona (pomen izrazov) je soglasje opredeljeno kot osebna privolitev uporabnika ali naročnika v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov;

- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo šestega odstavka 222. člena, ki daje agenciji možnost, da za izvrševanje določb tega člena izda splošni akt in za črtanje besede 'lahko', nista bila upoštevana. Slednja ureditev in besedilo šestega odstavka je vključena že v sedanji ZEKom-1, pri čemer osnutek zakona ne prinaša večjih vsebinskih sprememb glede na obstoječo ureditev, tako da tudi ni vnesenih nadaljnjih obligacij oz. zavez v okviru urejanja varnosti osebnih podatkov;

- predlog Telekoma Slovenije za vključitev predlaganega novega člena (v besedilo za 222. člen) glede posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov, ni bil upoštevan. Svoj predlog Telekom Slovenije veže na razveljavljeno poglavje ZEKom-1 o hrampi podatkov. Za ponovno uvedbo predpisovanja načina posredovanja podatkov, kot ga vsebuje razveljavljena določba 166. člena ZEKom-1, se nismo odločili, saj menimo, da ni potrebe za formalizirano obliko. Prav tako pa s strani prejemnikov tako posredovanih podatkov nismo prejeli nobene pobude v tej smeri;

- pripomba DIGITALEUROPE k 223. členu o spornosti postavljene ureditve zakonitega prestrezanja komunikacij z vidika izvajalcev številčno neodvisnih storitev ni bila upoštevana. 223. člen o zakonitem prestrezanju komunikacij je nacionalna določba v okviru možnosti, ki jih daje prvi odstavek člena 15 Direktive 2002/58/EU. Določba je bila v preteklosti usklajena tako z Ministrstvom za notranje zadeve in Ministrstvom za pravosodje kot tudi z Informacijskim pooblaščencom. V postavljeno nacionalno zakonsko ureditev zakonitega prestrezanja komunikacij v tem delu ne posegamo in določbe ne spreminjamo ob upoštevanju možnosti, ki bi jih lahko prinesel tehnološki razvoj, še posebej tudi iz vidika nadaljnjih vprašanj nacionalne varnosti in že postavljenih zavez, ki jih obstoječa zakonodaja postavlja izvajalcem elektronskih komunikacijskih storitev, tudi ko se ti postavljajo kot izvajalci številčno neodvisnih storitev;

- predloga Telekoma Slovenije in SOEK za spremembo (črtanje in dopolnitev) dela besedila prvega odstavka 223. člena v opredelitvi zakonitega prestrezanja komunikacij, ki naj se odreja za posamezne omrežne priključne točke in ne za posamezne dele omrežja, nista bila upoštevana. Predlog namreč ni utemeljen za vse vrste komunikacij, npr. mobilne komunikacije, nimajo določene omrežne priključne točke in je za organe pomembno, kje se prestrezajo komunikacije (ni vseeno kje) in je to mesto tudi določeno v izreku odredbe;

- pripomba DIGITALEUROPE k četrtemu odstavku 223. členu o nesorazmernosti zakonitega prestrezanje komunikacij na podlagi ustne odredbe ni bila upoštevana. Slednja ureditev je že uveljavljena v ZEKom-1 in postavljena na podlagi obširnega usklajevanja, tako z Ministrstvom za notranje zadeve kot tudi z Ministrstvom za pravosodje (in Informacijskim pooblaščencom) ter upoštevaje nadaljnje zakonske varovalke (npr. zahteva se pisni odpravek ustne odredbe);

- predloga Telekoma Slovenije in SOEK k četrtemu odstavku 223. členu za skrajšanje roka za vročitev ustne odredbe iz 48 ur na 12 ur, nista bila upoštevana. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1 in je bila v preteklosti obsežno usklajevana s pristojnimi ministrskimi resorji in postavljena glede na nadaljnje zahteve njihovih področnih zakonodaj;

- predloga Telekoma Slovenije in SOEK k petemu odstavku 223. členu za spremembo roka neizbrisne registracije iz trideset na deset let, nista bila upoštevana. V veliki meri gre za ponovitev

predlogov iz predhodnih zakonskih noveliranj. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1; tudi ta določba je že uveljavljena in je bila v preteklosti tudi že obsežno usklajena s pristojnimi ministrskimi resorji, upošteva nadaljnje zahteve njihovih področnih zakonodaj in tudi upošteva zastaralni rok za najhujša kazniva dejanja, katerih pregon zastara v tridesetih letih;

- pripomba DIGITALEUROPE k petemu odstavku 223. členu o nesorazmernosti zahteve po tridesetletni registraciji, zlasti za izvajalce številčno neodvisnih komunikacijskih storitev, ni bila upoštevana. Postavljene nacionalne ureditve v obravnavanem delu ne narekuje le tehnološka opredelitev vrste izvajalcev storitev elektronskih komunikacij, temveč je določba že obsežno usklajevana s pristojnimi ministrskimi resorji, tudi upošteva ključne zahteve njihovih področnih zakonodajah (upoštevata se npr. zastaralni rok za najhujša kazniva dejanja);

- predloga Telekom Slovenije in SOEK k šestemu odstavku 223. členu za spremembo kritja stroškov prestrezanja mednarodnega prometa (prevalitev na uradne organe, pristojne za zakonito prestrezanje), nista bila upoštevana. Določba je vključena že v sedanji ZEKom-1 in je bila še posebej zaradi posega na občutljivo področje zagotavljanja nacionalne varnosti v preteklosti predmet obširnega usklajevanja, tako na ravni medresorskega usklajevanja kot usklajevanja z zainteresirano javnostjo in je postavljena glede na zasledovanje in zahteve področnih zakonodaj kot tudi glede na zahteve, ki jih organom postavlja tehnološki razvoj;

- predlog Telekom Slovenije k 223. členu za vključitev novega (sedmega) odstavka, da se v primeru najema fizičnega dela omrežja za operaterja omrežja na najeti opremi (po šestem odstavku tega člena) šteje najemnik, ni bil upoštevan. Menimo, da bi naložitev navedene obveznosti najemodajalcem komunikacijskega omrežja pomenila zanje preveliko, nesorazmerno breme ter odgovornost za delovanje drugih poslovnih subjektov. Prav tako nismo seznanjeni, da bi primerljive države imele ureditev, kot je predlagana.

XIII. AGENCIJA

- glede predlogov, ki se nanašajo na spremembe vodenja agencije pojasnjujemo, da je bil v zakonodajni postopek vložen predlog Zakona o Javni agenciji Republike Slovenije za trg, varnost prometa in potrošnike in Javni agenciji Republike Slovenije za finančne trge. Glede na to, da se na sistemski ravni predvideva ureditev vodenja za večje število agencij, je odpiranje teh vprašanj v predlogu tega zakona brezpredmetno;

- predlog Pošte Slovenije za dopolnitev 247. člena ni bil upoštevan. Strinjamo se, da ne sme prihajati do prelivanja sredstev med posameznimi področji delovanja agencije. Menimo, da že iz prvega odstavka 6. člena osnutka izhaja, za kaj se lahko uporabijo sredstva, ki jih zbere agencija. Nadzor obstaja, saj program dela in finančni načrt sprejema svet agencije, soglasje pa daje vlada. Prav tako pristojna ministrstva izvajajo nadzor nad zakonitostjo delovanja agencije. Glede na navedeno menimo, da predlog zakona že vsebuje dovolj varovalk za zagotavljanje transparentnosti delovanja agencije;

- glede predlogov ZKOS in SOEK, da bi se naloge operaterjev v javnem interesu financirale iz državnega proračuna, pojasnjujemo, da zaenkrat ni predvideno financiranje iz državnega proračuna. Obstoječ sistem financiranja je primerljiv s sistemi drugih držav članic;

- predlog SOEK za črtanje drugega odstavka 247. člena ni bil upoštevan. Presežkov ni mogoče korigirati med letom. Tarifa in plačila operaterjev se določijo vnaprej za eno leto. Navedeno je skladno s sodno prakso, po kateri morajo biti finančne obveznosti za tekoče fiskalno leto jasne pred njegovim pričetkom in se med letom ne smejo spremeniti oziroma se lahko spremenijo le v naslednjem letu;

- pripombe ZKOS k 248. členu ni mogoče upoštevati prek spremembe zakonske določbe. Agencija mora program dela in finančni načrt dati v javno posvetovanje, v okviru katerega se mora tudi odzvati na prejete predloge in pripombe. Nadzor je zagotovljen tudi z institutom soglasja vlade;
- pripomba Pošte Slovenije k prvemu odstavku 248. člena ni bila upoštevana. Menimo, da je ustrezno, da pristojna ministrstva dajejo usmeritve po lastni presoji, upoštevaje področne predpise, vključno s predpisi EU;
- pripombe SOEK k drugemu odstavku 248. člena niso bile upoštevane. Roki za posamezne stopnje priprave programa dela in finančnega načrta so že določeni v 248. členu in menimo, da so ustrezni. Že iz 245. člena osnutka izhaja, kaj mora vsebovati program dela in finančni načrt. Morebitno dopolnjevanje besedila v tem delu bi pomenilo prenormiranje. Strinjamo se, da mora agencija zagotavljati transparentnost, vendar je treba pri tem upoštevati, da se program dela operativno pripravlja že v začetku junija tekočega leta za prihodnje leto, zato ni mogoče pričakovati, da bi bilo delovanje agencije opisano do vsake posamezne naloge in aktivnosti natančno;
- predlog SOEK, da se četrti odstavek 249. člena SOEK dopolni z navedbo, da mora agencija pri pripravi letnega poročila izhajati iz programa dela, ni bil upoštevan. Navedeno velja samo po sebi, šlo bi za nepotrebno obremenjevanje besedila;
- pripombe T-2 k 250. členu glede vprašanja stranske udeležbe v postopku določitve operaterja s pomembno tržno močjo niso bile upoštevane. Kot je bilo že večkrat pojasnjeno, je vprašanje stranske udeležbe procesno vprašanje in je urejeno v postopkovnih zakonih. Zakon, ki ureja splošni upravni postopek, konceptualno ureja stransko udeležbo prek pravnega interesa, ki ga mora izkazati stranski udeleženec. Avtomatična in vnaprej predpisana stranska udeležba bi povzročila prevelike zastoje v postopkih. O podanih zavezah iz 157. člena se izvede javno posvetovanje, kjer imajo vsi operaterji možnost sodelovanja. Ko nato agencija izda odločbo, upošteva tudi rezultate javnega posvetovanja. V skladu z zakonskimi določbami se mora agencija do pripomb iz javne obravnave tudi opredeliti;
- pripomba DIGITALEUROPE k 260. členu ni bila upoštevana. Zavezanci, od katerih agencija lahko pridobiva podatke, so določeni v skladu z Direktivo 2018/1972/EU;
- predlog Telekom Slovenije, da se v drugem odstavku 263. člena dodata dve novi izjemi od načela nevtralnosti interneta, ni bil upoštevan. Vsakršne izjeme od načela nevtralnosti je treba obravnavati restriktivno in jih ustrezno obrazložiti. Pri tem bi bilo treba podrobno opredeliti aplikacije in storitve, za katere se predlaga izjema. Predlog je premalo obrazložen, da bi ga bilo mogoče v tej fazi upoštevati;
- predlog A1 k drugemu odstavku 264. člena, naj javno posvetovanje traja najmanj 30 delovnih dni, ni bil upoštevan. Rok 30 dni za izvedbo javnega posvetovanja je določen v skladu s prvim odstavkom 23. člena Direktive 2018/1972/EU. Rok je skladen tudi z Resolucijo o normativni dejavnosti, zato menimo, da spremembe v tem delu niso potrebne. Vsekakor je pa to le minimalen rok, ki ga organ glede na obsežnost oziroma kompleksnost gradiva lahko podaljša;
- predlog AKOS k prvemu odstavku 274. člena ni bil upoštevan, saj zaveze o ohranitvi zaupnosti podatkov izhajajo že iz 260. oziroma 261. člena osnutka.

XIV. REŠEVANJE SPOROV

- pripomba T-2 k 277. členu osnutka je vezana na predlog za spremembo 131. člena. Glede na to, da ni bil sprejet predlog za spremembo 131. člena, tudi te pripombe ni mogoče upoštevati;
- predlogi SOEK k 278. in 281. členu, naj se pred začetkom ugotovitvenega postopka k udeležbi v postopku povabi osebe, ki bi imele pravni interes za udeležbo v postopku, niso bili upoštevani. Stranska udeležba je urejena v procesnih zakonih. Zakon, ki ureja splošni upravni postopek, določa, da lahko vloži zahtevo za udeležbo v postopku vsaka oseba, pri tem pa mora v svoji vlogi navesti, v čem je njen pravni interes. Pravico sodelovanja v postopku ima vsaka oseba, ki izkaže pravni interes,

torej oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi varstva svojih pravnih koristi. Uradna oseba, ki vodi postopek (v konkretnem primeru torej uradna oseba agencije), mora preizkusiti, ali ima oseba pravico biti stranski udeleženec, in o tem izdati pisni sklep. Glede na navedeno bi nadaljnje urejanje tega vprašanja pomenilo podvajanje določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, kar bi v pravni red lahko vneslo tudi nepotrebno zmedo. Poleg tega je treba dodati, da bi prigrasitev stranske udeležbe pomenila tudi podaljševanje postopkov reševanja sporov, kar je kontradiktorno s predlogi operaterjev za skrajšanje rokov za rešitev sporov;

- predlogi, ki se nanašajo na dolžino postopka reševanja sporov so kontradiktorni (AKOS predlaga, naj rok za rešitev spora prične teči šele po neuspelem posredovalnem postopku; SOEK in Telekom Slovenije predlagata naj se roki iz petega odstavka 281. člena skrajšajo na dva meseca). Glede na navedeno se ohranjajo roki iz veljavne ureditve;

- predlog A1 k 281. členu za vključitev izvedenca gradbene stroke, ki je specializiran za gradbeno in telekomunikacijsko stroko, v postopek reševanja sporov ni bil upoštevan. Avtomatična vključitev izvedenca v vsakem sporu je neekonomična (visoki stroški, podaljševanje postopka). Določitev izvedenca je stvar konkretnega postopka. V skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek, uradna oseba, ki vodi postopek, in presodi, da je za ugotovitev ali presojo kakšnega dejstva, ki je pomembno za rešitev zadeve, potrebno strokovno znanje, s katerim uradna oseba ne razpolaga, opravi dokaz z izvedenci.

XV. NADZOR IN ODLOČANJE O PREKRŠKIH

- predlogi A1 za T-2 za novo določbo, ki bi uredila stransko udeležbo, niso bili upoštevani iz razlogov, ki so bili že pojasnjeni zgoraj;

- predlog Telekom Slovenije, naj se doda nov prvi odstavek v 285. člen s podlago za izdajo sklepa o uvedbi postopka nadzora, ni bil upoštevan. Zakon o inšpekcijskem nadzoru ne predvideva nobenih formalnih aktov za začetek postopka o uvedbi nadzora. Agencija stranki, zoper katero vodi postopek, pošlje poziv na izjasnitev, iz katerega izhajajo uvodne ugotovitve, stranka ima možnost sodelovanja, vpogleda v spis. Izdajanje dodatnih aktov bi po nepotrebem zavleklo postopke;

- predlog A1 za spremembo prvega odstavka 285. člena ni bil upoštevan. Menimo, da določba o razumnem roku zadošča. Dolžnost agencije je, da upošteva okoliščine in temu primerno določi rok;

- predlog Telekom Slovenije za črtanje določbe četrtega odstavka 285. člena ni bil upoštevan, dopolnjena pa je bila obrazložitev, iz katere so razvidni razlogi za vključitev nove določbe;

- predlog A1 za nov odstavek 285. člena, v skladu s katerim bi agencija javno objavljala sklepe o ustavitvi postopka, delne odločbe itd. ni bil upoštevan. Upoštevanje predloga bi pomenilo prekomerno administrativno breme za agencijo;

- predlog A1 za dopolnitev tretjega odstavka 288. člena je bil delno upoštevan na način, da agencija objavlja informacije o sodbah o pravnih sredstvih, vloženi zoper odločbe agencije. Objavljanje informacij o vloženi pravnih sredstvih bi pomenilo prekomerno breme.

XVI. SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

- v zvezi s pripombo NSIOS k drugemu odstavku 290. člena pojasnjujemo, da je določba nespremenjena glede na ZEKom-1. Ni vnaprej določeno, kdo ima dva člana, gre za odločitev državnega zbora, ki imenuje člane sveta. V vsakem primeru pa mora vsaka od organizacij vsaj enega člana.

XVII. KAZENSKÉ DOLOČBE

- v zvezi s pripombo A1 k 293. členu, na se prekršek po 153. členu uvrsti v ta člen, pojasnujemo, da v 153. členu osnutka ni ravnanja, ki bilo predmet sankcioniranja;
- predlog Telekom Slovenije za črtanje 60. in 68. točke prvega odstavka 294. člena ni bil upoštevan. Glede 60. točke pojasnujemo, da bi šlo za prekršek, če bi operater končnemu uporabniku zaračunal prenos številke;
- glede pripomb A1, Telekom Slovenije in GVO k 294. členu pojasnujemo, da je glede na drugi odstavek 29. člena Direktive 2018/1972/EU sankcioniranje možno le v primeru, če se zavestno ali iz hude malomarnosti posreduje zavajajoče, nepopolne ali napačne informacije;
- glede na to, da ni bil upoštevana pripomba GVO k 16. členu, tudi ni bila upoštevana pripomba k prvemu odstavku 295. člena.

XVIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

- v zvezi s predlogom A1 za prehodno določbo v zvezi z 11.a členom ZEKom-1 pojasnujemo, da glede na drugi odstavek 2. člena Zakona o prekrških velja, da če se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo materialnopravne določbe tega zakona ali predpis, ki določa prekršek, se uporabi zakon ali predpis, ki je za storilca milejši. Glede na to, da se po novem sankcionira le za naklepno pošiljanje napačnih podatkov, tudi za že izražene tržne interese ne bo možno sankcioniranje po določbah ZEKom-1;
- predlog ZKOS k 300. členu ni bil upoštevan, saj bi lahko prišlo do težav pri dokazovanju strinjanja z uporabo zemljišč za potrebe gradnje ali postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja;
- pripombe SOEK, Huawei, ZKOS ter fizične osebe 1 k 305. členu; so bile delno upoštevane na način, kot je sedaj razviden iz 310 člena (zagotavljanje opreme in storitev s strani dobaviteljev z visokim tveganjem), pri čemer je ureditev v povezavi s 115. členom in 116. členom tega zakona precej spremenjena v korist deležnikov ter izboljšana z vidika jasnosti. Ob tem se bo skladnost (sedaj) predvidene ureditve z Ustavo (smiselno pripombe Huawei in fizične osebe 1) dodatno preverjala s strani za to pristojne Službe Republike Slovenije za zakonodajo in v medresorskem usklajevanju. Upoštevane so bile pripombe, da šest mesečni rok prične teči z uveljavitvijo podzakonskih aktov (SOEK in ZKOS) in smiselno tudi pripomba teka roka od objave informacije glede tveganih dobaviteljev (ZKOS), kar je bilo upoštevano v zvezi z rokom za ohranjanje zagotavljanje storitev podpore tretje ravni s strani tveganih dobaviteljev. Ohranjeno je bilo pet letno prehodno obdobje in se je drugačnim predlogom deležnikov (Huawie, ZKOS) šlo nasproti le preko kasnejšega pričetka teka rokov. Ocenili smo, da v splošnem zadevna oprema na hitro se razvijajočem tehničnem področju nima daljše življenjske dobe kot pet let, kjer pa bi jo imela, pa bi bilo daljše prehodno obdobje vprašljivo z vidika doseganja učnikov za nacionalno varnost oz. varnost zagotavljanja omrežij in storitev izvajalcem t.i. kritičnih storitev;
- pripombe Telekom Slovenije in SOEK k 308. členu niso bile upoštevane. Rok štirih mesecev za prilagoditev splošnih pogojev je bil določen že z ZEKom-1. Določanje roka za uskladitev splošnih pogojev glede na sprejetje vseh podzakonskih aktov agencije bi lahko preveč odložilo dejansko uskladitev splošnih pogojev;
- predlogov Telekom Slovenije in SOEK k 213. členu za 4-mesečni vacatio legis ni bilo mogoče upoštevati, saj Republika Slovenija že zamuja z implementacijo zahtev Direktive 2018/1972/EU.

Zakon je v pretežni meri usklajen z zainteresiranimi deležniki.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Boštjan Koritnik, minister za javno upravo,
- mag. Peter Geršak, državni sekretar,
- Peter Jenko, v. d. generalnega direktorja,
- Tina Bizjak Ahačič, sekretarka.